

PROJEKT STRATEGII ROZWOJU UŚCIE GORLICKIE

UŚCIE GORLICKIE 2021

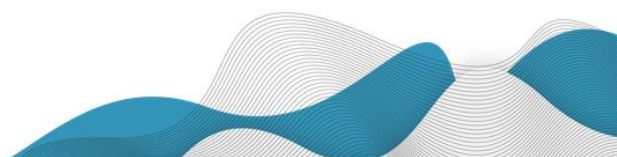

Spis treści

I ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I METODOLOGICZNE	4
II STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE	10
II.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	11
II.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	19
II.3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	24
II.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	27
II.5. Podsumowanie badania ankietowego	36
III STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE.....	38
III.1. Misja i wizja	39
III.2. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze społecznym	41
III.3. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze gospodarczym.....	50
III.4. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze przestrzennym	54
IV Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Uście Gorlickie oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej.....	59
IV.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Uście Gorlickie.....	60
IV.2. Zasoby wodne oraz zagrożenie powodzią na terenie gminy Uście Gorlickie.....	68
IV.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.....	77
V Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa.....	79
V.1. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa.....	80
V.2. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych.....	85
VI System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	89
VI Ramy finansowe i źródła finansowania	92
VII ZAŁĄCZNIKI	94
ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY UŚCIE GORLICKIE.....	95
I WSTĘP	96
II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC.....	98
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	101
III.1. Sytuacja demograficzna	102

III.2. Edukacja	105
III.3. Sport i rekreacja.....	108
III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe.....	110
III.5. Kultura.....	112
III.6. Bezpieczeństwo publiczne	116
III.7. Infrastruktura mieszkaniowa.....	117
III.8. Rodzina i pomoc społeczna	120
III.9. Ochrona zdrowia.....	122
III.10 Seniorzy.....	124
III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	125
IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ.....	128
IV.1. Potencjał gospodarczy	129
IV.1.1. Podmioty gospodarcze.....	129
IV.1.2. Rolnictwo.....	132
IV.2. Rynek pracy i bezrobocie	133
IV.3. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy	139
V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ.....	143
V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy	144
V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy.....	146
V.3. Komunikacja i transport.....	148
V.4. Infrastruktura techniczna	149
V.5. Gospodarowanie odpadami.....	151
VI badanie ankietowe.....	153
VI.1. Wyniki badania ankietowego	153
VI.2 Podsumowanie badania ankietowego	162
VII ANALIZA SWOT	164
VIII LITERATURA	168
ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY	170
ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELE UWALUACYJNE	173

I ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I METODOLOGICZNE

Niniejsza dokumentacja została opracowana w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z:

- Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2021 r., poz.1057 z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583.);
- Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, 2389.) w zakresie przeprowadzenia oddziaływania na środowisko.

Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w zmieniających się warunkach zewnętrznych i wewnętrznych kraju. Horyzont czasowy Strategii przyjęty na lata 2021-2030, wynika m.in. z przyjętych okresów programowania krajowej polityki regionalnej - głównym celem polityki regionalnej określonym w „Krajowej Strategii

Rozwoju Regionalnego 2030” jest bowiem efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dokument jest ponadto spójny z okresem programowania aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Strategia opracowana została także zgodnie z metodyką Unii Europejskiej polegającą na stworzeniu strategii zrównoważonego rozwoju.

W procesie badawczym korzystano przede wszystkim z metod jakościowych, obejmujących analizę dokumentów zastanych, wywiad, obserwację, eksperyment. Stosowano także narzędzia analizy i interpretacji danych.

W opracowaniu dokonano także przeglądu najnowszej literatury przedmiotu. Zgodnie z założeniami metod jakościowych, znaczna część badań opierała się na pisaniu tekstów, począwszy od notatek i transkrypcji z terenu, przez opisy i interpretacje, aż po prezentację ostatecznych rezultatów badania jako całości. W badaniach zastosowano analizę deskryptywną (polegającą na wyłonieniu wzorów, tematów

i regularności ze zbioru danych) oraz teoretyczną (wyjaśniająca sposób pojawienia się wzorów w zgromadzonych danych)¹. Badania zakończono w momencie osiągnięcia nasycenia teoretycznego, które w dalszej kolejności pozwoliło na opracowanie wniosków i wygenerowanie obszarów strategicznych. Badania przeprowadzono w warunkach naturalnych dla rozmówców, a dane uzyskiwane w badaniach miały charakter opisowy i koncentrowały się na doświadczeniach uczestników i ich interpretacji. Badania jakościowe dotyczyły dokonujących się procesów, jak również ich wyników i konsekwencji. Rolą badacza było samodzielne gromadzenie danych, badanie dokumentów, obserwacje zachowań i przeprowadzanie wywiadów. Proces przeprowadzenia badań polegał na przeglądzie danych, nadawaniu im znaczenia i porządkowaniu ich oraz dzieleniu na poszczególne zakresy tematyczne. W badaniach zastosowano

triangulację, czyli łączenie różnych źródeł danych. Zgodnie z typologią N. K. Denzina wykorzystano triangulację²: danych (polegającą na użyciu danych z różnych źródeł), teoretyczną (polegającą na użyciu różnych teorii do interpretacji materiału terenowego) oraz metodologiczną (polegającą na użyciu wielu metod badawczych)³. Zastosowanie teorii w badaniach jakościowych miało charakter indukcyjny. W badaniach dokonano także doboru próby. U. Flick definiuje ją jako sposób selekcji przypadków, materiałów czy zdarzeń, które umożliwiają jak najbardziej owocne zgłębienie badanego zjawiska⁶. Według Angrosino dobór i rozmiar próby zależą od rodzaju badanej grupy oraz posiadanych zasobów. Na rzecz niniejszego opracowania dokonano doboru próby w obrębie przypadków i materiałów. Celowy dobór próby opierał się na wyborze osób, które mają doświadczenie istotne ze względu na przedmiot badań⁴. Dobór próby dotyczył również dokumentów,

¹ Por. U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.

² N.K. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.

³ Por. M. Kostera, *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.

⁴ Por. M. Angrosino, *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140.

dokonywano bowiem selekcji w obrębie dostępnych materiałów⁵.

Proces pozyskiwania danych obejmował nagrywane i transkrybowane wywiady, obserwację, analizę dokumentów, ustalenie harmonogramu badań oraz analizę i interpretację danych. Ramy badania obejmowały warunki, aktorów, zdarzenia, procesy, kwestie etyczne, strategie gromadzenia danych, procedury analizy danych, weryfikację, główny przedmiot badania, rolę badacza, pozycję informatora oraz kryteria wyboru danych i ich źródła, jak również przedstawienie ostatecznych wyników⁶.

Zaproponowany model opracowania Strategii Gminy Uście Gorlickie realizowany był w kilku etapach:

- proces zaangażowania Wójta Gminy Uście Gorlickie i innych kluczowych pracowników Urzędu Gminy Uście Gorlickie w identyfikację problemów i priorytetów;
- opracowanie metodologii;

- opracowanie Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy Uście Gorlickie;
- definiowanie kluczowych obszarów strategicznych, zgłaszanie propozycji obszarów strategicznych i ich wybór, opracowanie głównych założeń obszarów strategicznych;
- konsultacje społeczne wybranych obszarów strategicznych oraz
- stworzenie rekomendacji dla Urzędu Gminy Uście Gorlickie w zakresie wyboru i wdrażania Strategii.

Proces powstawania Strategii

W 2021 roku Rada Gminy Uście Gorlickie będzie procedować przyjęcie dokumentu Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie na lata 2021-2030 pn. „Uście Gorlickie 2030”. Cele i zadania zaprezentowane w Strategii koncentrują się na poprawie jakości życia mieszkańców Gminy i podniesieniu jego konkurencyjności. Niniejsza strategia określa kluczowe

⁵ Tamże, s. 176.

⁶ Por. J.W. Creswell, *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Kraków 2013, dz. cyt., s. 212-213.

obszary strategiczne, cele oraz kierunki rozwoju Gminy. Źródłem finansowania przedsięwzięć ujętych w Strategii będą środki własne budżetu Gminy, środki z budżetu państwa, funduszy unijnych i innych źródeł zagranicznych oraz potencjalnych partnerów prywatnych. Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie 2021-2030 wskazuje kierunki działania samorządu na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego w perspektywie najbliższych kilku lat. Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie 2021-2030 odpowiada na zmieniające się potrzeby społeczności oraz warunki, w jakich musi ona funkcjonować. Strategia stara się uwzględnić najlepsze praktyki w zakresie planowania strategicznego i pomiaru wyników realizacji celów poszczególnych obszarów strategicznych, a także usprawnia sposób zarządzania Gminą na wszystkich poziomach. Zatwierdzono także kluczowe obszary obszarów strategicznych, które określają, co Gmina zamierza osiągnąć w okresie 2021-2030. Dokument przedstawia cele strategiczne i operacyjne, wyrażające co Gmina chce osiągnąć w perspektywie najbliższych lat oraz

konkretne działania i programy, których założeniem jest wspieranie głównych priorytetów. Strategia zawiera również wskaźniki pomiarów celów, co umożliwia śledzenie postępów w ich realizacji, wyznacza podmioty za nie odpowiedzialne, a także określa wymogi budżetowe związane z poszczególnymi zadaniami. Pierwszym krokiem w tworzeniu nowej strategii Gminy było określenie, na jakim etapie rozwojowym znajduje się obecnie Gmina Uście Gorlickie. Analizie strategicznej poddano stan Gminy, jej silne i słabe strony, szanse i zagrożenia zewnętrzne oraz wewnętrzne, a także tendencje rozwojowe w jej otoczeniu. Kolejny etap związany był z próbą określenia wyobrażeń Gminy Uście Gorlickie w perspektywie najbliższych kilku lat. Prace nad stworzeniem Strategii przebiegały w kilku etapach:

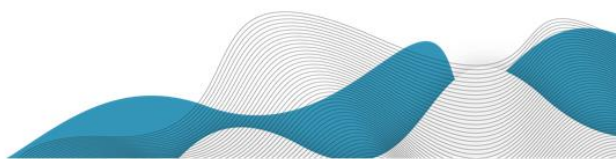
- określenie obszarów strategicznych Gminy do 2030 roku,
- określenie wyzwań i potencjałów miasta umożliwiających wprowadzenie w życie zdefiniowanej wizji,
- sformułowanie celów strategicznych i operacyjnych, których realizacja doprowadzi do

osiągnięcia stanu opisanego w obszarach strategicznych,

- określenie metod realizacji Strategii oraz jej monitorowania i ewaluacji,
- stworzenie projektu strategii z uwzględnieniem najważniejszych założeń obszarów strategicznych,
- przekazanie projektu strategii do konsultacji społecznych,
- dokonanie ewaluacji przez ekspertów zewnętrznych oraz wprowadzenie ewentualnych korekt do projektu strategii,
- procedowanie Strategii przez Radę Gminy.

Prezentowany dokument Strategii zostanie poddany szerokim konsultacjom społecznym. Strategia informuje mieszkańców o kierunkach rozwoju i celach strategicznych Gminy oraz sposobie ich realizacji w okresie 2021-2030.

II STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

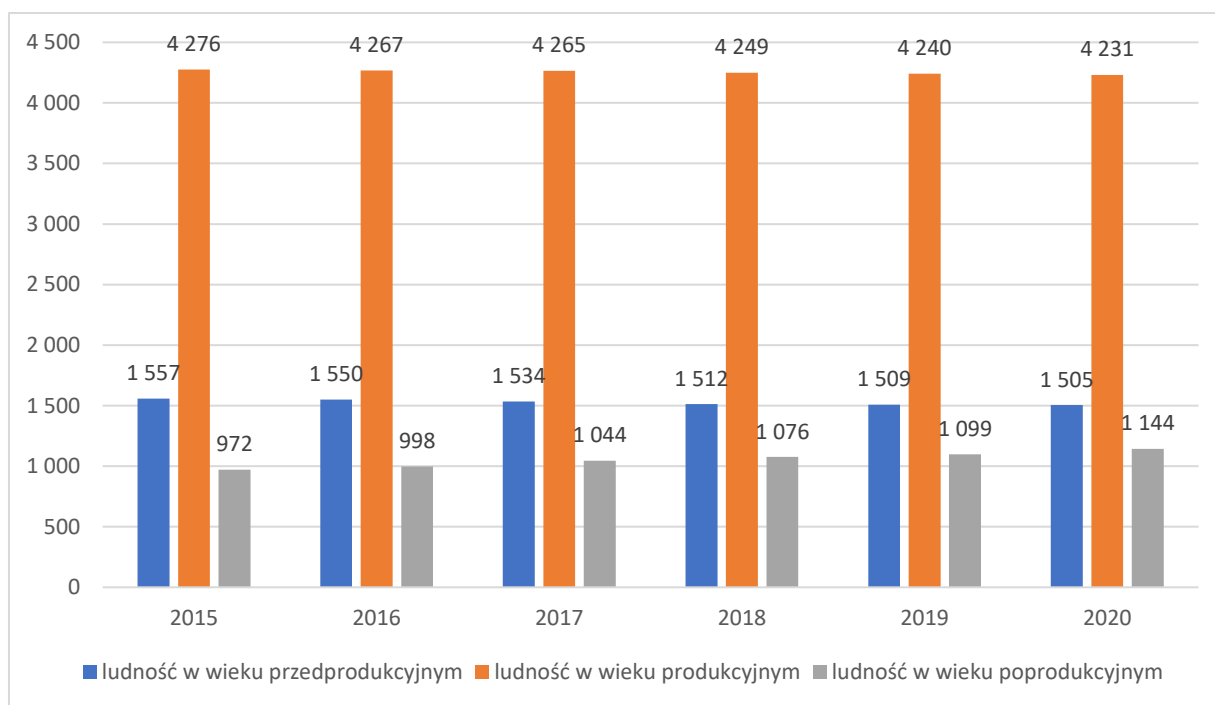

II.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Gmina Uście Gorlickie stanowi jednostkę administracyjną, obejmującą tereny wiejskie, której obecną sytuację demograficzną można określić jako dobrą. Z diagnozy sytuacji społecznej Gminy wynika, że w latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 9,8%. Co więcej, od 12 lat Gmina odnotowuje wzrost demograficzny, który wskazuje na utrzymujący się trend. Najwyższe tempo przyrostu liczby mieszkańców Gmina odnotowała w roku 2010 (wzrost nominalny o 288 osób), a następnie w latach 2008 i 2015. I choć saldo migracji w latach 2015-2020 przyjmowało wartość dodatnią (4) jedynie w roku 2017, to prognozy Głównego Urzędu Statystycznego

wskazują jednak na to, że saldo migracji zacznie się utrzymywać na niewielkim ujemnym poziomie do 2030 roku (maksymalnie -6). Z kolei wskaźnik przyrostu naturalnego będzie na poziomie dodatnim (na prognozowanym poziomie 76 urodzeń do 52 zgonów w roku 2030). W latach 2015-2020 w Gminie Uście Gorlickie można było zaobserwować zmiany w strukturze demograficznej zamieszkujących ją mieszkańców podobne dla większości jednostek administracyjnych w kraju. Natomiast pozytywnie wyróżnia Gminę fakt, że na jej obszarze liczba osób w wieku przedprodukcyjnym była wyższa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym⁷, co według prognozy GUS ma się nie zmienić przynajmniej do 2030 roku.

⁷ Dane pozyskane z Banku Danych Lokalnych GUS dla gminy wiejskiej Uście Gorlickie wg stanu na 2021.11.10.

Rysunek 1: Struktura wieku mieszkańców Gminy Uście Gorlickie.

Jednocześnie prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że w perspektywie do 2030 r. ogólna liczba ludności w Gminie będzie stale rosła. Postępować będą jednak w dalszym ciągu obserwowane już obecnie tendencje w zakresie wzrostu odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Prognozuje się także spadek odsetka mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. W związku z powyższym w przyszłości będzie należało podjąć działania zmierzające do ograniczenia spadku liczby ludności Gminy w wieku produkcyjnym oraz wzmocnienia

udziału w niej osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Istotne będzie także położenie większego nacisku na rozwój oferty usług skierowanej dla seniorów, ich opiekunów oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Władze Gminy dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej, zwłaszcza przeciwdziałaniu negatywnym tendencjom migracyjnym poprzez działania w zakresie polityki przestrzennej i podniesienia jakości usług społecznych, także kulturalnych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Gminy.

Na terenie Gminy działają 3 punkty przedszkolne, 4 przedszkola oraz 7 szkół podstawowych. W ostatnich latach liczba dzieci pobierających edukację przedszkolną fluktuowała. Natomiast liczba uczniów w szkołach podstawowych rokrocznie wzrastała.

Mieszkańcy Gminy Uście Gorlickie mogą korzystać z oferty sportowej zaproponowanej przez 6 klubów: LKS „Biała” Brunary, LKS „Torcida” Smerekowiec, LKS „Viktoria” Śnietnica, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej, LKS Uście Gorlickie, UKS Hańczowa⁸. Infrastruktura sportowa obejmuje 13 małych trawiastych boisk uniwersalnych, 3 duże trawiaste boiska do piłki nożnej, kompleks sportowy w Uściu Gorlickim, 2 boiska wielofunkcyjne (w Banicy i Uściu Gorlickim), salę gimnastyczną w Uściu Gorlickim, mini halę sportową w Brunarach, Park Wodny w Wysowej-Zdroju, kompleks sportowy „ORLIK”, place zabaw, Park Zdrojowy w Wysowej-Zdroju, Park rekreacyjny w Uściu Gorlickim

(z placem zabaw) oraz trasy narciarstwa biegowego na terenie miejscowości Wysowa-Zdrój⁹.

Działalność klubów wskazuje na spadek zainteresowania aktywnością fizyczną wśród mieszkańców gminy od 2019 roku. Wcześniej, tj. w latach 2012 - 2018 liczba osób należących do klubów sportowych systematycznie wzrastała. Co więcej, w 2018 roku zanotowano rekordowy odsetek (80%) ćwiczących do lat 18 w liczbie ogółem oraz rekordową liczbę zarejestrowanych mężczyzn (462), co stanowi istotny wzrost o 157 osób od roku 2012. W pandemii udział niepełnoletnich klubowiczów zmalał o 3% w 2020.

Gmina Uście Gorlickie to obszar turystyczno-uzdrowiskowy, który znajduje się z dala od większych miast, tras przelotowych oraz ośrodków przemysłowych. Szczególna koncentracja najwyższej klasy zabytków, czyste środowisko naturalne, rozpościerające się widoki na Beskid Niski oraz sąsiadujący z nim Beskid Sądecki oraz Bieszczady, największa w Europie Stadnina Koni Hocułskich „Gładyszów” w Regietowie,

⁸ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 50.

⁹ Tamże, s. 51.

liczne szlaki turystyczne czy ścieżki narciarstwa biegowego w Hańczowej i Wysowej-Zdroju, jak i bogactwo przyrodnicze to najważniejsze walory Gminy, które wpływają na jej atrakcyjność turystyczną. Zabytki leżące na terenie Gminy to przede wszystkim obiekty kultu religijnego, wśród których na wyróżnienie zasługują Cerkiew pw. Michała Archanioła w Brunarach z XVIII w. oraz Cerkiew pw. Św. Paraskiewy w Kwiatoniu z XVII w., które w 2013 roku wpisane zostały na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO¹⁰. Przez obszar Gminy Uście Gorlickie przebiega także Szlak Cmentarzy z okresu I Wojny Światowej¹¹. Baza noclegowa Gminy obejmuje 17 obiektów, które oferują 902 miejsca noclegowe¹². W Gładyszowie funkcjonuje Muzeum Jazdy Konnej. Bazę turystyczną, znaną z leczniczych wód mineralnych, stanowi miejscowość uzdrowska Wysowa-Zdrój. Z kolei źródło, któremu przypisuje się cudowne właściwości, znajduje się na Górze Jawor, gdzie miała objawiać się Matka Boża.

¹⁰ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Turystyczno-Uzdrowska Gmina Uście Gorlickie, materiały promocyjne, s. 10-11.

¹¹ Tamże, s. 14.

Celem ochrony i zachowania materialnego dziedzictwa kulturowego gminy oraz kompleksowej rewaloryzacji zabytków, z których kilkadziesiąt wpisanych jest do rejestru zabytków oraz kilkadziesiąt znajduje się w gminnej ewidencji zabytków, podczas XXVI Sesji Rady Gminy Uście Gorlickie przyjęto projekt uchwały dla „Gminnego Programu Opieki nad zabytkami gminy Uście Gorlickie na lata 2021 – 2024”.

Dalszy rozwój gminnej oferty rekreacyjnej i turystycznej, powinien odbywać się we współpracy z innymi jednostkami w Powiecie Gorlickim. Wspólne działania promocyjne pomogą w jeszcze większym stopniu zwiększyć rozpoznawalność i atrakcyjność turystyczną tego regionu, przyciągnąć większą grupę turystów oraz zatrzymać ich na dłuższy czas.

Jedną z głównych instytucji kulturalnych jest Gminny Ośrodek Kultury w Uściu Gorlickim. Do jego zadań należy organizowanie imprez kulturalnych i plenerowych, organizowanie i nadzorowanie prac

¹² Zob. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.turystykawgminie.pl/usciegorlickie> [dostęp: 24.09.2021r.]

świećlic wiejskich realizujących działalność kulturalno-animacyjną oraz wspieranie amatorskiej twórczości dzieci i młodzieży szkolnej. GOK wspiera także działalność Młodzieżowej Orkiestry Dętej, Zespołów Wokalnych – Chóru „Rosa” i „Zoria” oraz Zespołów Ludowych i Stowarzyszeń¹³. Pomimo pandemii, Ośrodkowi udało się zorganizować w reżimie sanitarnym szereg spotkań i zajęć dla lokalnej społeczności, m.in. jasełka charytatywne, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Walentynki, Dzień Seniora 60+ oraz liczne zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży¹⁴.

Organizowane wydarzenia kulturalne cieszą się jednak coraz mniejszą popularnością. Co prawda okres pandemii ograniczył możliwości organizacji spotkań i imprez, co widoczne jest w danych statystycznych opisujących 2020 rok, jednak najwięcej imprez dla mieszkańców zorganizowano w roku 2018, przy czym najwięcej uczestników zgromadziło się w roku 2014.

Promocją lokalnego dziedzictwa bazującego na bogatych zasobach kulturowych i turystycznych Ziemi

Gorlickiej zajmuje się Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego Beskidu Gorlickiego. Do głównych zadań Centrum należy świadczenie usług informacji turystycznej dla Gminy, sprzedaż map i przewodników, organizowanie imprez kulturalno-promocyjnych oraz promowanie marki galerii „Stara Remiza Wysowa-Zdrój”¹⁵.

Instytucję kulturalną stanowi także Gminna Biblioteka Publiczna w Uściu Gorlickim, posiadająca 4 placówki biblioteczne w miejscowościach Uście Gorlickie, Śnietnica, Gładyszów, Wysowa Zdrój. Instytucja organizuje każdego roku wydarzenia takie jak konkursy literackie, spotkania z bajką, lekcje biblioteczne dla klas od 2 do 8 czy pasowania uczniów klas pierwszych na czytelników.

Ponadto, na terenie Gminy Uście Gorlickie odbywa się szereg imprez cyklicznych, które przyciągają turystów z całego regionu. Są to m.in. Maraton Beskid Niski, Górski Szosowy Wyścig Kolarski, Święto Rydza, wakacyjne spotkania z operą,

¹³ Zob. Gmina Uście Gorlickie, http://www.uscie.pl/pl/47900/0/Gminny_Osrodek_Kultury.html [dostęp 24.09.2021 r.]

¹⁴ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 43-44.

¹⁵ Tamże, s. 46.

INNOWICA - spotkania teatralne czy Łemkowska Watra.

Na obszarze Gminy funkcjonują 2 indywidualne Praktyki Lekarskie w zakresie usług stomatologicznych oraz 2 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: Zakład Mateusz Gałuszka Ośrodek Zdrowia „GAMED” z 3 poradniami w Uściu Gorlickim oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” z poradnią w Wysowej-Zdroju. „GAMED” Ośrodek Zdrowia realizował programy profilaktyki zdrowotnej, w tym program wykrywania chorób układu krążenia i chorób gruźlicy oraz program profilaktyki fluorkowej obejmujący uczniów od pierwszej klasy do szóstej szkoły podstawowej. Opiekę całodobową dla mieszkańców zapewnia Szpital specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim. W okresie 2015-2019 odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej obniżył się (z poziomu 16,6% w 2015 roku do 9,1% w roku 2019). Jednocześnie wśród najważniejszych powodów objęcia

poszczególnych osób systemem pomocy społecznej można wymienić: długotrwałą i ciężką chorobę, ubóstwo, niepełnosprawność, potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, alkoholizm i przemoc w rodzinie. W najbliższej przyszłości na kierunki podejmowanych działań w zakresie pomocy społecznej najsilniej wpływać będzie proces starzenia się społeczeństwa i konieczność silniejszego otwarcia się na potrzeby osób starszych, długotrwale chorych i z niepełnosprawnością. Planując przyszłe działania należy uwzględnić konieczność zapewnienia opieki seniorom, którzy są jej pozbawieni, ale i opiekunom seniorów, którzy nierzadko muszą zrezygnować z pracy na rzecz zapewnienia całodobowej opieki osobom niezdolnym już do samodzielnego funkcjonowania.

Na terenie Gminy realizowana jest polityka społeczna prowadząca do integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez realizację programu „Wspieraj Seniora” – skoncentrowanego przede wszystkim na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej

potrzeby, jak i Szkolenia informatyczne dla seniorów. Z kolei w ramach Dziennych Placówek Wsparcia świadczy się wyżywienie, transport do i z ośrodka, usługi opiekuńczo - pielęgnacyjne oraz usługi aktywizujące - usprawniające, w tym: muzykoterapię, arteterapię, choreoterapię, ćwiczenia psychoruchowe oraz terapię informatyczną. W ramach projektu także opiekunowie osób starszych i niepełnosprawnych będą mogli skorzystać ze wsparcia i doradztwa psychologicznego oraz ze szkoleń z zakresu opieki nad os. zależnymi i szkoleń informatycznych¹⁶. W 2020 roku swoją działalność rozpoczął Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Usługi świadczone odpowiednio w miejscu zamieszkania lub w wybranej instytucji, co uzasadniał charakter oferowanego wsparcia. Poprawa sytuacji osób starszych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w życiu społecznym jest jednym z priorytetów przyjętej Gminnej

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Uście Gorlickie na lata 2021-2026¹⁷.

Na terenie Gminy za bezpieczeństwo publiczne odpowiada 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach z Posterunkiem Policji w Uściu Gorlickim nadzorującym rejony 22 i 23. Głównym problemem w rejonach jest nieprawidłowe parkowanie pojazdów w rejonie parku zdrojowego w Wysowej-Zdroju oraz niestosowanie się kierowców samochodów oraz motocykli do znaków drogowych. W 2020 roku w gminie Uście Gorlickie w oparciu o dane powiatowe stwierdzono szacunkowo 170 przestępstw, z czego najwięcej o charakterze gospodarczym a następnie kryminalnym.

W 2020 roku w gminie Uście Gorlickie oddano do użytku 48 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano do użytku 6,98 nowych lokali. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 311 mieszkań.

¹⁶ Zob. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.usciegorlickie.pl/rekrutacja-seniorow-do-dziennej-placowki-wsparcia> [dostęp: 24.09.2021 r.]

¹⁷ Zob. Gminna Strategia Rozwiązywania

Problemów Społecznych w Gminie Uście Gorlickie na lata 2021-2026 przyjęta Uchwałą Rady Gminy w Uściu Gorlickim Nr XVIII/185/20 z dnia 30.12.2020 r.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Uście Gorlickie to 5,19, a przeciętna powierzchnia użytkowa to 116,8 m². Są to wartości znacznie większe od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większe od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Na terenie Gminy działa wiele organizacji społecznych, które mają na celu promowanie aktywności fizycznej, utrzymanie bezpieczeństwa i czystości brzegów jeziora, promocję wsi czy krwiodawstwa. Wśród tych organizacji pozarządowych znajdują się: Stowarzyszenie Przyjaciół Nowicy, PCK Oddział Rejonowy w Gorlicach, OSP Uście Gorlickie, LKS „Biała” Brunary, LKS „Torcida” Smerekowiec, LKS „Viktoria” Śnietnica, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej, LKS Uście Gorlickie oraz UKS Hańczowa¹⁸.

¹⁸ Zob. Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Gminy Uście Gorlickie z organizacjami pozarządowymi w 2020 roku.

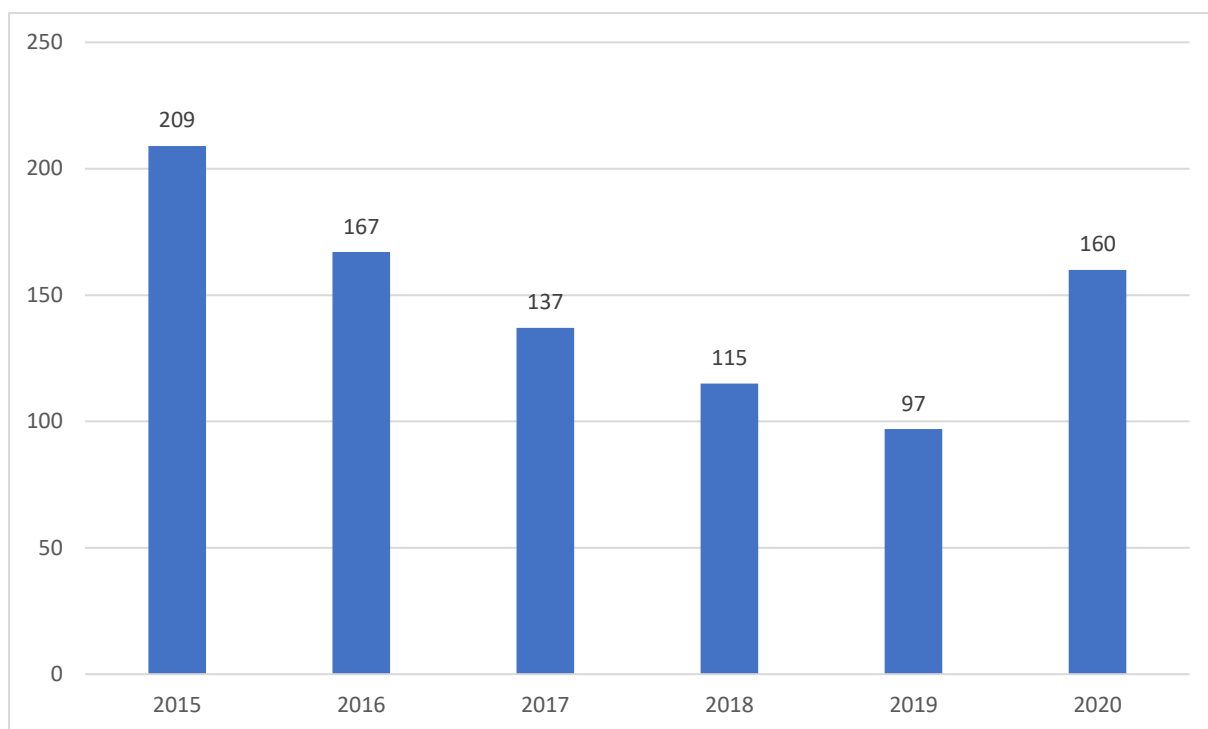
II.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla województwa i powiatu, Gmina Uście Gorlickie charakteryzuje się niskim poziomem rozwoju przedsiębiorczości. Analiza wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym (dane za okres 2010-2020) pokazuje jednak jego stopniowy wzrost od 2015 roku. W 2020 roku było to 717 podmiotów, czyli o 100 więcej niż w 2010 roku. Zaobserwować można również duży przyrost liczby przedsiębiorstw działających w sektorze budownictwa. Natomiast od 2012 roku zmalała liczba przedsiębiorstw działających w rolnictwie, leśnictwie oraz łowiectwie. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Uście Gorlickie w roku 2020 w rejestrze REGON spośród 717 zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, 533 stanowiły osoby fizyczne prowadzące

działalność gospodarczą, a 22 stanowiły spółki prawa handlowego. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (695) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. Nie ma natomiast dużych przedsiębiorstw. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Uście Gorlickie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (50,5%), oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (11,8%)¹⁹.

Od 2009 roku szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Uście Gorlickie utrzymuje się poniżej stopy bezrobocia dla całego kraju. Co więcej, na przestrzeni ostatnich lat (2013-2019) liczba osób pozostających bez zatrudnienia ulegała sukcesywnemu zmniejszeniu. Trend zmienił się w 2020 roku, co spowodowane było pandemią koronawirusa. Jednocześnie poziom stopy bezrobocia jest niższy niż średnia dla całego województwa małopolskiego od 2010 roku.

¹⁹ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#rejestr-regon [dostęp: 24.09.2021].

Rysunek 2: Liczba osób bezrobotnych w Gminie Uście Gorlickie w latach 2015-2020. Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS dla gminy wiejskiej Uście Gorlickie wg stanu na 2021.08.09.

Najwięcej bezrobotnych w gminie Uście Gorlickie mieściło się w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat oraz od 18 do 24 lat, najmniej natomiast w przedziale od 55 i więcej. Na tle powiatu gorlickiego gmina Uście Gorlickie wyróżnia się stosunkowo niskim odsetkiem osób bezrobotnych w grupie wiekowej 55 i więcej oraz wysokim odsetkiem w grupie wiekowej 18-24. Najwięcej osób bezrobotnych miało wykształcenie policealne i średnie zawodowe, najmniej natomiast – średnie i ogólnokształcące. Istotnym zagrożeniem dla obecnego

funkcjonowania lokalnego rynku pracy jest wyższy odpływ niż napływ osób młodych i wykwalifikowanych pracowników do przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich oraz konkurencja ze strony silniejszych ośrodków (w szczególności Krakowa, Nowego Sącza i Gorlic).

Dalsze działania Gminy Uście Gorlickie w obszarze gospodarczym powinny zostać ukierunkowane na tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, sprzyjanie inwestycjom, tworzenie nowych przedsiębiorstw i miejsc pracy oraz usługi mające na celu wspieranie

przedsiębiorczości (np. usługi szkoleniowe, informacyjne, promocyjne, poprawa jakości usług publicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej). Istotny będzie również dalszy rozwój lokalnego, wewnętrznego rynku pracy dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki. Niezbędne staje się również wdrożenie rozwiązań umożliwiających wsparcie i aktywizację zawodową osób zdolnych do pracy a bezrobotnych, szczególnie ludzi młodych do 24. roku życia. W tym celu można zaoferować doradztwo zawodowe, staże, praktyki, szkolenia, kursy umożliwiające przekwalifikowanie czy utworzenie bazy danych o podmiotach gospodarczych i wymaganych kompetencjach kandydatów do pracy. Istotne będzie tworzenie zachęt dla przedsiębiorców do zatrudniania młodych osób (np. poprzez rozwój systemu szkoleń dostosowanych ściśle do potrzeb pracodawców, utworzenie sieci kontaktów obejmującej pracodawców, interesariuszy, fundacje

i inne instytucje wspierające przedsiębiorczość).

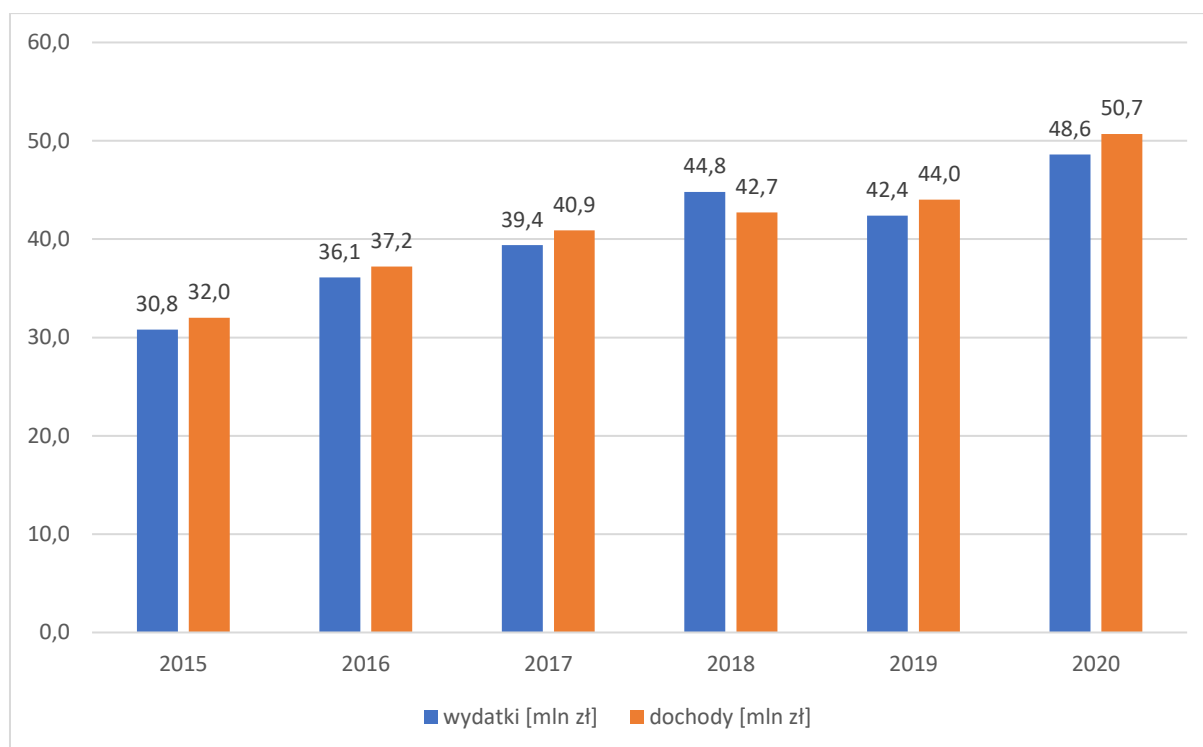
Gmina Uście Gorlickie jest obszarem typowo rolniczym. Charakteryzuje go duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, gdzie dominuje rolnictwo indywidualne, małoobszarowe. W gminie przeważają gospodarstwa o powierzchni do 5 ha. Lokalne gospodarstwa uprawiają głównie ziemniaki, żyto, mieszanki zbożowe jare, pszenicę oraz owies²⁰. Choć gleby w Gminie charakteryzują się niską jakością, to dobrze zachowane jest środowisko naturalne (nieskażone gleby, brak dużych ośrodków przemysłowych w okolicy).

W ostatnich pięciu latach można było zaobserwować wzrost całkowitych dochodów budżetu Gminy Uście Gorlickie. Wydatki budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca systematycznie wzrastają: w 2015 kwota ta wynosiła 4 542,36 zł, a w 2020 roku - 7 074,98 zł. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 15%. W budżecie gminy Uście Gorlickie wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych

²⁰ Dane Głównego Urzędu Statystycznego, Powszechny Spis Rolny 2010.

wynosiły 408,64 zł na mieszkańca, natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 11,20 zł na mieszkańca. W analizowanym okresie w Gminie

Uście Gorlickie, poza rokiem 2018, występowała nadwyżka budżetowa (kwota dochodów budżetu przewyższała kwotę wydatków budżetu)²¹.

Rysunek 3: Wydatki i dochody budżetu Gminy Uście Gorlickie (w mln zł).

Wśród dochodów budżetowych każdej jednostki samorządu terytorialnego najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o jej samodzielności finansowej. Udział dochodów własnych budżetu Gminy w dochodach ogółem budżetu obniżył

się z poziomu 37% w roku 2015 do poziomu 29% (14,9 mln) w roku 2020 według danych GUS²², natomiast do poziomu 24% (12,1 mln) według Raportu o stanie Gminy²³. Dochody własne nie są znaczącą pozycją w strukturze dochodów i opierają się głównie na podatkach i opłatach

²¹ Zob. Polska w liczbach, <https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Uscie-Gorlickie#finanse-publiczne> [dostęp: 24.09.2021].

²² Zob. Bank Danych Lokalnych GUS dla gminy wiejskiej Uście Gorlickie wg stanu na 2021.08.11.

²³ Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 11

lokalnych. Największe znaczenie odgrywają udziały w podatkach ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw oraz w podatku dochodowym od osób fizycznych. Kolejne największe wpływy w strukturze dochodów własnych odnotowano ze środków na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł - inwestycyjne, jak i z podatku od nieruchomości. Zarządzenie Nr 105/2020 Wójta Gminy Uście Gorlickie z dnia 16 listopada 2020 r. Zarządzenie nr 105/2020 w sprawie projektu uchwały budżetowej na rok 2021 zakłada, że w roku 2021 wystąpi deficyt budżetowy, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi ze sprzedaży innych papierów wartościowych - emisji obligacji. Przychody z tytułu emisji obligacji istotnie zwiększą dotychczasowy, wysoki poziom zadłużenia Gminy. Jego

spłata przewidywana jest w długiej perspektywie czasowej, co generuje wysokie koszty obsługi zadłużenia. Zatem koniecznym będzie bieżące monitorowanie realizacji budżetu i uwarunkowań prawnych. Zgodnie z informacjami zawartymi w Wieloletniej prognozie finansowej od roku 2022 Gmina powinna osiągać nadwyżkę operacyjną netto²⁴. Z opinii do projektu w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Uście Gorlickie wynika, że pełną spłatę zaciągniętych i zaplanowanych do zaciągnięcia zobowiązań przewiduje się do 2035 roku²⁵. Racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi tj. optymalizowanie wydatków bieżących, ma na celu utrzymanie gminy w dobrej kondycji finansowej, aby możliwa była realizacja zaplanowanych na najbliższe lata przedsięwzięć inwestycyjnych.

²⁴ Zob. WPF na okres 2020 -2035 ze zmianami przyjętymi uchwałą Rady Gminy nr XVIII/183/20 z dnia 30 grudnia 2020r.

²⁵ Zob. Uchwała Nr S.O. X/429-1/35/20.

II.3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Nadrzędnym dokumentem planistycznym, zgłoszonym do zmiany w 2020 roku, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Uście Gorlickie, które przyjęto w 2010 roku Uchwałą nr XL/390/2010²⁶. Określa ono politykę przestrzenną gminy. Dla mieszkańców najistotniejsze są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które stanowią akty prawa miejscowego i są opracowywane na szczeblu gminnym. Celem uchwalenia MPZP jest ustalenie przeznaczeń terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Ustalenia zawarte w Studium są wiążące dla MPZP, tj. plan miejscowy nie może naruszać ustaleń Studium.

Na terenie gminy obowiązuje 13 planów aktualizowanych o punktowe zmiany. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią umożliwia objęcie miejscowymi planami 100% powierzchni.

Gmina Uście Gorlickie jest gminą wiejską, która usytuowana jest na obszarze zachodniej części Beskidu Niskiego oraz części Pasma Magurskiego. Z gmin wiejskich Powiatu Gorlickiego zajmuje największą powierzchnię. W strukturze powierzchni użytki rolne stanowią tu około 34%, a grunty leśne 61%.

Największym atutem gminy są jej walory krajobrazowe i przyrodnicze oraz jej turystyczno-uzdrowiskowy charakter. Urozmaicona rzeźba terenu oraz czyste środowisko naturalne stanowią niewątpliwie potencjał dla rozwoju agroturystyki. Blechnarka, Hańczowa, Ropki i Wysowa-Zdrój stanowią obszar ochrony uzdrowiskowej, natomiast Ostoja Popradzka, Biała Tarnowska, Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego to Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk. Ponadto, cały teren gminy znajduje się w obrębie Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu²⁷. Wśród gatunków flory objętych ochroną występują na przykład wawrzynek wilczełyko czy lilia złotogłów (pomnik

²⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Uście Gorlickie przyjęte uchwałą Rady Gminy Uście Gorlickie Nr XL/390/2010 z dnia

16 marca 2010 roku.

²⁷ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 12-14.

przyrody), natomiast chronione gatunki fauny to m. in. bóbr, czarny bocian, nadobnica alpejska i niepylak mnemoroza. Gmina charakteryzuje się potencjalnie dużymi zasobami wód powierzchniowych i odgrywa znaczną rolę w bilansie wodnym województwa małopolskiego. Stanowi obszar źródłkowy rzek: Białej, Ropy oraz Zdynianki. W zlewni rzeki Ropy i jej największego dopływu, Zdynianki, leży około $\frac{3}{4}$ powierzchni gminy. Na obszarze gminy znajdują się także wody podziemne mineralne w Uzdrowisku Wysowa.

Gmina Uście Gorlickie odznacza się niskim wskaźnikiem rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Dominują tu gleby o niskiej jakości i przydatności rolniczej a najmniej żyzne gleby z V i VI klasy bonitacyjnej znajdują się na stromych stokach w części górskiej²⁸. Przez teren gminy Uście Gorlickie przebiegają drogi krajowe i lokalne. Sieć powiązań komunikacyjnych gminy stanowią droga wojewódzka nr 977o długości odcinka 12,96 km, drogi powiatowe o łącznej długości 85,167 km oraz drogi gminne o łącznej długości 82,736 km uzupełnione drogami

dojazdowymi. W 2020 roku gmina zrealizowała szereg remontów dróg gminnych ze środków pozyskanych z budżetu województwa małopolskiego oraz Lasów Państwowych. Ze środków własnych gmina zrealizowała szereg mniejszych inwestycji²⁹. Na obszarze gminy znajduje się sześć niestrzeżonych parkingów samochodowych, które oferują około 200 miejsc parkingowych.

Sieć połączeń autobusowych obejmuje połączenia z Nowym Sączem, Krakowem oraz Gorlicami. Przez Gminę Uście Gorlickie nie przebiegają linie kolejowe.

W Gminie długość sieci kanalizacji wynosi 36,4 km, sieci wodociągowej 23,5 km. Na terenie gminy znajdują się 4 oczyszczalnie ścieków będące pod nadzorem Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wysowej (Wysowa-Zdrój, Uście Gorlickie, Hańczowa oraz Gładyszów) oraz jedna stacja uzdatniania wody w Wysowej Zdroju, która w 2020 roku przeszła modernizację³⁰.

W zeszłym roku rozpoczęto prace nad projektem „Budowa

²⁸ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 12-14.

²⁹ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 53-55.

³⁰ Tamże, s. 60-62.

i przebudowa systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków gmin Ziemi Gorlickiej”, w ramach którego wybudowana zostanie sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie miejscowości Uście Gorlickie³¹.

Dostawa energii elektrycznej dla Gminy jest prowadzona od stacji GPZ 110/30/15 kV „Stróżówka” siecią średnich napięć w wykonaniu napowietrznym. Wskazano potrzebę modernizacji i rozbudowy istniejącej sieci średnich i niskich napięć oraz budowę w miarę potrzeb nowych stacji transformatorowych. Gmina Uście Gorlickie jako członek Klastra energii „Biała-Ropa” rozwija infrastrukturę produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Na koniec 2020 roku stopień zaawansowania realizacji zadania określono na poziomie ok. 20%³².

W zachodniej części Gminy zlokalizowano sieć gazu ziemnego wysokometanowego średniego ciśnienia na bazie istniejącego gazociągu wysokoprężnego Grybów-

Krynica-Zdrój, który zlokalizowany jest poza obszarem Gminy, a rozprowadzany na jej terenie poprzez sieć rozdzielczą³³. W 2019 roku zaledwie 10,47% mieszkań na terenie gminy Uście Gorlickie miało dostęp do gazu sieciowego (234 gospodarstw domowych).

Gmina nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Te zebrane przewożone są do regionalnego punktu przetwarzania odpadów w Gorlicach. Na terenie gminy działa Punkt Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Uściu Gorlickim. Jednym z priorytetowych zadań gminy Uście Gorlickie są programy edukacyjne w celu zwiększenia świadomości ekologicznej okolicznych mieszkańców poprzez promocję selektywnej zbiórki odpadów oraz ograniczenia masy wytworzonych odpadów zmieszanych³⁴. Poziom recyklingu osiągnięty przez Gminę w 2020 roku wyniósł 33%³⁵, tj. 17% poniżej wymaganego poziomu.

³¹ Tamże, s.77.

³² Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 15.

³³ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 22.

³⁴ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Uście Gorlickie – rok 202, s. 4-5.

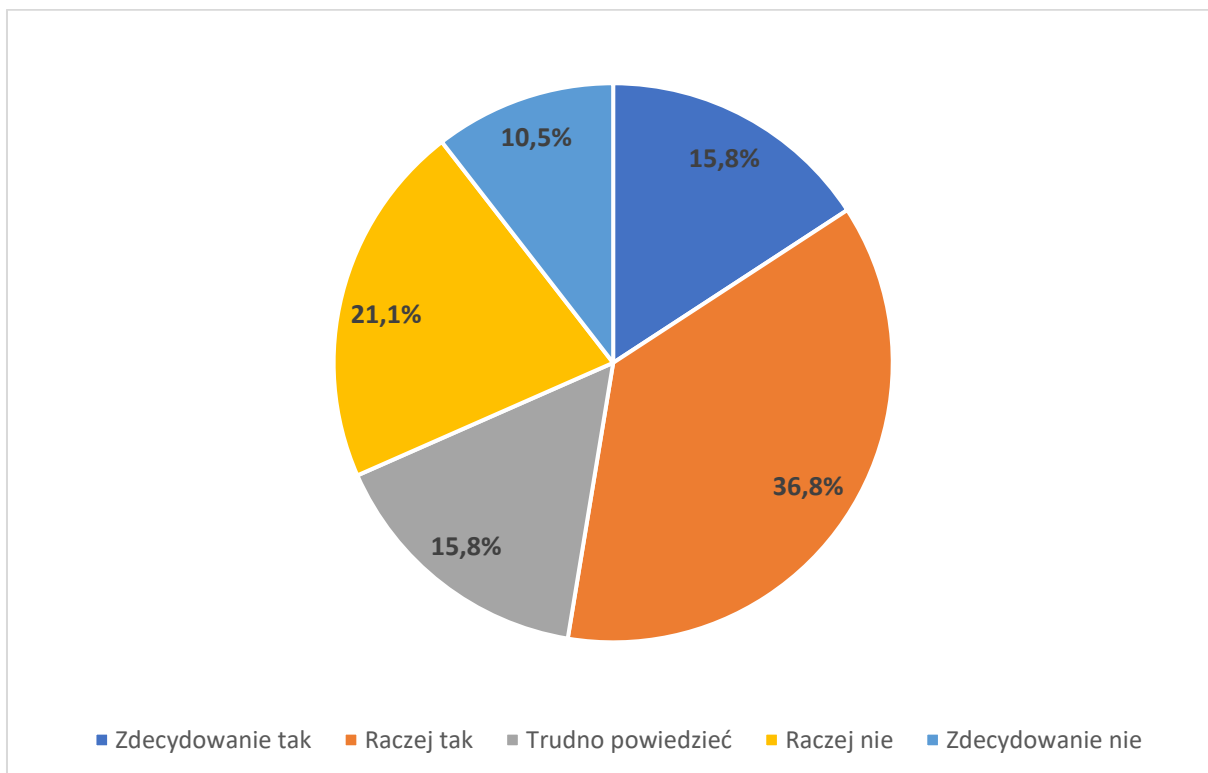
³⁵ Tamże, s. 3.

II.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę papierową oraz online na temat

warunków życia w Gminie. Ankieta zawierała 9 pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Do próby włączono 38 respondentów. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

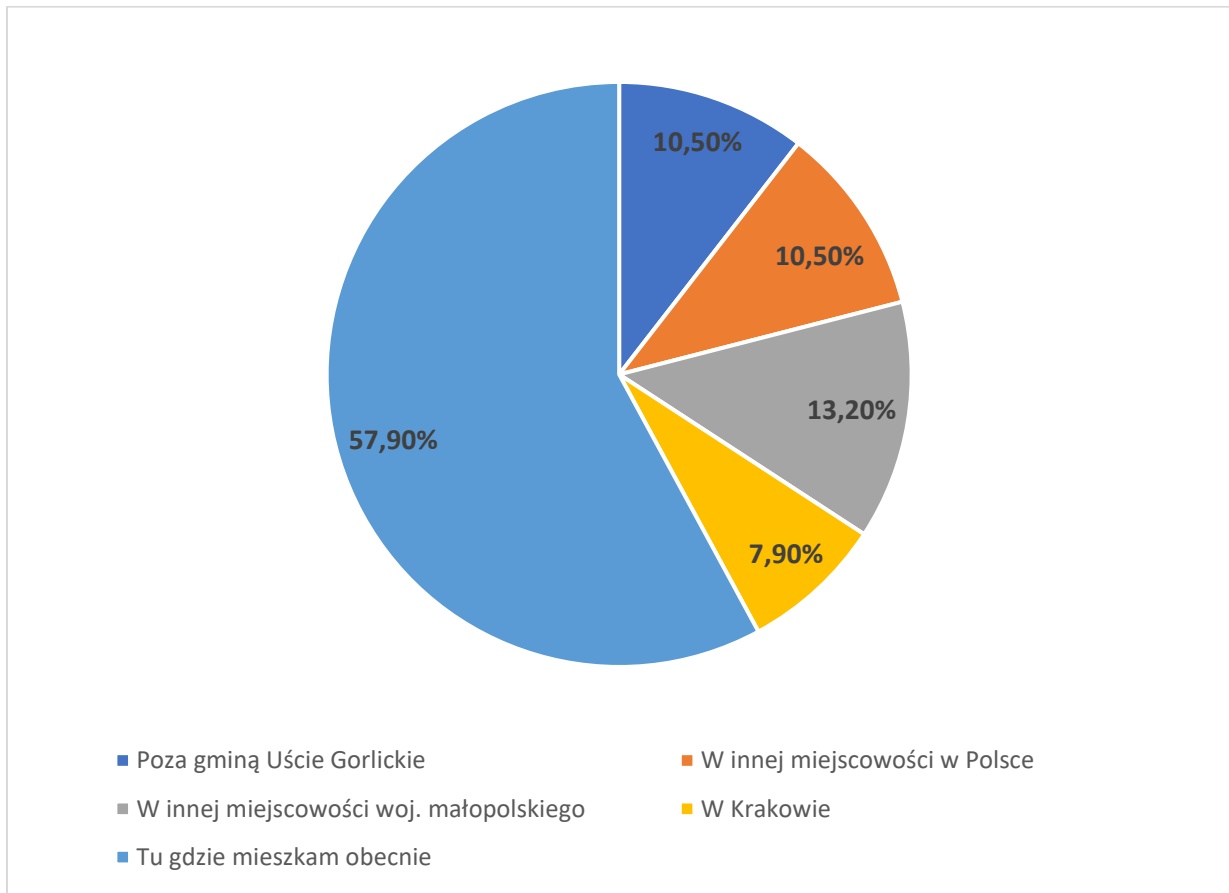
1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia?

Większość respondentów – 36,8% wskazała, że Gmina Uście Gorlickie jest raczej dobrym miejscem do życia. Sporo część osób jest zdania, że Gmina jest zdecydowanie dobrym miejscem do

życia (15,8%). W przeciwny sposób myśli 31,6% ankietowanych, a 15,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

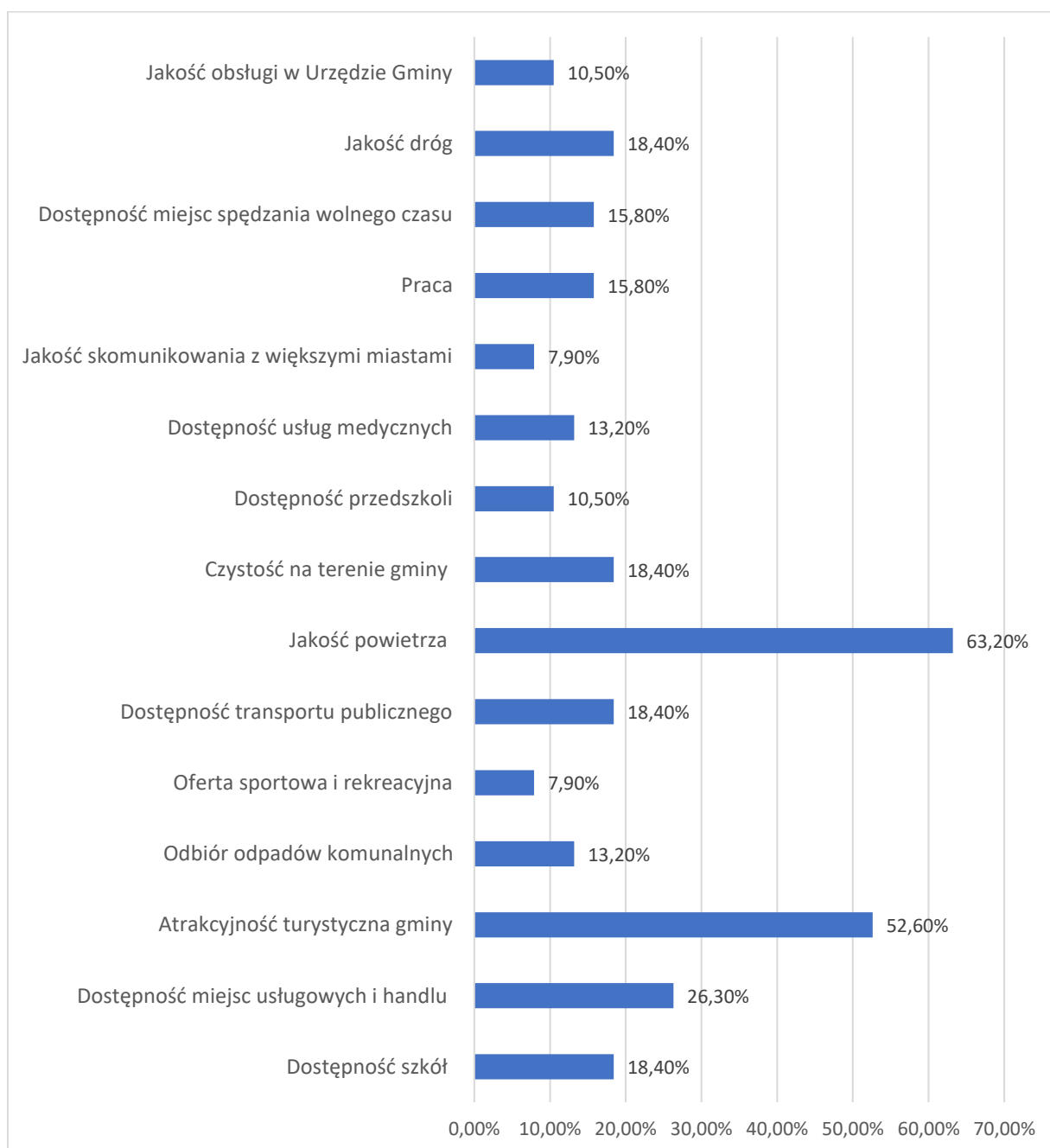
2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

Większość ankietowanych - 57,9% podjęłaby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 42,1% respondentów chciałoby

przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania - do innej miejscowości, z czego 7,9% - do Krakowa.

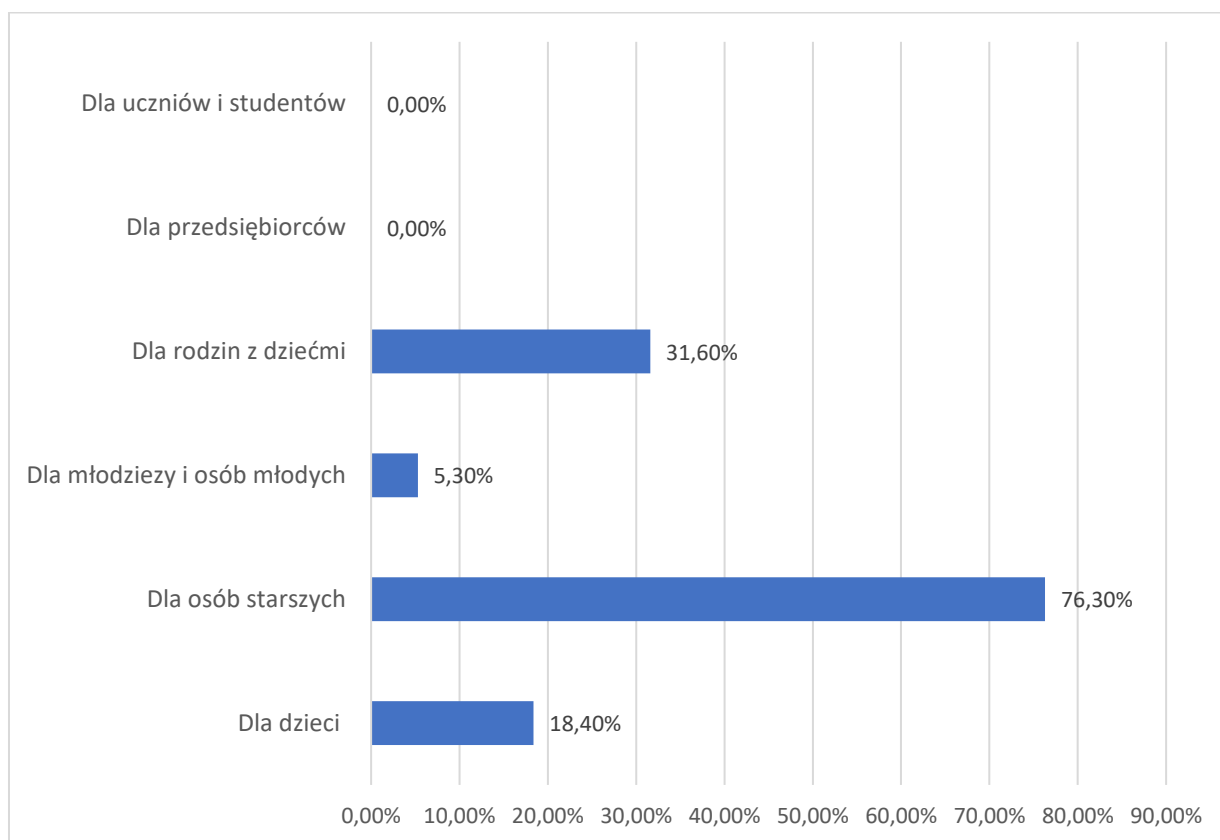
3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie?

Ankietowani stwierdzili, że na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie wpływa szczególnie jakość powietrza (63,2% respondentów), atrakcyjność

turystyczna gminy (52,6%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (26,3%).

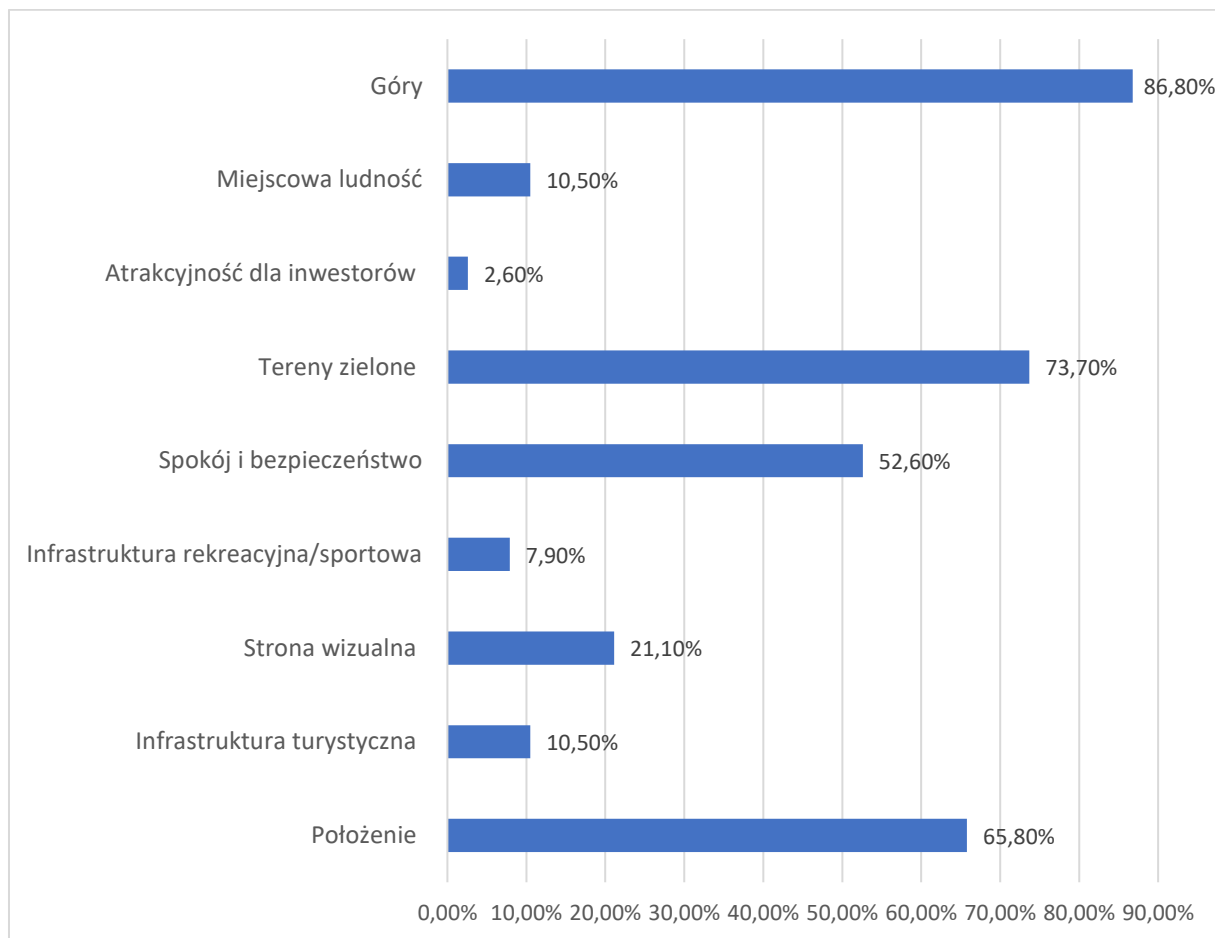
4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (76,3%). Prawie co trzecia osoba wskazała również na rodziny z dziećmi (31,6%). Znacznie mniej osób wskazało

odpowiedzi: „dla młodzieży i osób młodych” (5,3%) oraz „dla dzieci” (18,4%). Żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „dla przedsiębiorców” oraz „dla uczniów i studentów”.

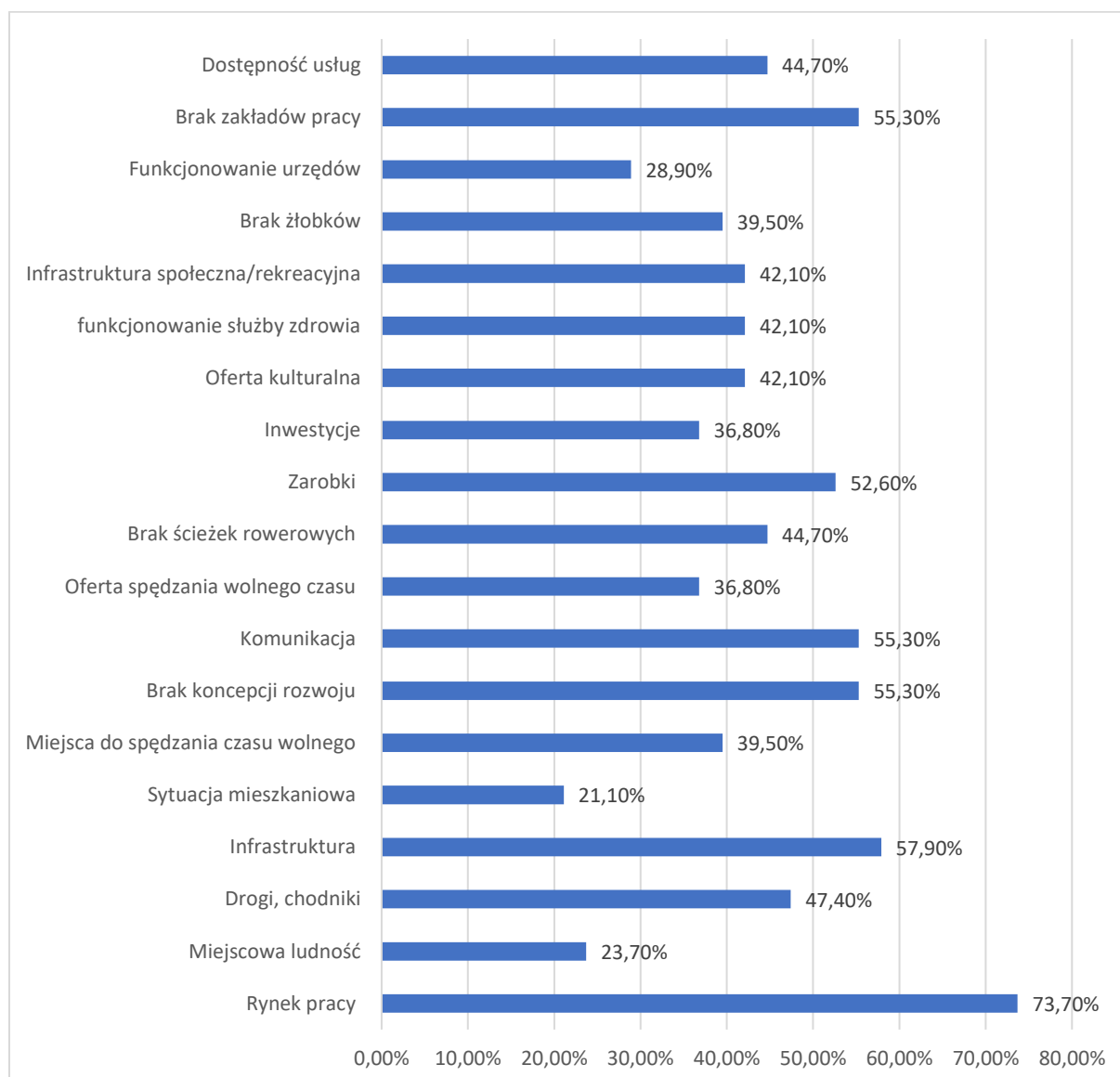
5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Uście Gorlickie?

Blisko 86,8% respondentów za największy atut Gminy Uście Gorlickie uważa góry oraz tereny zielone (73,7%), a także położenie (65,8%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (52,6%) oraz strona

wizualna (21,1%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (10,5%), infrastrukturze turystycznej (10,5%) i infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (7,9%).

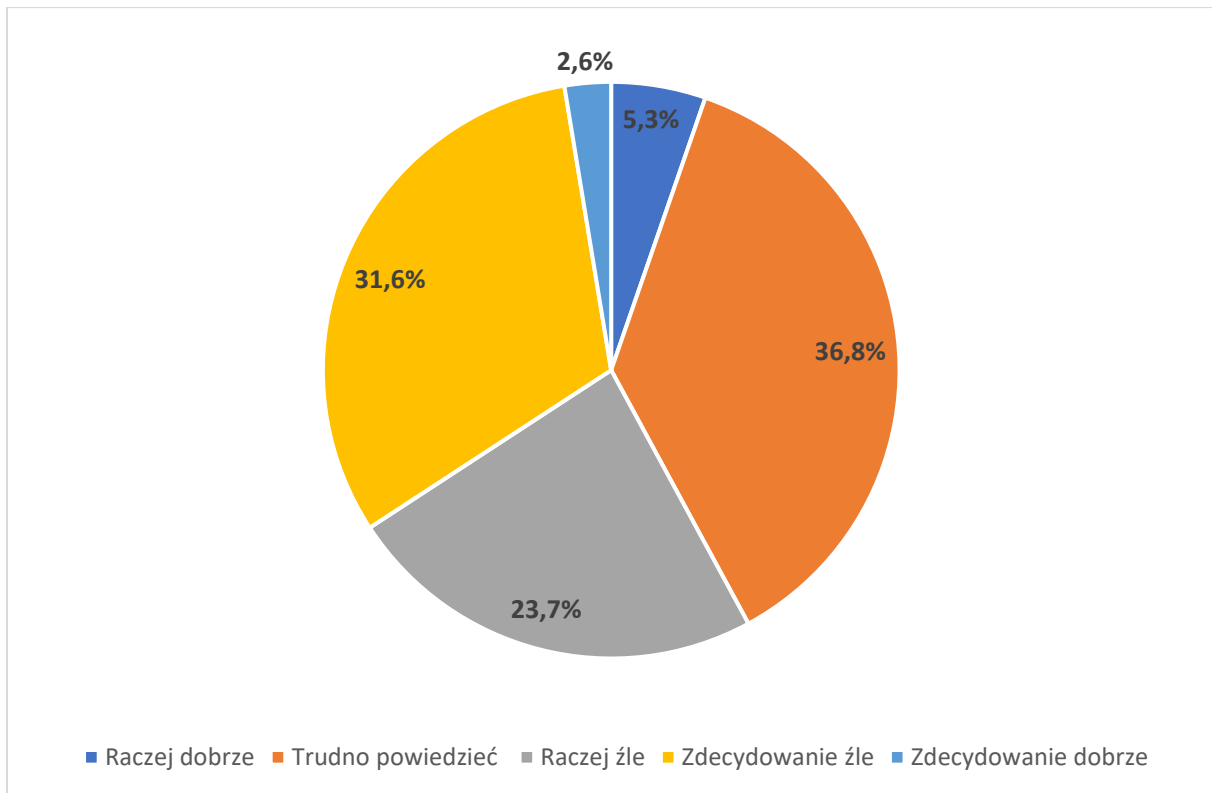
6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Uście Gorlickie?

Największymi problemami Gminy Uście Gorlickie zdaniem respondentów są: lokalny rynek pracy (73,7% respondentów wskazało ten obszar), infrastruktura (57,9%), brak zakładów pracy (55,3%), brak koncepcji rozwoju (55,3%) oraz komunikacja (55,3%).

Problematiczne są także kwestie zbyt niskich zarobków (52,6%), funkcjonowania służby zdrowia (42,1%), drogi i chodniki (47,4%), dostępność usług (44,7%), brak ścieżek rowerowych (44,7%) oraz oferta kulturalna (42,1%).

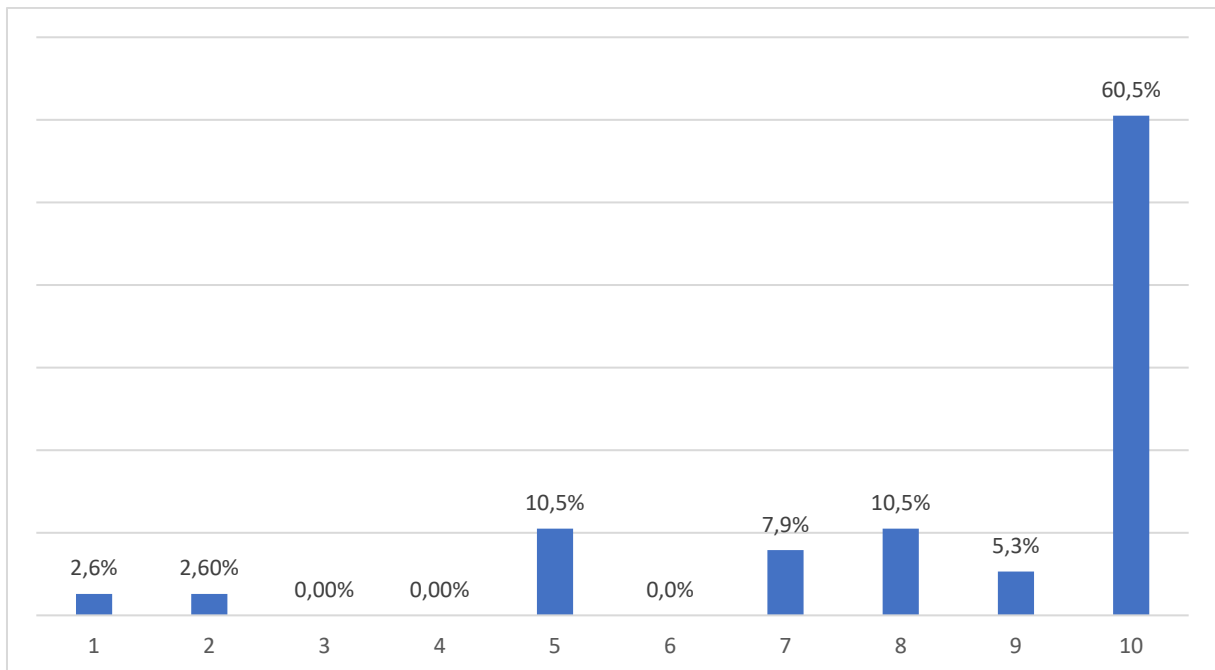
7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

Około 55% badanych negatywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze

gminy. Blisko 8% ankietowanych ocenia ją dobrze, a 36,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

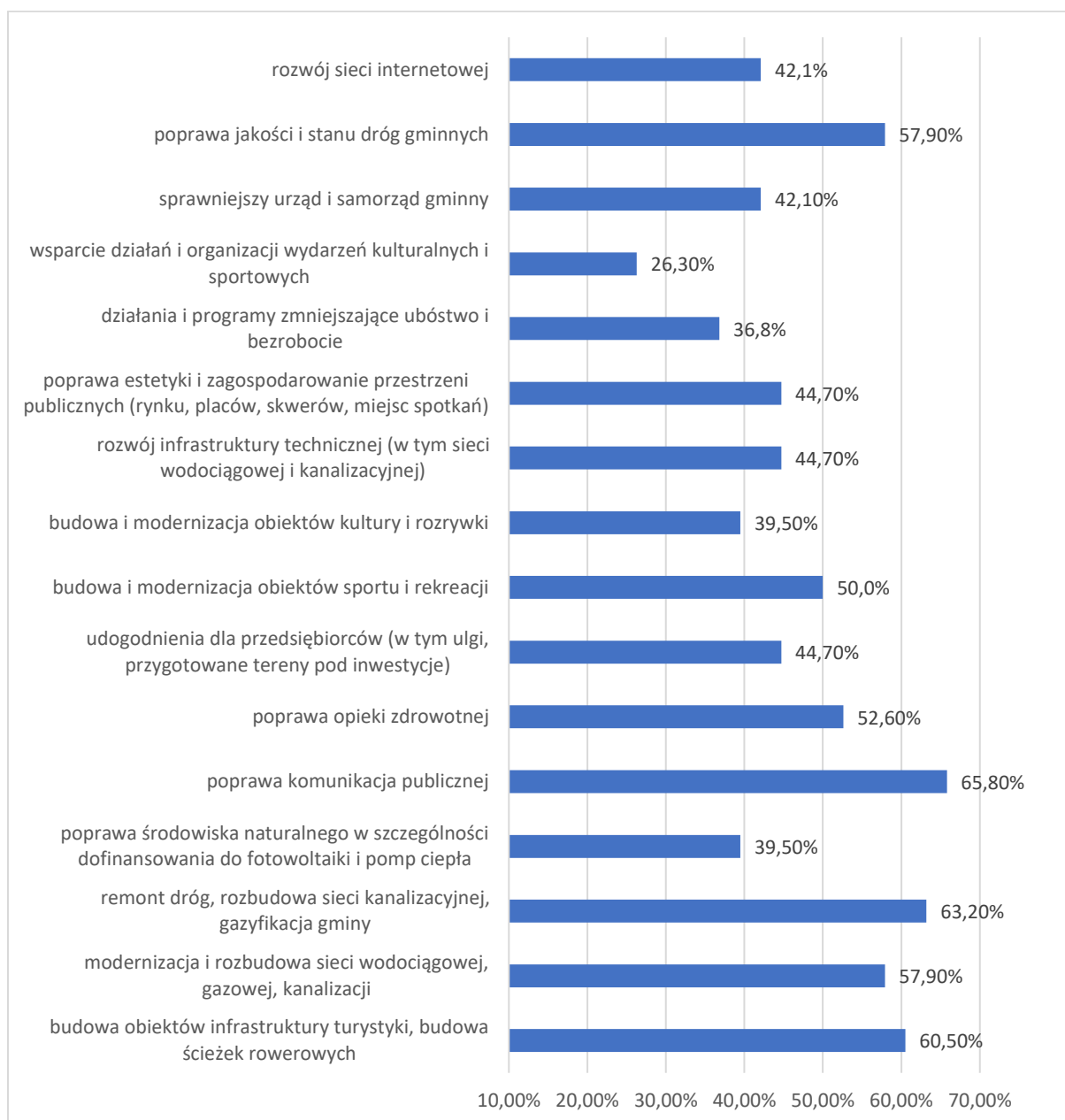
8. Czy plan rozwoju gminy Uście Gorlickie na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.

Największa ilość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju (60,5%). Około 3% respondentów uznało, że należy

zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Ponad 10% ankietowanych udzieliło odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii.

9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości

Blisko 65,8% ankietowanych wskazało na poprawę komunikacji publicznej, remont dróg i rozbudowę sieci kanalizacyjnej i gazyfikację gminy (63,2%), budowę obiektów infrastruktury turystycznej (60,5%) oraz wsparcie działań i organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych

(55,3%). Ważna okazała się również poprawa opieki zdrowotnej (52,6%), budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji oraz kultury i rozrywki (44,7%), a także udogodnienia dla przedsiębiorców (44,7%).

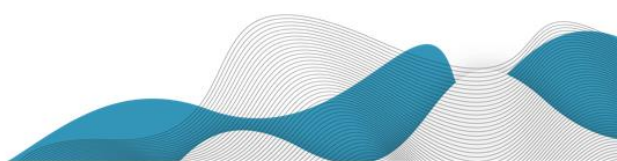
II.5 Podsumowanie badania ankietowego

Ponad połowa ankietowanych jest zdania, iż Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia (52,6%), przeciwnego zdania było 31,6% respondentów, a 15,8% nie posiada jednoznacznej opinii w tej kwestii. Większość nie planuje w perspektywie najbliższych 5 lat zmiany miejsca zamieszkania (57,9%). 42,1% respondentów chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 7,9% – do Krakowa. Ankietowani uznali, że na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie wpływa szczególnie jakość powietrza (63,2% respondentów), atrakcyjność turystyczna gminy (52,6%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (26,3%). Większość osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym wskazało, iż Gmina jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (76,3%), rodzin z dziećmi (31,6%) oraz dzieci (18,4%). Znacznie mniej wskazało na młodzież (5,3%), a żaden z ankietowanych nie skazał na przedsiębiorców oraz uczniów i studentów. Wśród mocnych stron Gminy większość respondentów

wskazała na góry (86,8%) oraz tereny zielone (73,7%), a także położenie (65,8%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (52,6%) oraz strona wizualna (21,1%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (10,5%), infrastrukturze turystycznej (10,5%) i infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (7,9%). Główne obszary problematyczne w Gminie stanowią według ankietowanych: lokalny rynek pracy (73,7% respondentów wskazało ten obszar), infrastruktura (57,9%), brak zakładów pracy (55,3%), brak koncepcji rozwoju (55,3%) oraz komunikacja (55,3%). Problematiczne są także kwestie zbyt niskich zarobków (52,6%), funkcjonowanie służby zdrowia (42,1%), drogi i chodniki (47,4%), dostępność usług (44,7%), brak ścieżek rowerowych (44,7%) oraz oferta kulturalna (42,1%). Blisko 55% badanych negatywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Około 8% ankietowanych ocenia ją źle, a prawie 36,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Największa ilość ankietowanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju Gminy (60,5%). Około 3%

respondentów uznało, że należy zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Część ankietowanych udzieliła odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii (10%). Na pytanie dotyczące obszarów priorytetowych, które wpłynęłyby na rozwój Gminy, 65,8% ankietowanych wskazało na poprawę komunikacji publicznej, remont dróg i rozbudowę sieci kanalizacyjnej i gazyfikację gminy (63,2%), budowę obiektów infrastruktury turystycznej (60,5%) oraz wsparcie działań i organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych (55,3%).

III STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

III.1. Misja i wizja

Strategii Rozwoju „Uście Gorlickie 2030” jest dokumentem, w którym dokonano diagnozy aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne, słabe strony, jak i szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu Gminy. Niezbędnym elementem w procesie tworzenia Strategii jest również określenie misji i wizji, określających najważniejsze kierunki rozwoju.

Misja stanowi obraz pożądanego stanu społeczno-gospodarczego, jaki społeczność lokalna chce osiągnąć w perspektywie nadchodzących lat. Gmina ma budować podstawy rozwoju społeczności lokalnej oraz zapewniać warunki trwałego podnoszenia poziomu materialnego i kulturalnego mieszkańców. Kluczowe ma być przy tym wykorzystanie walorów naturalnych, krajobrazowych, klimatycznych, surowców mineralnych, ale i budowa, unowocześnienie infrastruktury. Uwzględniając wyżej wymienione założenia misja Gminy brzmi:

„Rozwój agroturystyki, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego

z zachowaniem wartości środowiska naturalnego oraz rozwój społeczno-kulturalny.

Aby: Rozsławić gminę, a przez to przyciągnąć turystów i poprawić jakość życia mieszkańców”.

Wizja natomiast odnosi się do rozwijania ośrodka turystyczno - uzdrowiskowego, co ma zapewnić względnie najszybszy wzrost jakości życia mieszkańców, przy wykorzystaniu zasobów środowiska. Wizja to:

„Gmina Uście Gorlickie w przyszłości to miejsce czyste ekologicznie, zachowujące walory i wartości środowiska naturalnego. Dzięki pięknu otaczającej przyrody i leczniczym wartościom przyciągnie rzesze turystów i kuracjuszy, którym poza zaletami środowiska naturalnego może zaproponować wspaniałe zabytki oraz formy aktywnego spędzenia wolnego czasu. Korzyści materialne płynące z rozwoju turystyki tradycyjnej i agroturystyki wpłyną na poprawę standardu życia mieszkańców Gminy, jak również na jej rozwój społeczno-kulturalny”.

Najważniejsze priorytety w zakresie rozwoju Gminy odwołują się do rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego, agroturystyki i turystyki, poprawy infrastruktury technicznej w gminie, wzrostu

standardu i jakości życia w gminie, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwoju i dbałości o środowisko naturalne, rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

III.2. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
BEZPIECZEŃSTWO	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej poprzez zakup sprzętu, wozów bojowych oraz umundurowania. • Rozbudowa systemu monitoringu oraz współpraca z policją. • Zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych oraz wykonanie nowych oświetleń ulicznych dróg i placów. • Tworzenie miejsc parkingowych, budowa chodników oraz infrastruktury zwalniającej. • Współpraca z administracją centralną i regionalną w celu rozbudowy i utrzymania systemu zabezpieczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa wyposażenia OSP. • Stała kontrola dróg i kluczowych miejsc na terenie Gminy. • Rozbudowa oświetlenia ulicznego • Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez rozbudowę chodników przy kluczowych odcinkach dróg. • Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy. • Zmniejszenie liczby wypadków drogowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zakupionego sprzętu, wozów bojowych i umundurowania (szt.) • Liczba powstałych punktów monitoringu (szt.) • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych (szt.) • Długość wybudowanych chodników (km). • Liczba utworzonych miejsc parkingowych (szt.) • Liczba wypadków na drogach (szt.) • Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego (%).

		<p>przeciwpowodziowego poprzez monitorowanie stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz prowadzenie wspólnych działań mających na celu ich rozbudowę i modernizację.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona mieszkańców przed skutkami powodzi i podtopień. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczanie terenów przed zalaniem i podtopieniami. 	
EDUKACJA	Rozwój usług edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Uście Gorlickie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. • Doposażenie placówek oświatowych w sprzęt specjalistyczny, pomoce edukacyjne, laboratoria itp. • Wsparcie nauczycieli w dostosowaniu do wymagań rynku edukacyjnego oraz w doskazywaniu i podnoszeniu kwalifikacji. • Przygotowanie placówek pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych. • Przygotowanie placówek do pracy on-line. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa infrastruktury placówek oświatowych. • Poprawa warunków nauczania w szkołach. • Podniesienie kompetencji zawodowych oraz kwalifikacji nauczycieli. • Dostosowanie infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych. • Dostępność cyfrowa • Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie ich umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych pomieszczeń szkolnych (szt.). • Liczba zakupionego sprzętu specjalistycznego (szt.). • Średnie wyniki nauczania w szkołach (%). • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy (os.). • Liczba wprowadzonych udogodnień dla osób niepełnosprawnych (szt.). • Liczba zakupionego sprzętu przeznaczonego do pracy on-line (szt.). • Liczba przeprowadzonych zajęć w świetlicach (szt.).

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie działalności świetlic, prowadzenie różnych zajęć rozwijających dzieci i młodzież. • Stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju i aktywnego czasu wolnego. 		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych (szt.).
ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	Profilaktyka i ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • Efektywne wykorzystanie środków z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na realizację działań promujących spędzanie czasu w zdrowy sposób. • Wsparcie rozwoju funkcjonowania opieki zdrowotnej. • Podejmowanie działań mających na celu ochronę zdrowia, w tym rehabilitacja i profilaktyka zdrowotna. • Realizacja zadań prozdrowotnych w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie spędzania wolnego czasu bez używek • Poprawa sprawności funkcjonowania opieki zdrowotnej. • Propagowanie zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwota przeznaczona na przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (zł). • Liczba podjętych działań optymalizacyjnych funkcjonowania opieki (szt.) • Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.). • Liczba przeprowadzonych warsztatów/prelekcji (szt.) • Liczba osób uczestniczących w warsztatach/prelekcjach (os.).
KULTURA	Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i utrwalanie tożsamości kulturowej, etnicznej i narodowej poprzez organizację imprez prezentujących twórczość artystów nieprofesjonalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Gminę w ciągu roku (szt.). • Liczba wydarzeń współorganizowanych

		<p>w zakresie rękodzielnictwa i rzemiosła ludowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie powszechnego dostępu do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie poziomu wiedzy mieszkańców, rozwijanie pasji, zainteresowań. • Rozwój wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Gminy. • Wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców. • Promocja Gminy na zewnątrz. 	<p>z organizacjami pozarządowymi (szt.).</p>
<p>KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJA</p>	<p>Stały kontakt z mieszkańcami i prowadzenie konsultacji społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy na zasadach wskazanych w ustawach i właściwej uchwale Rady Gminy dotyczącej zasad i trybu ich przeprowadzania. • Stworzenie przy użyciu własnych lub istniejących narzędzi, bezpośredniej i interaktywnej platformy wymiany informacji pomiędzy władzami Gminy, a mieszkańcami, którą można wykorzystywać również w sytuacjach kryzysowych. • Wykorzystanie istniejących platform społecznościowych dla mieszkańców w celu aktywizacji i 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu komunikacji z mieszkańcami. • Poprawa spójności wizerunkowej Gminy. • Poprawa czytelności i jakości strony internetowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych konsultacji (szt.) • Stopień zmian wprowadzonych na stronie internetowej (%).

		<p>rozbudzenia inicjatyw obywatelskich.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie jednolitego graficznego wizerunku Gminy i podległych Urzędowi Gminy jednostek. • Zbudowanie nowej strony www Gminy, dostosowanej do najnowszych osiągnięć technologicznych. 		
SENIORZY	Aktywizacja społeczna osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w programach aktywizujących Seniorów. • Zapewnienie oferty dla seniorów: kultura, sport, rekreacja, infrastruktura, rehabilitacja, opieka medyczna. • Wspieranie działań aktywizujących wszystkie pokolenia mieszkańców Gminy, zwłaszcza w zakresie wymiany doświadczeń międzypokoleniowych. • Likwidacja barier architektonicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej. • Wzrost aktywności społecznej osób starszych. • Poprawienie jakości życia poprzez nowe możliwości spędzania czasu wolnego przez seniorów i zapewnienia oferty dostosowanej do wieku i interesów tych osób. • Integracja osób starszych, możliwość spędzania czasu wolnego z osobami o podobnym wieku i zainteresowaniach. • Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych – 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych programów • Liczba osób korzystających z programów aktywizujących Seniorów (os.). • Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.).

			większy udział seniorów w życiu społecznym gminy	
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	Wsparcie działania lokalnych stowarzyszeń i organizacji społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja mieszkańców poprzez promocję i wspieranie działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych i grup nieformalnych. • Wsparcie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych oraz instytucji współpracujących z gminą i gminnymi jednostkami organizacyjnymi. • Włączenie organizacji pozarządowych jako partnera w realizacji zadań publicznych. • Realizacja funduszu sołectkiego na rzecz mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zainteresowania mieszkańców działalnością organizacji pozarządowych. • Wzrost liczby osób działających w organizacjach pozarządowych. • Wzrost liczby działań podejmowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi. • Wzrost liczby inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe. • Realizacja zadań sfinansowanych ze środków funduszu sołectkiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy (szt.). • Liczba osób będących członkami organizacji pozarządowych na terenie Gminy (os.). • Liczba zrealizowanych zadań publicznych wspólnie z organizacjami pozarządowymi (szt.). • Kwota przeznaczona na fundusz sołectki (zł).
CYFRYZACJA I TELEKOMUNIKACJA	Rozszerzenie zakresu e-usług oraz wzrost poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja na zapewnieniu e-usług adekwatnych do realnych potrzeb, zgłaszanych przez mieszkańców i przedsiębiorców. • Stworzenie zunifikowanego i przejrzystego portalu informacyjno-usługowego całej administracji samorządowej. • Przebudowa strony internetowej Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie e-usług. • Zwiększenie bezpieczeństwa i obniżenie kosztów utrzymania niezbędnej infrastruktury. • Wzrost czytelności i jakości strony internetowej Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wdrożonych e-usług (szt.). • Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa (szt.). • Koszt utrzymania infrastruktury (w zł). • Stopień przebudowania strony internetowej (w %).

		<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie procesu zarządzania opartego na podejściu zwinnym w celu poprawy procesu podejmowania decyzji dotyczących inwestycji w technologie informatyczne i nadzoru nad nimi. • Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą z łatwym dostępem dla mieszkańców do e-usług. • Opracowanie zestawu szkoleń edukacyjnych oraz coroczne uczestnictwo w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa cybernetycznego dla pracowników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa. 	
USŁUGI KOMUNALNE	Podnoszenie jakości usług komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie nowych technologii w zakresie odzysku, recyklingu oraz zmniejszenia ilości odpadów, w tym wykorzystanie odpadów komunalnych jako źródła energii. • Podniesienie standardu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z ustalonych norm krajowych i dyrektyw unijnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami. • Wzrost poziomu czystości Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział odpadów segregowanych w stosunku do całości wyprodukowanych odpadów (%). • Udział odpadów wykorzystywanych jako źródło energii (%). • Liczba usuniętych dzikich wysypisk (szt.). • Liczba zamkniętych składowisk niespełniających

		<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi. • Dbłość o czystość w przestrzeni publicznej poprzez sprzątanie terenów Gminy i usuwanie dzikich wysypisk śmieci (wybór wykonawców oraz zawieranie umów na wykonywanie usług utrzymania czystości i porządku oraz na wykonywanie usług likwidacji dzikich wysypisk odpadów). 		<p>wymagań i norm ochrony środowiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrehabilitowanych składowisk niespełniających wymagań i norm ochrony środowiska.
	Podnoszenie jakości pracy urzędu	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą w celu poprawy jakości usług gminnych. • Prowadzenie badań w zakresie zadowolenia z obsługi klientów w Urzędzie Gminy. • Przeszkolenie wszystkich pracowników Urzędu Gminy Uście Gorlickie z zakresu profesjonalnej obsługi klienta. • Systematyczny audyt jakości usług komunalnych w celu zdiagnozowania słabszych obszarów działania urzędu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości usług gminnych. • Poprawa wyników w zakresie obsługi klienta. • Wzrost wiedzy pracowników na temat obsługi klienta. • Wprowadzenie nowych e-usług. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie średniej co najmniej 80% „dobrych” lub „doskonałych” wyników obsługi klienta w Urzędzie Gminy Uście Gorlickie w badaniu satysfakcji mieszkańców Gminy prowadzonym raz na dwa lata.

		<ul style="list-style-type: none">• Wprowadzanie kolejnych e-usług dla mieszkańców.		
--	--	---	--	--

III.3. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze gospodarczym

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
EKOLOGIA	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja pomocy mieszkańcom Gminy w korzystaniu z dotacji na wymianę starych pieców (Rządowy program „Czyste Powietrze”). • Montaż instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródeł ciepła na ekologiczne. • Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów. • Kontynuowanie działań związanych z likwidacją azbestu. • Podejmowanie działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii. • Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy. • Promowanie wśród mieszkańców małej retencji oraz gromadzenia wody opadowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła. • Ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery z tradycyjnych źródeł ciepła. • Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów PM 2,5, PM 10 oraz emisji CO₂. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wymienionych starych pieców w gospodarstwach domowych (szt.). • Kwota udzielonych dotacji na wymianę pieców (zł). • Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM₁₀ (dni). • Zgodność deklaracji dot. zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny właścicieli nieruchomości ze stanem faktycznym oddawania (%). • Liczba nieruchomości, w których zlikwidowano azbest (szt.). • Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze

				proekologicznym w ciągu roku (szt.).
ENERGIA	<p>Optymalizacja w zaopatrzeniu energetycznym, w zaopatrzeniu ciepłym oraz gazowym, a także wspieranie OZE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie finansowania zewnętrznego na rozwój OZE w gminie (w sferze publicznej oraz wsparcie dla mieszkańców i podmiotów prywatnych), termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła. • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. • Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań postawionych w dyrektywach unijnych oraz osiągnięcie w 2025 r. statusu systemu efektywnego energetycznie (co najmniej 50% ciepła wytwarzane z innych paliw niż węgiel). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizowana inwestycja Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich Klastra Energii Biała Ropa. • Poprawa efektywności energetycznej budynków. • Poprawa efektywności energetycznej budynków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwota udzielonych dotacji na wymianę pieców (zł). • Liczba budynków z przeprowadzoną termomodernizacją na terenie Gminy (szt.). • Procent ciepła wytwarzanego z innych paliw niż węgiel (%). • Liczba wymienionych starych pieców w gospodarstwach domowych (szt.).
	<p>Oświetlenie najważniejszych budynków w Gminie oraz wymiana oświetlenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przystanki - oświetlenie i monitoring - poprawa bezpieczeństwa. • Rozpoczęcie montażu paneli fotowoltaicznych na ekranach akustycznych - pozyskiwanie energii dla bilansu w oświetleniu ulicznym. • Zwiększenie liczby latarni ulicznych przestawionych na 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu bezpieczeństwa poprzez oświetlenie przystanków. • Obniżenie poziomu wykorzystanej energii do oświetlenia ulicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych (szt.). • Liczba zamontowanych paneli fotowoltaicznych (szt.). • Liczba latarni ulicznych przestawionych na energooszczędną technologię LED (szt.).

		energooszczędną technologię LED zgodnie z przyjętym planem.		
ROZWÓJ GOSPODARCZY I RYNEK PRACY	Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie poziomu konkurencyjności MŚP. • Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie dofinansowania do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz ochronę istniejących m.in. poprzez podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kapitału ludzkiego. • Badanie oraz prognozowanie zmian na rynku pracy i praktyczne wykorzystywanie efektów badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zatrudnienia i poprawa bazy dochodowej JST. • Zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem tworzenia oferty dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców. • Wzrost liczby nowych miejsc pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych programów wsparcia dla przedsiębiorców (szt.). • Liczba podjętych działań w ramach współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami i stowarzyszeniami (szt.). • Liczba nowoutworzonych miejsc pracy w skali roku (szt.).
	Aktywizacja zawodowa osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy w celu dopasowania form wsparcia do indywidualnych potrzeb poszczególnych odbiorców w ramach aktywizacji zawodowej osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych, w szczególności kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, powracających z zagranicy oraz osób z niepełnosprawnościami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek bezrobocia wśród mieszkańców. • Podniesienie kompetencji zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźnik poziomu bezrobocia w danym roku (%). • Liczba uczestników projektu umożliwiających przekwalifikowanie (os.). • Liczba uczestników szkoleń na temat przedsiębiorczości (os.). • Kwota przeznaczona na realizację projektu (zł).

		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja projektów społecznych w ramach aktywizacji społecznej i zawodowej osób korzystających z pomocy społecznej 		
INWESTYCJE	Dostosowanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb różnych grup społecznych	<ul style="list-style-type: none"> Budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej. Rozwój sieci i infrastruktury przystankowej. Zwiększenie dostępności obiektów i miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez znoszenie barier architektonicznych. Budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni. Inwestycje w sferze gospodarki odpadami zgodnie z nowoczesnym i technikami z odpadami, w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z ochrony środowiska określonymi normami krajowymi i dyrektywami unijnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy. Poprawa stanu jakości dróg na terenie Gminy. Poprawa i rozwój infrastruktury przystankowej. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych – udział w życiu społecznym gminy Wzrost liczby budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej Sprawniejsze funkcjonowanie gospodarki odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> Długość rozbudowanych/zmodernizowanych dróg (km). Liczba przystanków autobusowych na terenie Gminy (szt.). Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.). Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej (os.). Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej (os.). Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami (szt.)

III.4. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze przestrzennym

CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
DZIEDZICTWO I HISTORIA	Wykorzystanie dziedzictwa historycznego Gminy w celu osiągnięcia korzyści wizerunkowych oraz zwiększenia ruchu turystycznego	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. • Rewitalizacja zabytków na terenie Gminy. • Stworzenie aplikacji łączącej miejsca atrakcyjnie turystycznie na terenie Gminy. • Promowanie regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Gminy. • Wzrost liczby zabytków zrewitalizowanych. • Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i promocji Gminy w czasie rzeczywistym. • Wzrost liczby działań w zakresie promocji regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba działań mających na celu promocję dziedzictwa kulturowego. • Liczba zrewitalizowanych zabytków. • Liczba osób korzystających z aplikacji (os.). • liczba podjętych działań w ramach promocji naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych (szt.).
ZAGODPODAROWANIE PRZESTRZENNE	Dbłość o krajobraz Gminy, estetykę i ład przestrzenny	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie spójności zagospodarowania przestrzennego terenu Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stopień aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków

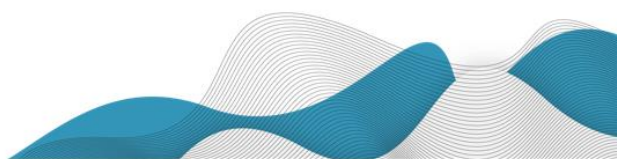
		<p>uwzględniająca różny potencjał rozwojowy poszczególnych części Gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości, funkcjonalności i dostępności istniejących przestrzeni publicznych. • Uporządkowanie przestrzeni publicznej w zakresie istniejących reklam, jak również kreowania nowych nośników informacji wizualnej, obiektów małej architektury i ogrodzeń. • Ochrona przed degradacją terenów problemowych i funkcjonalnie z nimi powiązanych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska. 	<p>zagospodarowania przestrzennego (%).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni Gminy (%). • Powierzchnia zintegrowanych systemów zieleni (ha). • Powierzchnia przestrzeni publicznej dostępnej dla mieszkańców (ha).
SPORT I REKREACJA	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne i turystyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i rozbudowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (ścieżki pieszo-rollerowe, wiaty przystankowe, siłownie zewn., place zabaw). • Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej. • Budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną. • Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców Gminy o charakterze sportowo-rekreacyjnym. • Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. • Zwiększenie ruchu turystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wiat przystankowych (szt.). • Liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych (szt.). • Liczba wybudowanych placów zabaw (szt.). • Długość ścieżek pieszo-rollerowych (km). • Liczba zorganizowanych imprez sportowych w ciągu roku (szt.). • Liczba organizacji pozarządowych

		<ul style="list-style-type: none"> • Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Gminy. • Udostępnienie zorganizowanym grupom młodzieży, sal gimnastycznych i boisk sportowych w godzinach pozalekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną. • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy dzięki uczestnictwu w aktywności fizycznej. • Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców Gminy o charakterze sportowo-rekreacyjnym. • Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. 	<p>działających w obszarze sportu wspieranych przez Gminę (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.).
TRANSPORT	<p>Rozwój w obszarze usług komunikacyjnych i transportu</p> <p>Rozwój elektromobilności i wykorzystanie technologii paliw alternatywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój ścieżek, dróg i ciągów komunikacyjnych dla rowerów wraz z parkingami rowerowymi. • Efektywne zarządzanie infrastrukturą Gminy i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych. • Budowa i modernizacja dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób korzystających z transportu rowerowego. • Rozwój elektromobilności. • Poprawa infrastruktury drogowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość ścieżek rowerowych (km). • Liczba utworzonych parkingów rowerowych (szt.). • Długość nowych dróg (km). • Długość zmodernizowanych dróg (km).
TURYSTYKA	<p>Stałe podnoszenie atrakcyjności turystycznej Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie programu (konceptji) rozwoju turystyki w Gminie (narzędzia, produkty, typ turysty oraz forma turystyki). • Promocja szlaków turystyki konnej, pieszej turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną wśród mieszkańców i osób odwiedzających Gminę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób odwiedzających Gminę w celach turystycznych (os.). • Długość wybranych szlaków (w km). • Liczba informacji na temat oferty turystycznej

		<p>górskiej, cmentarzy I Wojny Światowej czy Architektury Drewnianej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie szlaku kultury łemkowskiej i szlaku chrześcijańskich sanktuariów. • Ofensywna promocja walorów turystycznych Gminy. • Wzbogacenie atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie walorów historyczno-zabytkowych i krajobrazowych. • Przygotowanie mieszkańców do roli zapraszających. • Podejmowanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki. • Podejmowanie współpracy z mediami lokalnymi, ogólnokrajowymi i zagranicznymi o charakterze turystycznym (portale, blogi, strony społecznościowe). 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby informacji o ofercie turystycznej Gminy w mediach. 	<p>pojawiających się w mediach (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba podejmowanych działań z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki (szt.). • Liczba zorganizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów (szt.).
--	--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none">• Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz branżą turystyczną w ramach organizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów.		
--	--	--	--	--

**IV Model struktury
funkcjonalno-
przestrzennej Gminy Uście
Gorlickie oraz ustalenia
i rekomendacje w zakresie
kształtowania polityki
przestrzennej**

IV.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Uście Gorlickie

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególny sposób wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Model budują zarówno elementy stałe, związane z ukształtowaniem środowiska przyrodniczego, jak i elementy zmienne, ulegające przekształceniom w wyniku działań podejmowanych przez człowieka - układ zabudowy, sieci infrastruktury technicznej. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej został oparty na zapisach umieszczonych w dokumentach gminnych, takich jak „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego”, „Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego”, diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz przeprowadzonych konsultacjach.

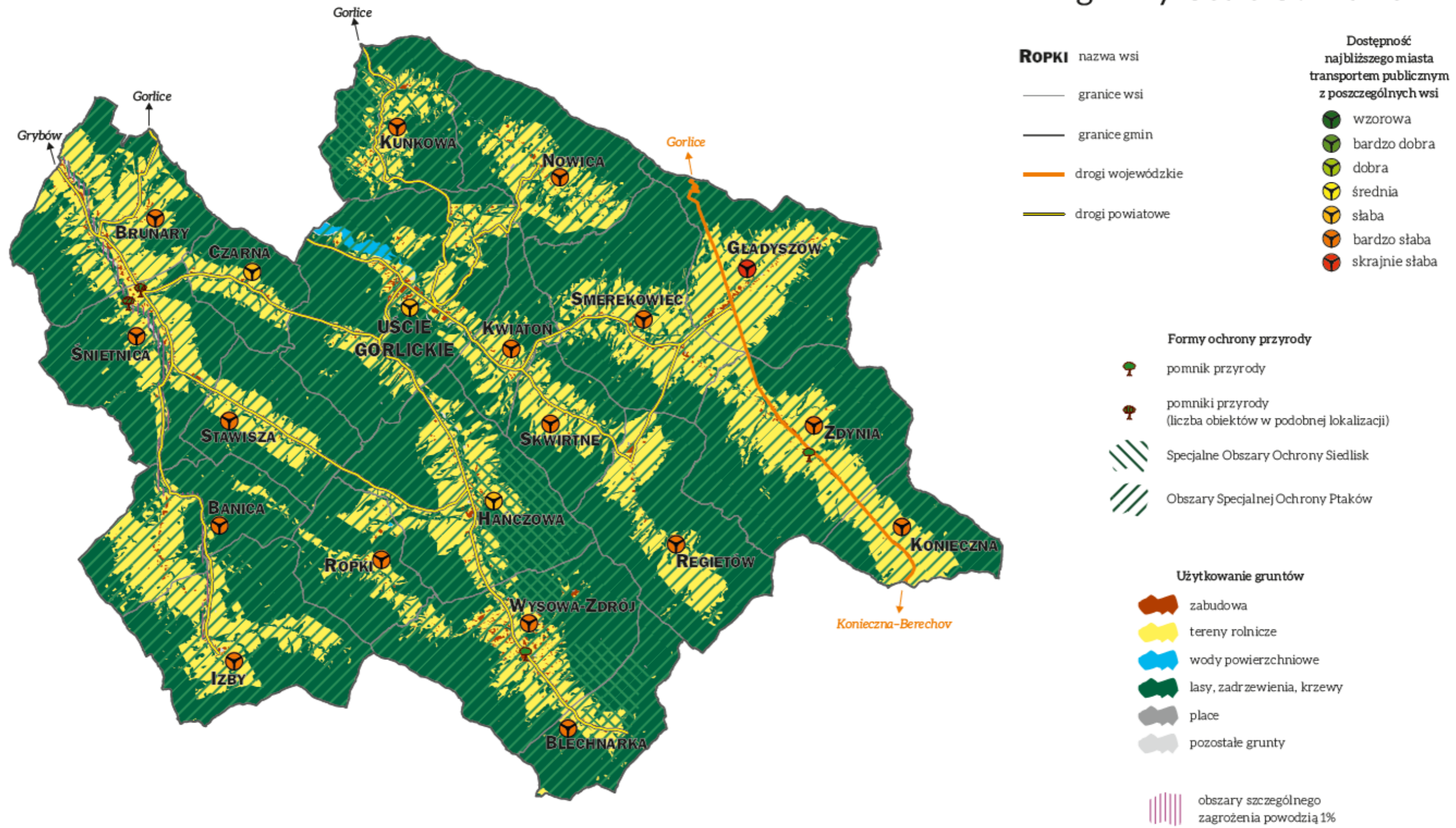
Na podstawie charakterystyk zamieszczonych w Strategii Rozwoju oraz w niniejszym rozdziale przedstawiono kluczowe wizualizacje dotyczące uwarunkowań rozwojowych oraz modelu struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy

Uście Gorlickie. Model ten ukazuje długookresową wizję rozwoju oraz wynika z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału Gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

Gmina Uście Gorlickie jest gminą wiejską, usytuowaną w obszarze zachodniej części Beskidu Niskiego oraz części Pasma Magurskiego. Teren charakteryzuje się górzystym ukształtowaniem. W krajobrazie dominują zalesione pasma górskie oraz pojedyncze góry poprzedzielane przełomami rzek i potoków oraz rozległe obszary łąk, pastwisk i pól uprawnych. Gmina jest obszarem typowo rolniczym. Na jej terenie występują bogate zasoby podziemnych wód mineralnych znajdujące się w miejscowości Wysowa-Zdrój. Przez teren gminy Uście Gorlickie przebiega droga wojewódzka nr 977 Tarnów - Gorlice - Konieczna oraz liczne drogi powiatowe (droga nr 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503). Sieć połączeń autobusowych obejmuje połączenia z Nowym Sączem, Krakowem oraz Gorlicami. Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe. Niżej zestawiono mapę

przedstawiająca uwarunkowania
istotne dla modelu struktury
funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Uwarunkowania rozwojowe gminy Uście Gorlickie

Opracowanie: Łukasz Fiedeń

Rysunek 4: Uwarunkowania rozwojowe gminy Uście Gorlickie. Opracowanie: Łukasz Fiedeń, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

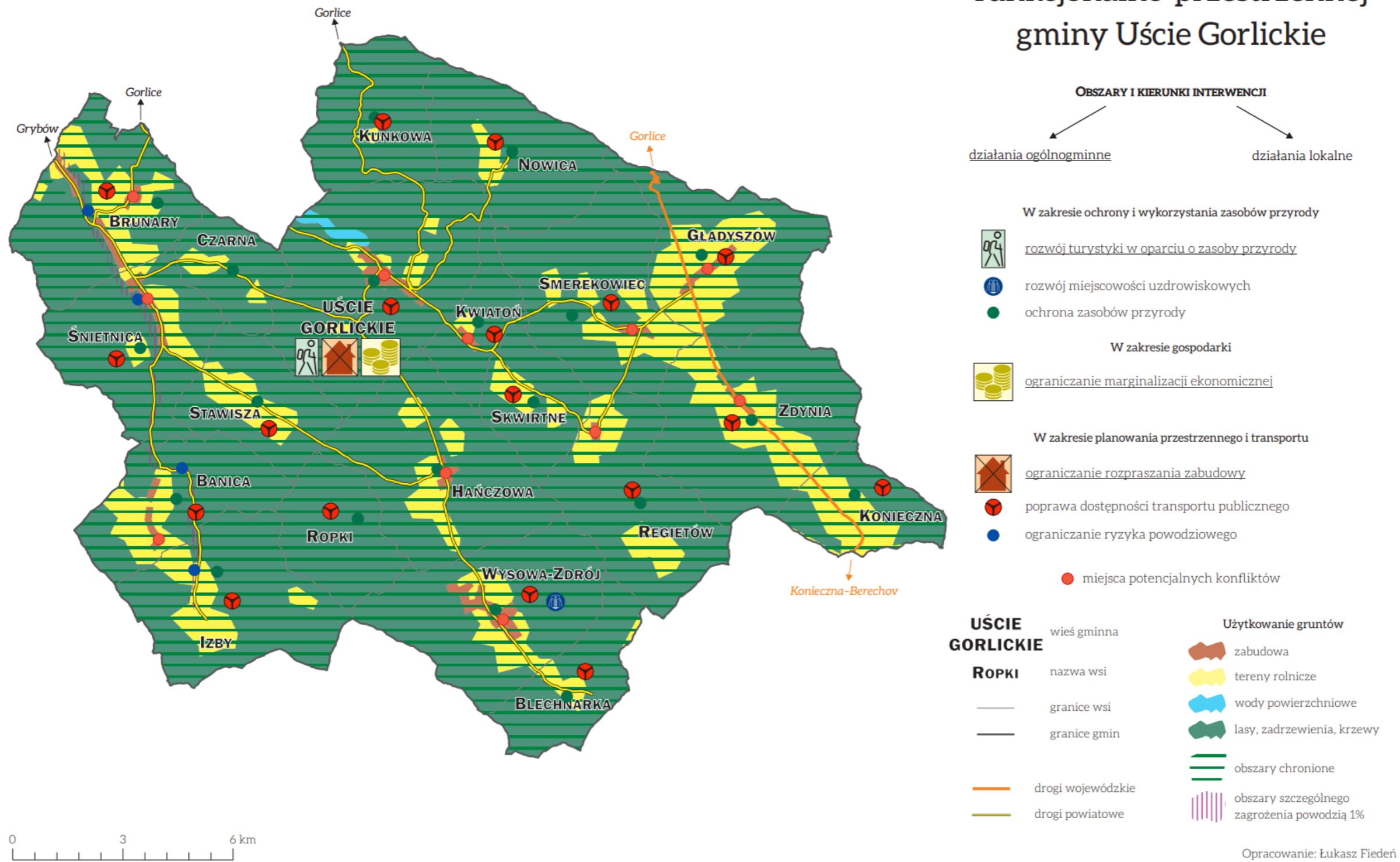
Źródła danych do opracowania mapy dotyczącej uwarunkowań rozwojowych:

- Baza danych obiektów topograficznych BDOT 10k (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).
- Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).
- dostępność transportu publicznego: Guzik R., Kołoś A., Fiedeń Ł., Kocaj A., Wiedermann K., 2019, *Relacje przestrzenne i dostępność komunikacyjna – województwo małopolskie*, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków.
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).
- Centralny rejestr form ochrony przyrody (źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególny sposób wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy Gminy. Model budują zarówno elementy stałe, związane z ukształtowaniem środowiska przyrodniczego, jak i elementy zmienne, ulegające przekształceniom w wyniku działań podejmowanych przez człowieka – osadnictwo, sieci infrastruktury technicznej. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy został oparty na zapisach umieszczonych w „Studium Uwarunkowań i Kierunków

Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Uście Gorlickie”, diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz przeprowadzonych konsultacjach. Na podstawie charakterystyk zamieszczonych w niniejszym rozdziale przedstawiono kluczowe wizualizacje dotyczące modelu struktury przestrzenno-funkcjonalnej Gminy Uście Gorlickie. Model ten ukazuje długookresową wizję rozwoju gminy i wynika z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Uście Gorlickie

Rysunek 5: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Uście Gorlickie. Opracowanie: Łukasz Fiedeń, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Źródła danych do opracowania modelu funkcjonalno-przestrzennego:

- Baza Danych Obiektów Ogólnogeograficznych (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).
- Baza danych obiektów topograficznych BDOT 10k (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).
- Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).
- dostępność transportu publicznego: Guzik R., Kołoś A., Fiedeń Ł., Kocaj A., Wiedermann K., 2019, *Relacje przestrzenne i dostępność komunikacyjna – województwo małopolskie*, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków.
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).
- Centralny rejestr form ochrony przyrody (źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej zawiera oznaczenia dotyczące użytkowania terenu, obszarów chronionych i zagrożonych powodzią oraz sieci drogowej i kolejowej. Zostały także zamieszczone kierunki interwencji w dwóch podziałach:

1) działania ogólnogminne oraz działania lokalne (na poziomie poszczególnych miejscowości).

2) zakres ochrony i wykorzystywania zasobów przyrody, zakres gospodarki oraz zakres planowania przestrzennego i transportu.

Ponadto na mapie oznaczone są miejscowości, w których znajdują się powierzchniowe formy ochrony przyrody, miejscowości posiadające

słabą dostępność transportu publicznego oraz miejsca, gdzie zabudowa jest zlokalizowana na obszarach zagrożonych powodzią. Jako miejsca potencjalnych konfliktów wskazano miejscowości, gdzie duże skupiska zabudowy są położone na obszarach chronionych.

Charakterystyka poszczególnych elementów modelu:

- **Zakres ochrony i wykorzystania zasobów przyrody** – obejmuje rozwój turystyki w oparciu o zasoby przyrody, rozwój miejscowości uzdrowiskowych oraz ochronę zasobów przyrody. Na terenie gminy występują 4 obszary chronione w ramach programu Natura 2000. Są to 3 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Ostoja Popradzka,

Biała Tarnowska, Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Beskid Niski. Cały teren gminy znajduje się w obrębie Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w związku z tym obowiązują na nim szczegółowe ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększania różnorodności biologicznej. Zakłada się zarówno ochronę tych zasobów, jak i możliwości ich wykorzystania dla rozwoju turystyki, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska.

Zgodnie z zapisami w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, z uwagi na istotne znaczenie rozwoju branży uzdrowiskowej oraz dużą koncentrację na terenie województwa tej formy lecznictwa, zostanie skierowane wsparcie dla obecnych, jak i przyszłych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej. Ponieważ w gminie Uście Gorlickie znajduje się Uzdrowisko Wysowa-Zdrój wpisuje się ona w obszar strategicznej interwencji określony w strategii rozwoju

województwa – miejscowości uzdrowiskowe.

- **Zakres gospodarki** – obejmuje ograniczenie marginalizacji ekonomicznej. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją, zgodnie z zapisami w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” będą wspierane z poziomu kraju i regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów.

- **Zakres planowania przestrzennego i transportu** – obejmuje ograniczenie rozpraszania zabudowy, poprawę dostępności transportu publicznego oraz ograniczenie ryzyka powodziowego. Negatywnym zjawiskiem na terenie gminy jest rozpraszanie zabudowy na tereny otwarte, co wpływa na zaburzenie harmonijnego układu przestrzennego gminy, podnosi koszty gospodarki komunalnej, a także powoduje niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

Na system transportowy gminy składa się droga wojewódzka nr 977 Tarnów – Gorlice – Konieczna, drogi powiatowe (droga nr 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503) oraz drogi gminne. Sieć połączeń autobusowych

obejmuje połączenia z Nowym Sączem, Krakowem oraz Gorlicami. Przez Gminę Uście Gorlickie nie przebiegają linie kolejowe. W rozwoju gminy ważne są połączenia zarówno zewnętrzne - a więc możliwość szybkiego i sprawnego dojazdu jak i wyjazdu do/z terenu gminy, a także połączenia wewnętrzne - umożliwiające sprawne poruszanie się po terytorium gminy, a przede wszystkim poprawa dostępności do miasta powiatowego za pośrednictwem transportu publicznego z miejscowości z terenu gminy.

Na terenie gminy Uście Gorlickie występują cieki wodne, które stanowią zagrożenie powodziowe. Około $\frac{3}{4}$ powierzchni gminy leży w zlewni rzeki Ropy i jej największego dopływu - Zdynianki. Obszary szczególnie zagrożone podtopieniami znajdują się w zachodniej części gminy. W związku z powyższym wskazane jest ograniczenie zabudowy w obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego.

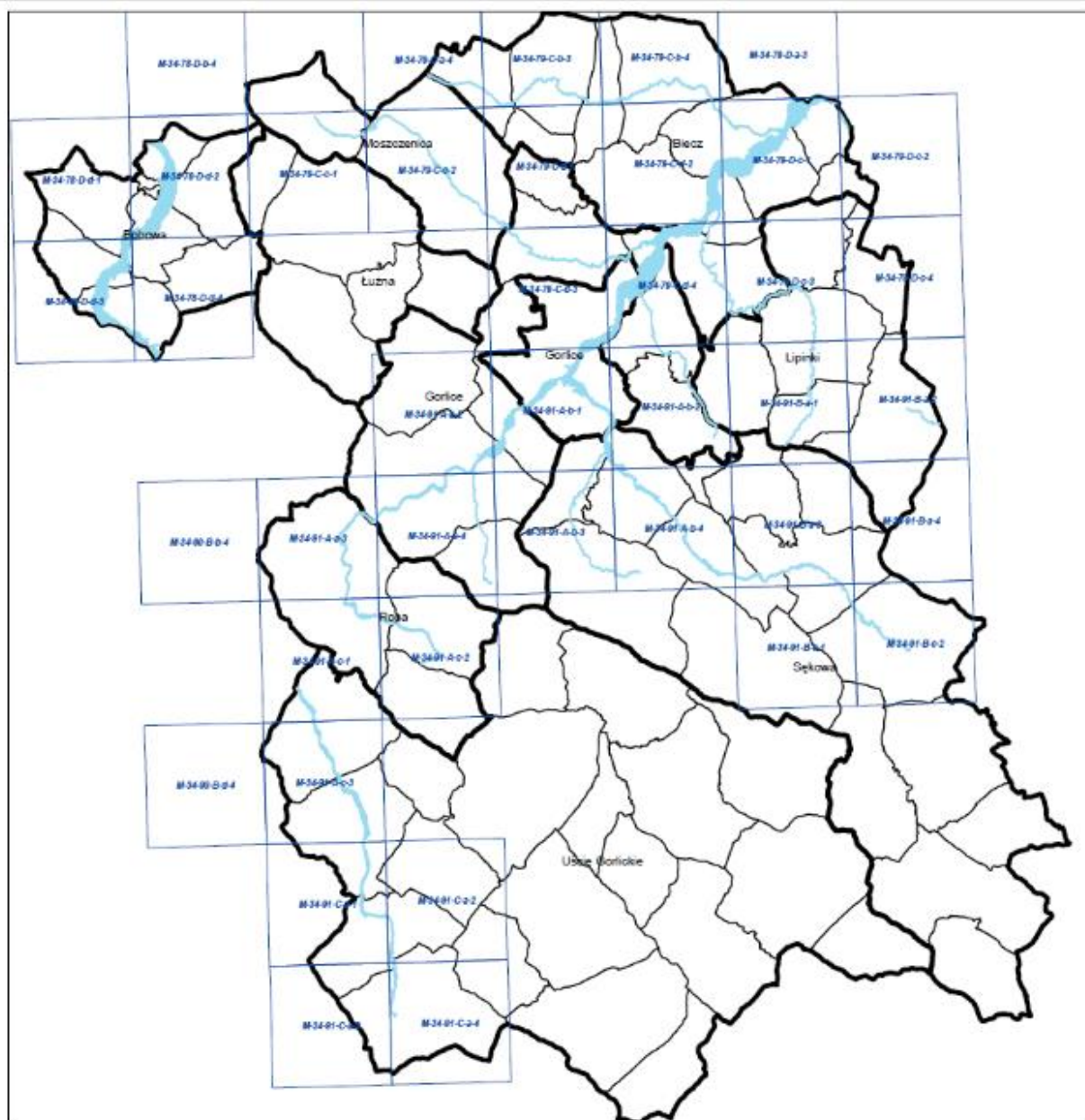
IV.2. Zasoby wodne oraz zagrożenie powodzią na terenie gminy Uście Gorlickie

Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy Prawo wodne, ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3 – plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, plan zarządzania ryzykiem powodziowym oraz plan przeciwdziałania skutkom suszy zostały uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Uście Gorlickie na lata 2021-2030.

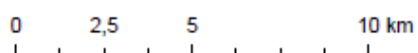
W art. 166 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2021, poz. 2233 z późn. zm.) przedstawiono tzw. obszary szczególnego

zagrożenia powodzią. Obszary te obejmują:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

- arkusze map zagrożenia powodziowego
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią
- granice wsi/miast
- granice gmin

Rysunek 6: Mapa zagrożenia powodziowego powiatu gorlickiego. Źródło: dane ISOK.

Na terenie gminy Uście Gorlickie znajdują się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, których zasięg wyznaczają:

- granice zalewów wody stuletniej Q1% dla rzeki Ropy,
- granice zalewów wody stuletniej Q1% dla rzeki Białej Tarnowskiej³⁶.

Gmina Uście Gorlickie znajduje się w dorzeczu rzeki Ropy, będącej dopływem Wisłoki, oraz dorzeczu rzeki Białej stanowiącej dopływ Dunajca. Największym dopływem Ropy na terenie Gminy jest Zdynianka. Rzeka Ropa ma swoje źródła na stoku Obicza, a Biała – na stokach Ostrego Wierchu. Poniżej Uścia Gorlickiego rzeka Ropa przegrodzona została zaporą w miejscowości Klimkówka, w wyniku czego powstał zbiornik wodny Jezioro Klimkowskie o powierzchni 306 ha. Teren Gminy przecinają ponadto liczne strumienie i potoki, które stanowią zagrożenie powodziowe, zwłaszcza w okresie wzmożonych opadów. Ich reżim hydrologiczny cechują wezbrania wiosenno-letnie i zimowe

oraz zasilanie gruntowo-śnieżne. Gmina posiada bogate zasoby podziemnych wód mineralnych znajdujące się w miejscowości uzdrowskiej Wysowa-Zdrój. Są to cenne lecznicze szczawy alkaliczne nasycone dwutlenkiem węgla o bardzo zróżnicowanym stopniu mineralizacji od 1 000 do 25 000 mg/dm³, wykorzystywane w lecznictwie uzdrowskim oraz do produkcji wód leczniczych i mineralnych³⁷.

Plany gospodarowania wodami są głównymi dokumentami planistycznymi w gospodarowaniu wodami. Tego typu dokumenty zawierają informacje dotyczące m.in. ogólnego opisu cech charakterystycznych obszaru dorzeczy, oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych, obszarów chronionych, a także przedstawiają cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych.

³⁶ Zob. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XL/390/2010 Rady Gminy Uście Gorlickie z dnia 16 marca 2010 r., *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Uście Gorlickie*, s. 38.

³⁷ Zob. RB Services sp. z o.o., *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Uście Gorlickie*, Kraków 2016, s. 37.

Cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP wyznaczano w oparciu o aktualną ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz ewentualne wymagania obszarów chronionych.

Poniższa tabele przedstawiają szczegółowe informacje na temat JCWP i JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Uście Gorlickie:

Kod JCWP (wody powierzchniowe)	Nazwa JCWP	Stan ogólny	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
			Stan potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
RW200012218219	Ropa do zb. Klimkówka	dobry	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona

Tabela 1: Charakterystyka JCWP. Opracowanie własne na podstawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1911).

Kod JCWPd (wody podziemne)	Ogólna ocena stanu JCWPd	Cel dla stanu chemicznego/ilościowego		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
GW2000150	Dobry	Dobry stan chemiczny	Dobry stan ilościowy	niezagrożona
GW2000151	Dobry	Dobry stan chemiczny	Dobry stan ilościowy	niezagrożona

Tabela 2: Charakterystyka JCWPd. Opracowanie własne na podstawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1911).

Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju

Dokument jest jednym z podstawowych dokumentów planistycznych w zakresie ochrony, gospodarowania i zarządzania zasobami wodnymi w Polsce. Jego głównym celem jest wskazanie działań, które przyczynią się do realizacji celów środowiskowych dla poszczególnych jednolitych części wód. Poniżej przedstawiono działania podstawowe mających wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych występujących jednolitych części wód na terenie gminy Uście Gorlickie.

Jednolite części wód	Działanie
Ropa do zb. Klimkówka	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie oceny jakości wody. • Regularny wywóz nieczystości płynnych.

Tabela 3: Działania zawarte w Aktualizacji Programu Wodno-Środowiskowego Kraju. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem bazy danych aPGW oraz aPWŚK.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza

Wisły

Pod względem zagrożenia powodziowego Region Górnej Wisły posiada naturalne warunki sprzyjające zagrożeniu powodziowemu. Wśród nich wyróżnić należy: zbliżony do kolistego kształt zlewni, występowanie tzw. deszczy rozlewnych i nawałnych, niski poziom retencji powierzchniowej i gruntowej oraz duże spadki terenu sprzyjające szybkiemu spływowi powierzchniowemu i krótkim czasom koncentracji, co powoduje kształtowanie się gwałtownych, szybkich i wysokich fal wezbraniowych – w tym powodziowych. Powodem nasilenia skutków powodzi, w tym powiększania się strat w ich wyniku, są presje o charakterze antropogenicznym, takie jak: zmiany w użytkowaniu gruntów, eksploatacja kopalni, urbanizacja, uszczelnienie terenu, rozbudowa

infrastruktury drogowej itd., mające wpływ na wzrost zagrożenia powodziowego oraz wrażliwość terenów zagrożonych powodzią. Dodatkowo na obszarze tym występują również procesy stokowe wywoływane spływem wód opadowych (np. osuwiska i spłukiwanie stoków), które stanowią zagrożenie o innym charakterze (niezwiązanym z wylewami rzek). W regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły w WORP zidentyfikowano wyłącznie powódzie rzeczne. Powódzie rzeczne wywołane deszczami nawałnymi odznaczają się bardzo gwałtownym przebiegiem, krótkim czasem trwania, ale stosunkowo małym zasięgiem terytorialnym. Wielkie i katastrofalne wezbrania oraz związane z nimi powódzie w regionach wodnych Małej Wisły i Górnej Wisły są wywoływane opadami rozlewnymi, występującymi na znacznych połaciach terenu, trwającymi zazwyczaj 3-6 dni.

Powodzie rzeczne związane z topnieniem śniegu (roztopowe) charakteryzują się niższymi kulminacjami, ale dłuższym czasem trwania od powodzi rzecznych spowodowanych opadami (wezbrań opadowych). W czasie tych wezbrań mogą tworzyć się zatory lodowe wywołujące bardzo groźne w skutkach i trudne do przewidzenia spiętrzenia wody, przerwania wałów lub uszkodzenia budowli wodnych. Większość z nich, ze względu na mechanizm zaliczona została do naturalnych wezbrań, nieliczne przypadki spowodowane były awarią urządzeń wodnych lub infrastruktury technicznej³⁸.

Dnia 29 listopada 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Rady

Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1871). Cele zarządzania ryzykiem powodziowym, przedstawione w planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły obejmują:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego.
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego.
3. Poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym³⁹.

Cele te są zbieżne z celami Strategii Rozwoju Gminy Uście Gorlickie na lata 2021-2030:

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Cel zarządzania ryzykiem powodziowym w dokumencie „Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”
Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy	Współpraca z administracją centralną i regionalną w celu rozbudowy i utrzymania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego poprzez monitorowanie stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz	1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego 2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego

³⁸ Zob. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gorlickiego, dz. cyt., s. 142.

³⁹ Zob. Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1841), Plan

zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, s. 54.

		prorowadzenie wspólnych działań mających na celu ich rozbudowę i modernizację.	
Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Promowanie wśród mieszkańców małej retencji oraz gromadzenia wody opadowej.	1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego 2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego

Tabela 4: Działania wyodrębnione w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP), przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym

dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP; Dz. U. z 2016r. poz. 1841), zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne, na terenie gminy nie są planowane zadania w ramach PZRP⁴⁰.

⁴⁰ Zob. Opinia Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Jednym z głównych dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami o zasięgu ogólnokrajowym, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r.

- Prawo wodne (Dz. U.z 2020 r. poz. 310,z późn.zm.) jest „Plan przeciwdziałania skutkom suszy”.

W dokumencie tym, do zobrazowania oceny zagrożenia suszą, przyjęto skalę czterostopniową:

- I klasa – obszary zagrożone w stopniu słabym;
- II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym;
- III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym;
- IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Oprócz celu głównego, którym jest „przeciwdziałanie suszy”, wyszczególniono 4 dodatkowe cele, wśród których znajdują się:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;

- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Rejon Górnej Wisły należy do obszaru słabo i umiarkowanie zagrożonego suszą rolniczą, umiarkowanie zagrożonego suszą hydrologiczną oraz umiarkowanie zagrożonego suszą hydrogeologiczną⁴¹. Wśród działań, które mogą być prowadzone na obszarach zagrożonych można wskazać np.:

- Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych.
- Zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych.
- Budowę oraz przebudowę urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej.

⁴¹ Zob. Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (poz. 1615), *Plan przeciwdziałania skutkom suszy*, s. 28, 33.

- Budowę ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych.
- Realizację przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji⁴².

⁴² Tamże, s. 49-50.

IV.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Rekomendacje w zakresie rozwoju przestrzennego gminy Uście Gorlickie zostały przedstawione w Studium, które przyjęto Uchwałą Nr XL/390/2010 Rady Gminy Uście Gorlickie. Główne kierunki rozwoju gminy Uście Gorlickie przedstawiają się następująco:

- Zintegrowana ochrona zasobów wody poprzez sanitację zlewni rzek Ropy i Białej Dunajcowej z równoległym zwiększeniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i retencji powierzchniowej.
- Optymalne wykorzystanie zasobów glebowych z uwzględnieniem warunków ekonomicznych i racjonalności ekologicznej.
- Zapewnienie trwałości ekosystemów leśnych.
- Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej przez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody. Utworzenie Parku Krajobrazowego Beskidu Niskiego połączonego z obszarami chronionymi po stronie słowackiej.

- Likwidacja zagrożeń dla środowiska z tytułu zanieczyszczenia powietrza.
- Uporządkowanie gospodarki odpadami.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego jako trwałego elementu krajobrazu z wpisaniem na listę UNESCO cerkwi Beskidu Niskiego połączonych szlakiem historyczno-kulturowym. Ochrona cmentarzy I wojny światowej.
- Zapewnienie mieszkańcom Gminy równego dostępu do administracji, szkolnictwa, kultury, infrastruktury sportowo-turystycznej i rekreacyjnej, transportu publicznego, usług.
- Rozwój zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego w harmonii z ochroną przyrody. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i promocji Gminy. Lokalizacja ośrodka narciarskiego „Ostry Wierch” w Wysowej-Zdroju. Wykorzystanie rekreacyjne zbiornika wodnego Klimkówka.
- Poprawa ładu przestrzennego. Zapobieganie rozpraszaniu zabudowy jako tendencji niezgodnej z tradycjami regionu i zasadami ochrony środowiska i krajobrazu.
- Poprawa parametrów dróg z podniesieniem do klasy "G" dróg Gorlice – Konieczna i Ropa – Wysowa-

Zdrój. Budowa drogi Krynica -
Wysowa-Zdrój - Bardejov.

– Poprawa infrastruktury technicznej,
w tym warunków zasilania (budowa
linii 110 kV i GPZ w Hańczowej).

– Rozwój i ochrona Uzdrowiska
Wysowa-Zdrój. Współpraca ze
Słowacją w zakresie ochrony obszaru
alimentacyjnego wody mineralnej.

– Rozwój i modernizacja
infrastruktury technicznej i usługowej
Uścia Gorlickiego jako siedziby władz
Gminy.

– Współpraca w obszarach
problemowych z gminami ościennymi
oraz władzami samorządowymi
powiatu gorlickiego.

**V Spójność kierunków
rozwoju Gminy
z kierunkami
wynikającymi ze strategii
rozwoju
Województwa**

V.1. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa

Strategia Rozwoju Gminy „Uście Gorlickie 2030” wpisuje się w ustalenia nadrzędnych dokumentów planistycznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Poniżej zdefiniowano i wykazano spójność celów zdefiniowanych z Strategii z najważniejszymi dokumentami z ww. poziomów. W kolejnym rozdziale wykazano odwołania do obszarów strategicznej interwencji (OSI) znajdujących się w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, które tworzą płaszczyznę do rozwoju Gminy Uście Gorlickie w konkretnych obszarach tematycznych.

Przedmiotowe opracowanie jest zgodne m.in. z następującymi kluczowymi dokumentami przedstawionymi:

Dokumenty na szczeblu krajowym:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju.

Dokumenty na szczeblu regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego,
- Program Rozwoju Powiatu Gorlickiego na lata 2021-2027 (projekt).

Dokumenty na szczeblu lokalnym:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Uście Gorlickie,
- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Uście Gorlickie na lata 2016-2022.

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców

<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Spójność społeczna: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców; Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. • Obszar: E-państwo: Cyfrowe państwo usługowe.
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego. • 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem. • 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
<p>Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt. • Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie. • Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.
<p>Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki. • Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej. • Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej. • Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.
<p>Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie. • Cel szczegółowy: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030.

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska

<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój innowacyjnych firm: Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych. • Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa: Przemiany strukturalne sektora; Nowe formy działania i współpracy; Nowoczesne instrumenty wsparcia. • Obszar: Spójność społeczna: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy. • Obszar: Kapitał dla rozwoju: Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych. • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych. • Obszar: Finanse publiczne: Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne. • Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE: Wykorzystanie środków z budżetu UE w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo. • 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. • 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym. • 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach. • 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.
<p>Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi. • Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie. • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność. • Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom. • Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej. • Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 1 - Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji. • Cel 4 - Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki. • Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”. • Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska. • Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka. • Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach. • Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej. • Cel szczegółowy: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020-2030.
CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji	
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych. • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych. • Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.
Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach.

V.2. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych

W dokumencie „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” obszar strategicznej interwencji (OSI) definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”⁴³.

W Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, zdefiniowano, że obszarami objętymi strategiczną interwencją w Małopolsce powinny być:

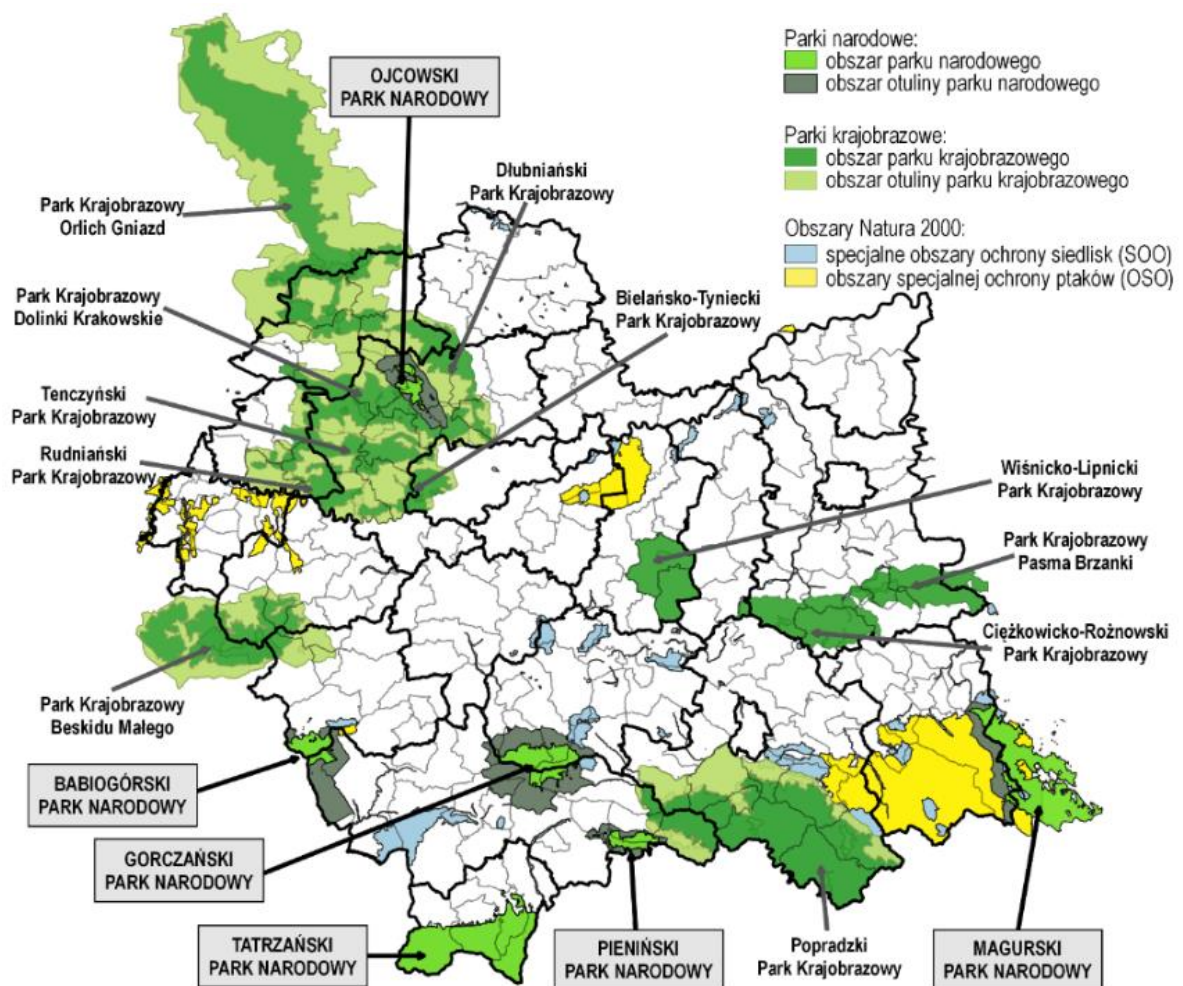
- Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze
- Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF)
- Obszar transformacji energetycznej - Małopolska Zachodnia
- Gminy zmarginalizowane (w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją)
- Miejscowości uzdrowiskowe
- Obszary prawnie chronione

Obszarami objętymi strategiczną interwencją powinny zostać również obszary prawnie chronione, takie jak np. parki narodowe, parki krajobrazowe czy obszary Natura 2000 - obszary szczególnie cenne pod względem przyrodniczym, jak i wprowadzające pewne ograniczenia związane z użytkowaniem mieszkalnym, ekonomicznym, rolniczym oraz leśnym tych i okolicznych terenów. Poza dotychczasowym wsparciem w zakresie ochrony środowiska, szczególna interwencja z poziomu Województwa powinna zostać skierowana do gmin, na terenie których zlokalizowane są obszary prawnie chronione, jako rekompensata

⁴³ Zob. *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego*, Warszawa 2019, s. 117.

dla barier wywoływanych przez obostrzenia środowiskowe. Ponadto Województwo Małopolskie będzie wyróżniać gminy, które wykazują się aktywnością w zakresie działań środowiskowych. Będą one mogły uzyskać preferencje w programach

konkursowych finansowanych ze środków budżetu Województwa oraz w ramach konkursów wspieranych z Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027 Małopolska Przyszłości⁴⁴.

Rysunek 7: Obszary cenne przyrodniczo. Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Załącznik do uchwały Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17.12.2020 s.72.

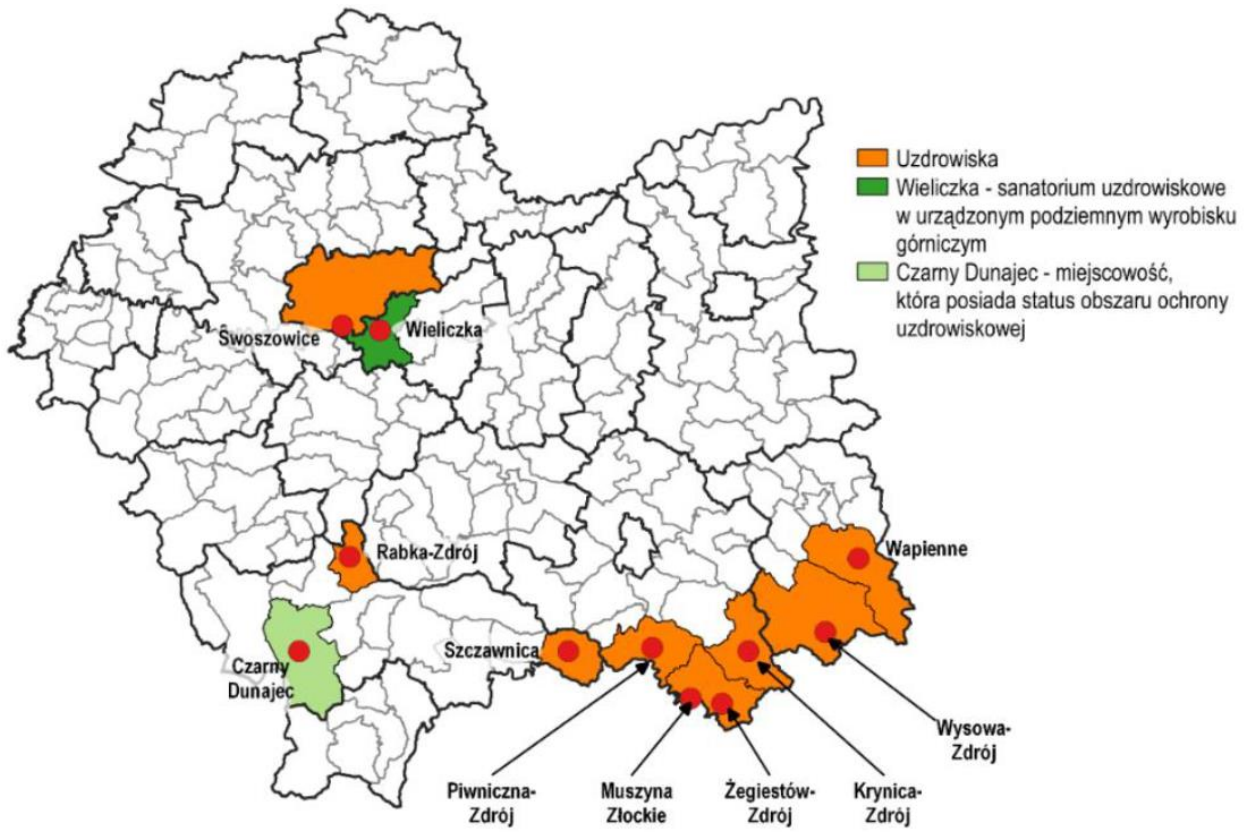
⁴⁴ Zob. Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, s. 72.

Na terenie Gminy Uście Gorlickie znajdują się 4 obszary chronione w ramach programu Natura 2000. Są to 3 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Ostoja Popradzka, Biała Tarnowska, Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Beskid Niski. Ponieważ na terenie Gminy znajduje się Obszar Natura 2000 wpisuje się ona w OSI obszarów prawnie chronionych. Cały teren gminy znajduje się w obrębie Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w związku z tym obowiązują na nim szczegółowe ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększania różnorodności biologicznej⁴⁵.

Miejscowości uzdrowiskowe również objęte są obszarem strategicznej interwencji, ponieważ są to obszary o szczególnych walorach i potencjale. Małopolska posiada bogatą ofertą uzdrowiskową, na którą składają

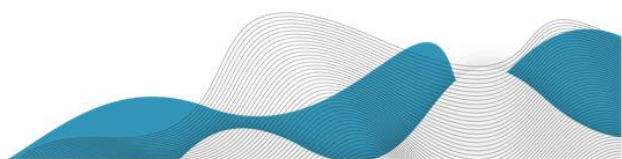
się historyczne kurorty, położone w miejscach o licznych atutach klimatycznych, przyrodniczych i turystycznych. Obszary górskie, gdzie często zlokalizowane są uzdrowiska, posiadają utrudniony dostęp komunikacyjny i ograniczone możliwości rozwoju przemysłu. Zgodnie z zapisami w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, z uwagi na istotne znaczenie rozwoju branży uzdrowiskowej oraz dużą koncentrację na terenie województwa tej formy leczenia, zostanie skierowane wsparcie dla obecnych, jak i przyszłych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej. W skład gminy wchodzi obszar ochrony uzdrowiskowej obejmujący 4 wsie gminy: Blechnarka, Hańczowa, Ropki i Wysowa-Zdrój. W gminie Uście Gorlickie znajduje się także Uzdrowisko Wysowa-Zdrój. Tym samym gmina wpisuje się w obszar strategicznej interwencji określony w strategii rozwoju województwa – miejscowości uzdrowiskowe.

⁴⁵ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 12-14.

Rysunek 8: Miejscowości uzdrowiskowe w Małopolsce. Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, s. 71.

VI System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Uście Gorlickie będzie podlegała cyklicznej sprawozdawczości (monitoring) oraz ocenie uzyskanych efektów (ewaluacja). Na tej podstawie zostaną podjęte ewentualne decyzje o aktualizacji dokumentu. Monitoring i ewaluacja należą, obok planowania, organizowania i motywowania, do kluczowych funkcji zarządzania. Kontrolowanie polega na sprawdzeniu, czy zostały spełnione wymagania przez pracowników w zakresie realizacji procesów i projektów, w odniesieniu do poprawy zewnętrznej i wewnętrznej, procedur, mierników i innych zapisów. Ewaluacja jest procesem ciągłym, w którym badane są określone parametry usługi czy programu i na podstawie uzyskiwanych informacji podejmowane są działania doskonalące, służące organizacyjnemu uczeniu się. W ramach wdrażania polityk planowane jest podejmowanie działań, po analizie wyników z monitoringu, które będą miały na celu skorygowanie strategii i dostosowanie jej do zmieniającego się otoczenia lub możliwości/zasobów organizacji. Wyniki monitoringu będą odpowiednio dokumentowane. Na

podstawie monitoringu i raportowania zbierane są informacje o wszelkich niezgodnościach (prawnych, związanych z jakością, terminowością, błędami ludzkimi itp.). Analiza przeprowadzana na podstawie wyników ewaluacji będzie podstawą modyfikacji metodologii zarządzania organizacją. Pracownicy uczestniczący we wdrożeniu polityk będą otrzymywać informację zwrotną o sukcesach, jak również o błędach i porażkach wraz z propozycją działań doskonalących. Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco, zwłaszcza w odniesieniu do dokumentów strategicznych i programowych, budżetu, umów, wyznaczonych celów operacyjnych i kluczowych wskaźników efektywności. Zostanie wyznaczona osoba/ zespół do koordynowania i nadzorowania tych działań oraz prowadzona będzie analityka i działania doskonalące. Realizacja założeń przedstawionych w obszarach strategicznych będzie monitorowana za pomocą:

- wskaźników realizacji celów strategicznych i operacyjnych Strategii, które będą mierzalne w sposób ilościowy oraz

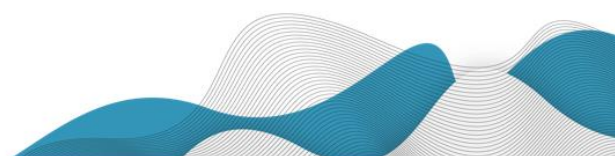
- wskaźników kontekstowych, skupionych na ogólnym rozwoju społeczno-gospodarczym Gminy Uście Gorlickie, na które wpływają czynniki zewnętrzne, niezależne od działań określonych w niniejszej Strategii. Wskaźniki te będą porównywane z innymi, stosowanymi w strategiach wybranych gmin. W ramach monitoringu realizacji celów, każdego roku zostanie przygotowany raport podsumowujący osiągnięte wyniki oraz analizujący wskaźniki kontekstowe i obejmujący sprawozdania z realizacji programów zawartych w Strategii. Na tej podstawie będą proponowane wnioski i rekomendacje, które zostaną przekazane do podmiotów odpowiedzialnych w celu wprowadzenia korekty i podjęcia ewentualnych działań naprawczych. Raporty będą udostępniane mieszkańcom gminy.

W celu oceny jakości zaproponowanych w Strategii celów, ich skuteczności, efektywności i adekwatności do zidentyfikowanych

potrzeb i problemów, podjęte zostaną działania ewaluacyjne, takie jak:

- ewaluacja bieżąca (on-going), która umożliwi odnalezienie problemów i rekomenduje sposoby ich rozwiązania,
- ewaluacja końcowa (ex post), pozwalająca na ocenę efektów zrealizowanej Strategii. Oprócz wyników monitoringu realizacji Strategii, w badaniach będzie także wykorzystana ocena ryzyka związanego z jej realizacją.

VI Ramy finansowe i źródła finansowania

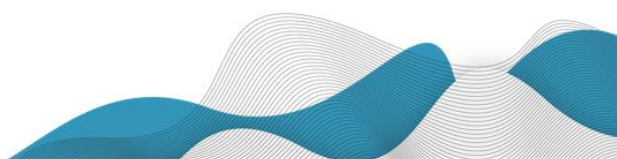
W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Uście Gorlickie na lata 2021-2030, samorząd jako jej operator oraz inicjator będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowane w dokumencie wizję, misję i cele. Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii ma przede wszystkim katalog środków publicznych, w tym:

- środki własne gminy,
- środki z budżetu województwa małopolskiego,
- środki z budżetu Unii Europejskiej,
- Krajowe Programy Operacyjne,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027,
- Programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych,
- środki budżetu państwa,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,

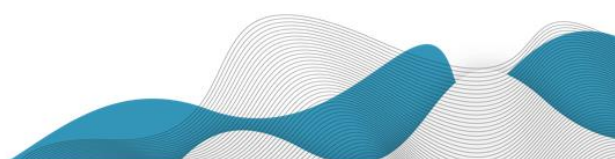
- inne środki publiczne.

Ważnym elementem finansowania interwencji rozwojowych będą również środki prywatne, które mogą zostać wykorzystane do współfinansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych lub formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

VII ZAŁĄCZNIKI

**ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA
SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
I PRZESTRZENNEJ
GMINY UŚCIE GORLICKIE**

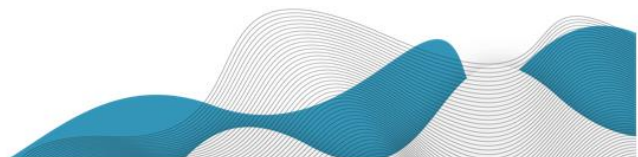
I WSTĘP

Diagnoza w obszarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym Gminy Uście Gorlickie (w rozumieniu *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*), jest sporządzana w związku z opracowaniem strategii rozwoju gminy i stanowi istotę pierwszego etapu jej opracowania. Podstawowym celem diagnozy jest rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów gminy i jej

otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Diagnozę tę sporządzono w oparciu o statystykę publiczną (GUS, Polska w liczbach), dokumenty i materiały Urzędu Gminy Uście Gorlickie oraz poprzez zbadanie opinii mieszkańców i liderów lokalnych. Wyniki tych prac są przedmiotem niniejszego opracowania i będą podstawą do skonstruowania strategii rozwoju gminy na kolejne 10 lat.

II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC

Prace nad niniejszym dokumentem prowadziła firma Roman Batko Consulting pod kierunkiem dr hab. Roman Batko prof. UJ i AWL.

Prace nad dokumentem trwały od maja do sierpnia 2021 roku w różnym wymiarze godzinowym i z zastosowaniem różnych metod pracy.

Pierwszy etap prac obejmował diagnozę stanu istniejącego oraz analizy z wykorzystaniem techniki *desk research*, czyli analizę dokumentów zastanych, polegającej na poszukiwaniu danych w dostępnych bazach w celu pogłębienia informacji na temat zasobów strategicznych Gminy Uście Gorlickie. Najbardziej aktualne i dostępne dane zostały zaprezentowane w formie wykresów i tabel, w różnych wariantach okresowych.

W procesie badawczym korzystano przede wszystkim z metod jakościowych, obejmujących analizę dokumentów zastanych oraz badań ilościowych w postaci kwestionariusza ankiety. Stosowano także narzędzia

analizy i interpretacji danych. W opracowaniu dokonano także przeglądu najnowszej literatury przedmiotu. Zgodnie z założeniami metod jakościowych, znaczna część badań opierała się na pisaniu tekstów, począwszy od notatek i transkrypcji z terenu, przez opisy i interpretacje, aż po prezentację ostatecznych rezultatów badania jako całości. W badaniach zastosowano analizę deskryptywną (polegającą na wyłonieniu wzorów, tematów i regularności ze zbioru danych) oraz teoretyczną (wyjaśniającą sposób pojawienia się wzorów w zgromadzonych danych)⁴⁶. Badania zakończono w momencie osiągnięcia nasycenia teoretycznego, które w dalszej kolejności pozwoliło na opracowanie wniosków i wygenerowanie obszarów strategicznych. Dane uzyskiwane w badaniach miały charakter opisowy i koncentrowały się na doświadczeniach uczestników i ich interpretacji. Badania jakościowe dotyczyły dokonujących się procesów, jak również ich wyników i konsekwencji. Rolą badacza było

⁴⁶ Por. U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.

samodzielne gromadzenie danych, badanie dokumentów, obserwacje zachowań i przeprowadzanie wywiadów. Proces przeprowadzenia badań polegał na przeglądzie danych, nadawaniu im znaczenia i porządkowaniu ich oraz dzieleniu na poszczególne zakresy tematyczne. W badaniach zastosowano triangulację, czyli łączenie różnych źródeł danych. Zgodnie z typologią N. K. Denzina wykorzystano triangulację⁴⁷: danych (polegającą na użyciu danych z różnych źródeł), teoretyczną (polegającą na użyciu różnych teorii do interpretacji materiału terenowego) oraz metodologiczną (polegającą na użyciu wielu metod badawczych)⁴⁸. Zastosowanie teorii w badaniach jakościowych miało charakter indukcyjny. W badaniach dokonano także doboru próby. U. Flick definiuje ją jako sposób selekcji przypadków, materiałów czy zdarzeń, które umożliwiają jak najbardziej owocne zgłębienie badanego zjawiska. Według Angrosino dobór i rozmiar próby zależą

od rodzaju badanej grupy oraz posiadanych zasobów. Na rzecz niniejszego opracowania dokonano doboru próby w obrębie przypadków i materiałów. Celowy dobór próby opierał się na wyborze osób, które mają doświadczenie istotne ze względu na przedmiot badań⁴⁹. Dobór próby dotyczył również dokumentów, dokonywano bowiem selekcji w obrębie dostępnych materiałów⁵⁰.

Ustalenia diagnostyczne zostały pogrupowane w ramach trzech rozdziałów tematycznych, dotyczących sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy. Podsumowanie wyników badania stanowi analiza SWOT.

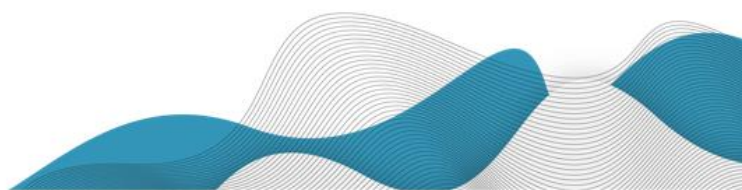
⁴⁷ N.K. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.

⁴⁸ Por. M. Kostera, *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.

⁴⁹ Por. M. Angrosino, *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140.

⁵⁰ Tamże, s. 176.

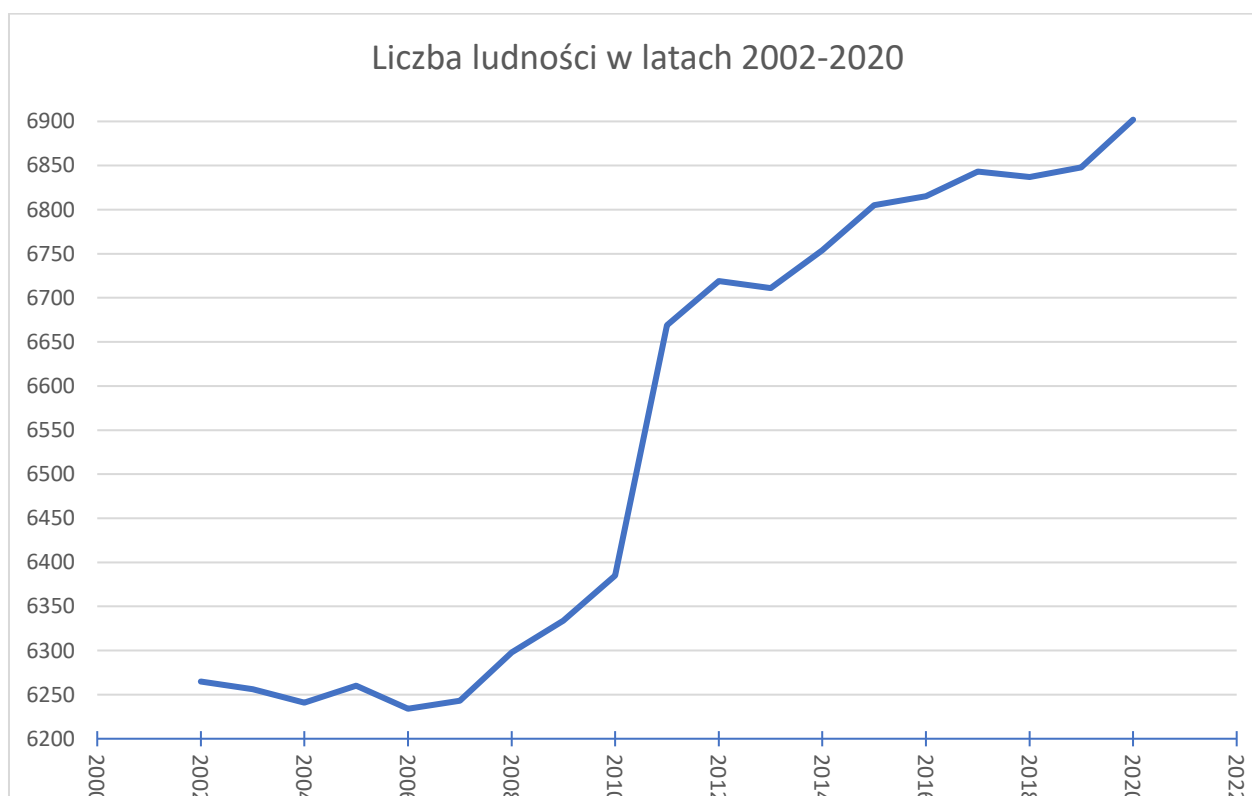
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

III.1. Sytuacja demograficzna

W skład Gminy Uście Gorlickie wchodzi 21 miejscowości i 19 sołectw. Powierzchnia Gminy liczy 287 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 roku Gmina Uście Gorlickie liczy 6902 mieszkańców, z czego 50,7% stanowią

kobiety, a 49,3% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 9,8%. Największy wzrost liczby mieszkańców Gmina odnotowała w latach 2010-2012 oraz 2013-2015. Od 12 lat Gmina odnotowuje wzrost demograficzny, który wskazuje na utrzymujący się trend.

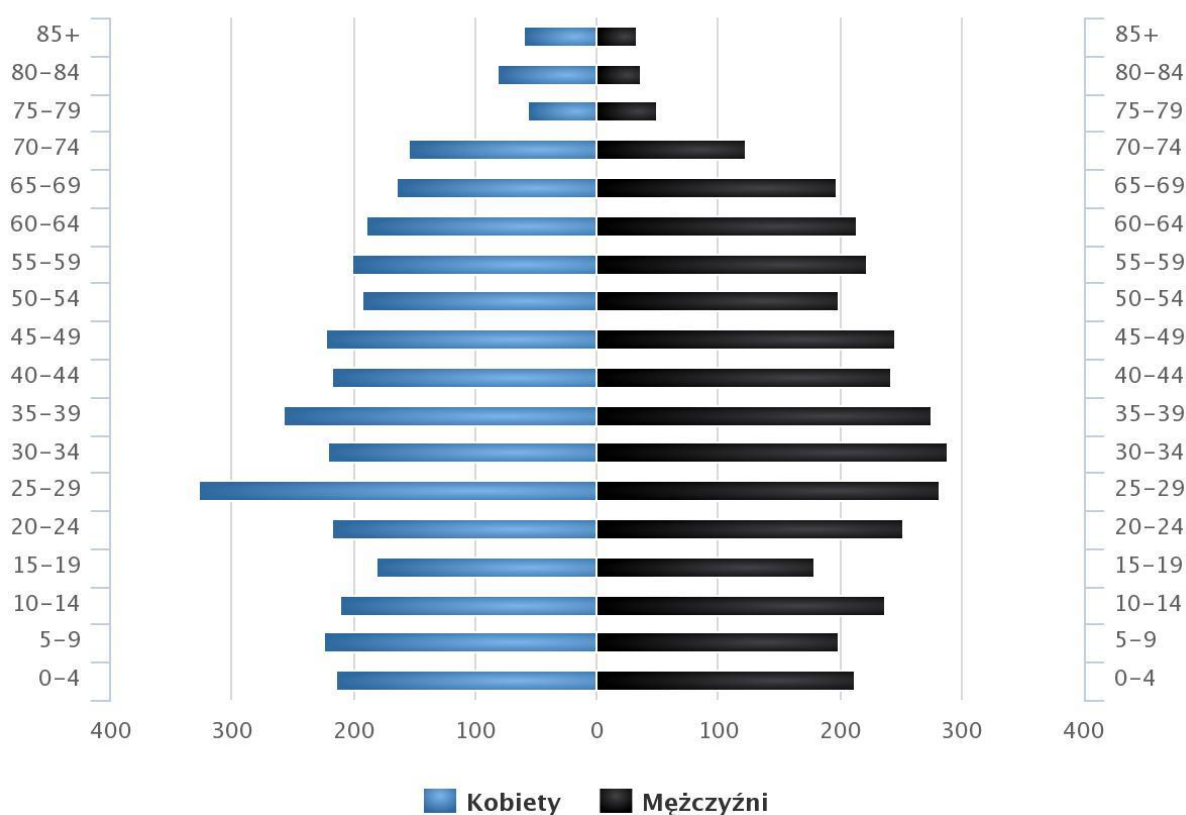
Rysunek 9: Liczba ludności w Gminie Uście Gorlickie. Źródło: dane GUS.

Średni wiek mieszkańców wynosi 37,7 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa

małopolskiego oraz znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Piramida wieku mieszkańców gminy Uście Gorlickie, 2020

(Źródło: GUS)

Rysunek 10: Piramida wieku mieszkańców Gminy Uście Gorlickie. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/qmina_Uście_Gorlickie).

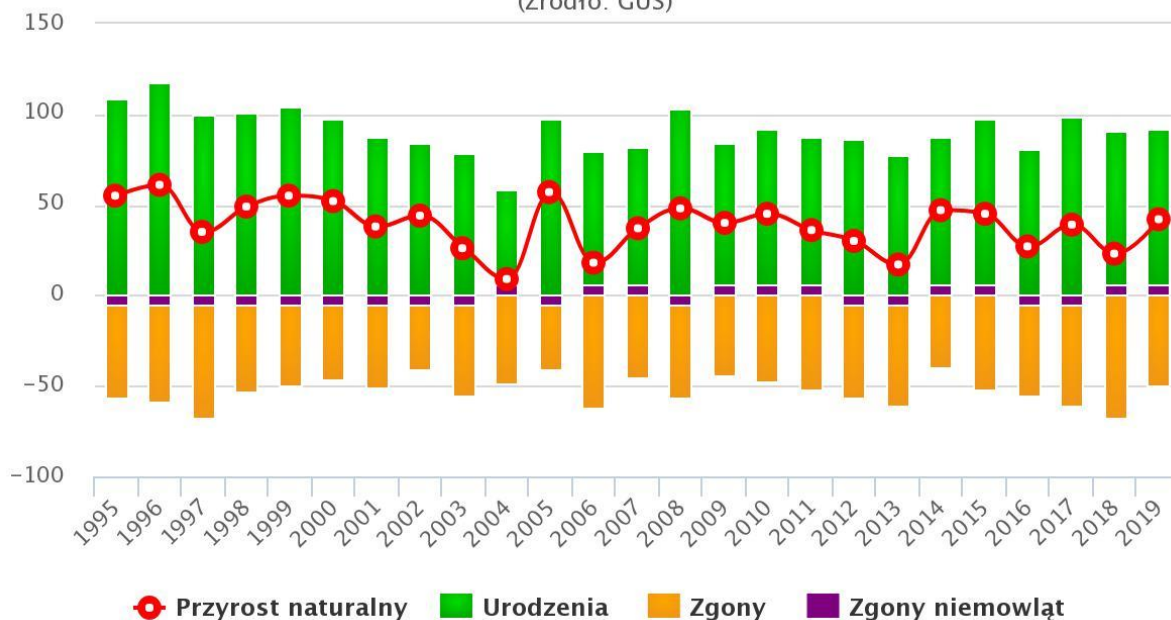
Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na dodatni przyrost naturalny w Gminie Uście Gorlickie, wynoszący 42. W 2019 roku urodziło się 51 dziewczynek i 41 chłopców, łącznie 92 dzieci, a liczba zgonów wyniosła 50. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do

liczby zgonów wyniósł 0,83. W zeszłym roku urodziło się 79 dzieci, w tym 34 dziewczynek (43%) i 45 chłopców (57%). Liczba zgonów wyniosła 61⁵¹. W ostatnich latach przyrost naturalny charakteryzuje się zmiennością, utrzymując dodatnie wartości.

⁵¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Przyrost naturalny w latach 1995–2019 w gminie Uście Gorlickie

(Źródło: GUS)

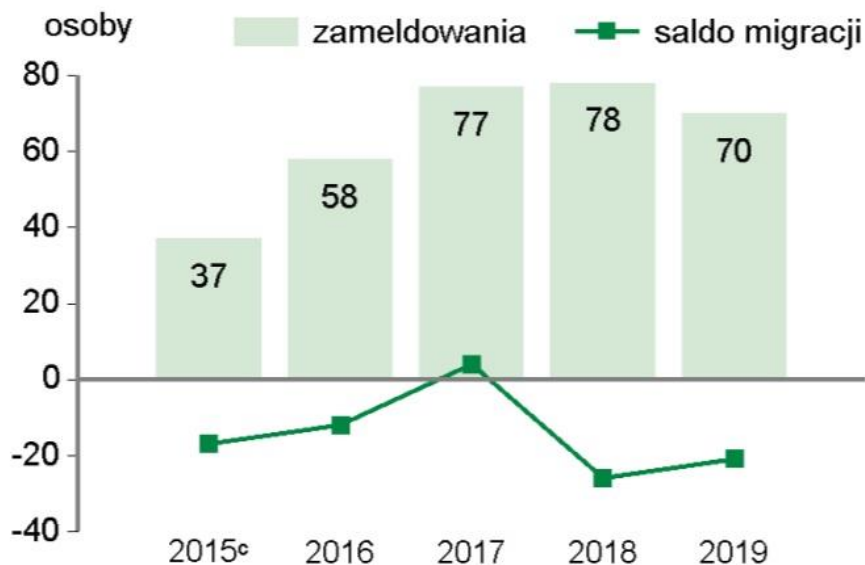

Rysunek 11: Przyrost naturalny w Gminie Uście Gorlickie w latach 1995-2019. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie).

Kolejną zmienną wpływającą na zmiany liczby ludności jest saldo migracji (różnica pomiędzy wielkością imigracji i emigracji). Według danych Urzędu Statystycznego w Krakowie, w 2019 roku zarejestrowano 68 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 84 wymeldowań, w wyniku czego

saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Uście Gorlickie -16. W tym samym roku 2 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 7 wymeldowanie za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -5.

Migracje ludności na pobyt stały

Rysunek 12: Migracje ludności na pobyt stały. Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie, „Gmina wiejska Uście Gorlickie. Powiat Gorlicki”, 2020.

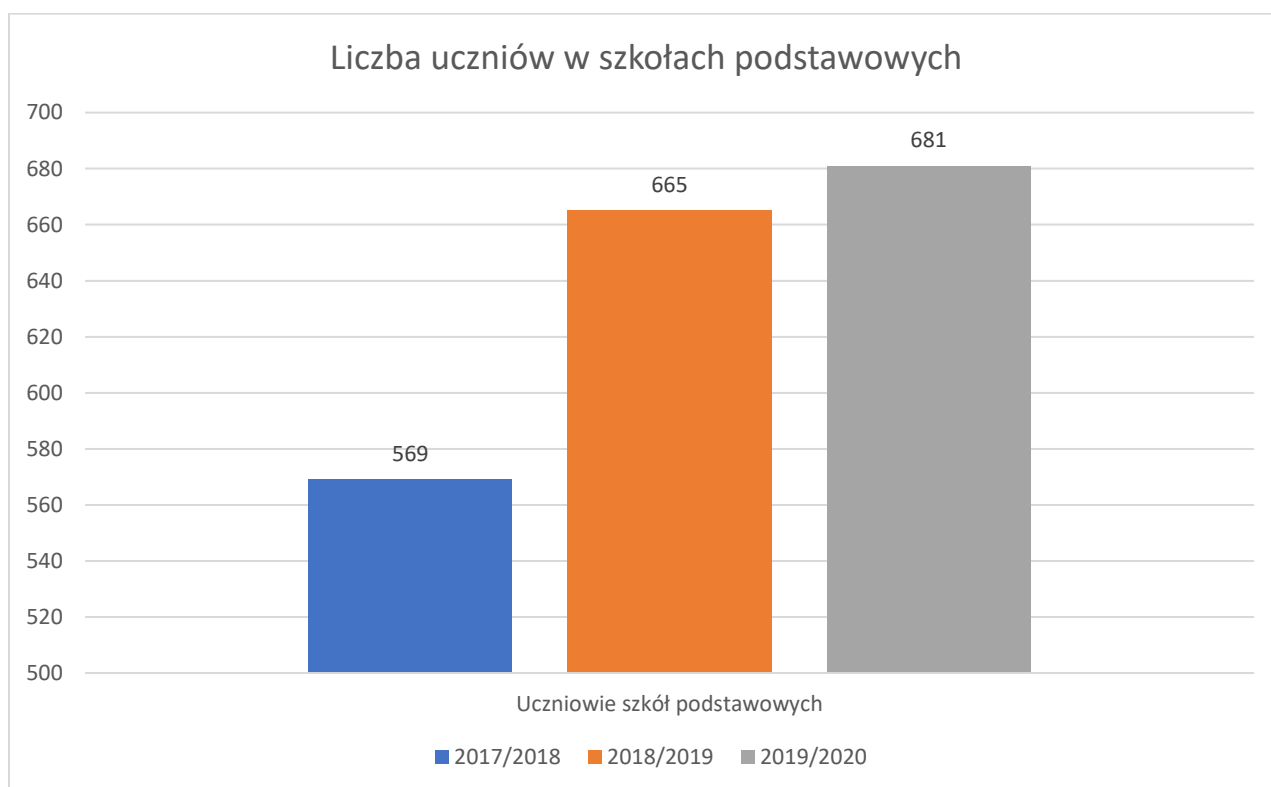
III.2. Edukacja

Na terenie Gminy Uście Gorlickie funkcjonują 3 punkty przedszkolne, 4 przedszkola oraz 7 szkół podstawowych:

- Zespół Szkół w Uściu Gorlickim, w ramach którego działa Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa,
- Zespół Szkół w Brunarach, w ramach którego działa Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wysowej – Zdroju, w ramach którego działa Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Gładyszowie, w ramach którego działa Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa,
- Szkoła Podstawowa w Hańczowej, w ramach którego działa Szkoła Podstawowa, Oddział Przedszkolny oraz Punkt Przedszkolny,
- Szkoła Podstawowa w Banicy, w ramach którego działa Szkoła

Podstawowa, Oddział
Przedszkolny oraz Punkt
Przedszkolny,
– Szkoła Podstawowa
w Śnietnicy, w ramach którego
działa Szkoła Podstawowa,
Oddział Przedszkolny oraz
Punkt Przedszkolny⁵².

Liczba uczniów w szkołach
podstawowych w latach 2017/2018
wyniosła 569, w 2018/2019 - 665,
a w latach szkolnych 2019/2020 - 681.

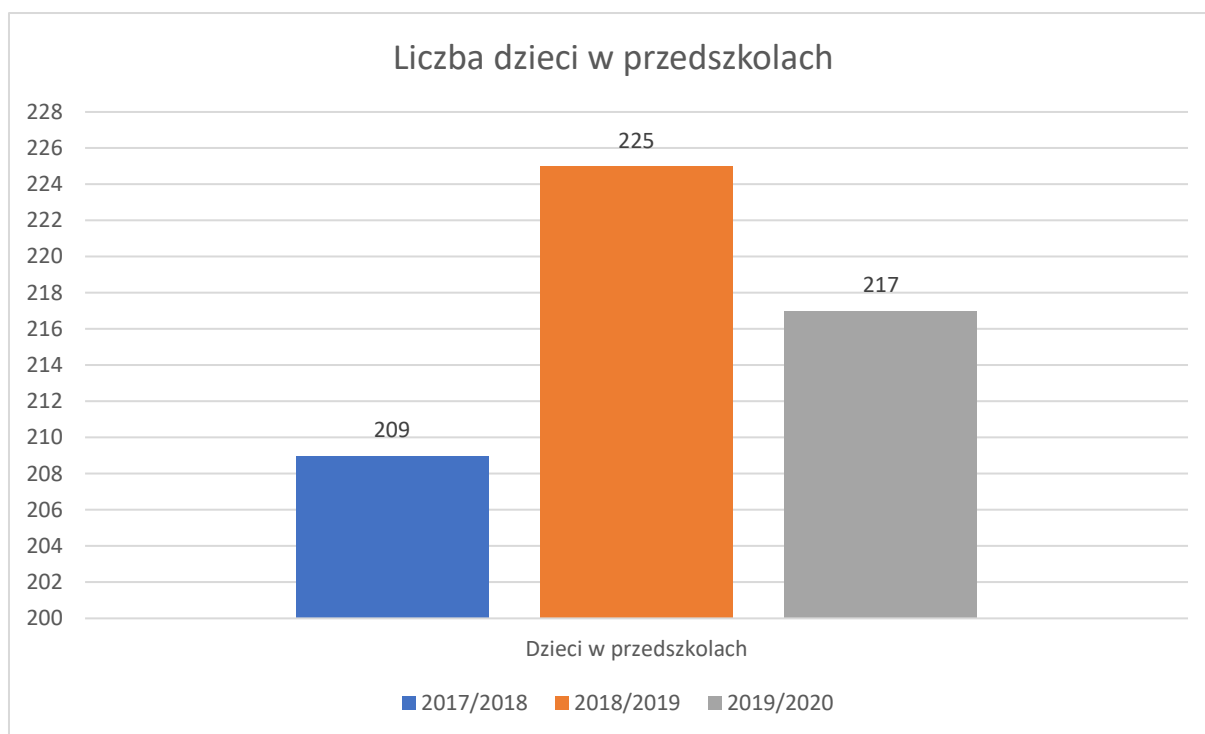

Rysunek 13: Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Uście Gorlickie. Źródło: dane GUS.

Poniższy wykres wskazuje na to, że w ostatnich latach liczba dzieci w przedszkolach istotnie zmienia się.

W latach 2018/2019 do przedszkola uczęszczało 225 dzieci – o 16 więcej niż w 2017/2018.

⁵² Zob. Raport o Stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 22.

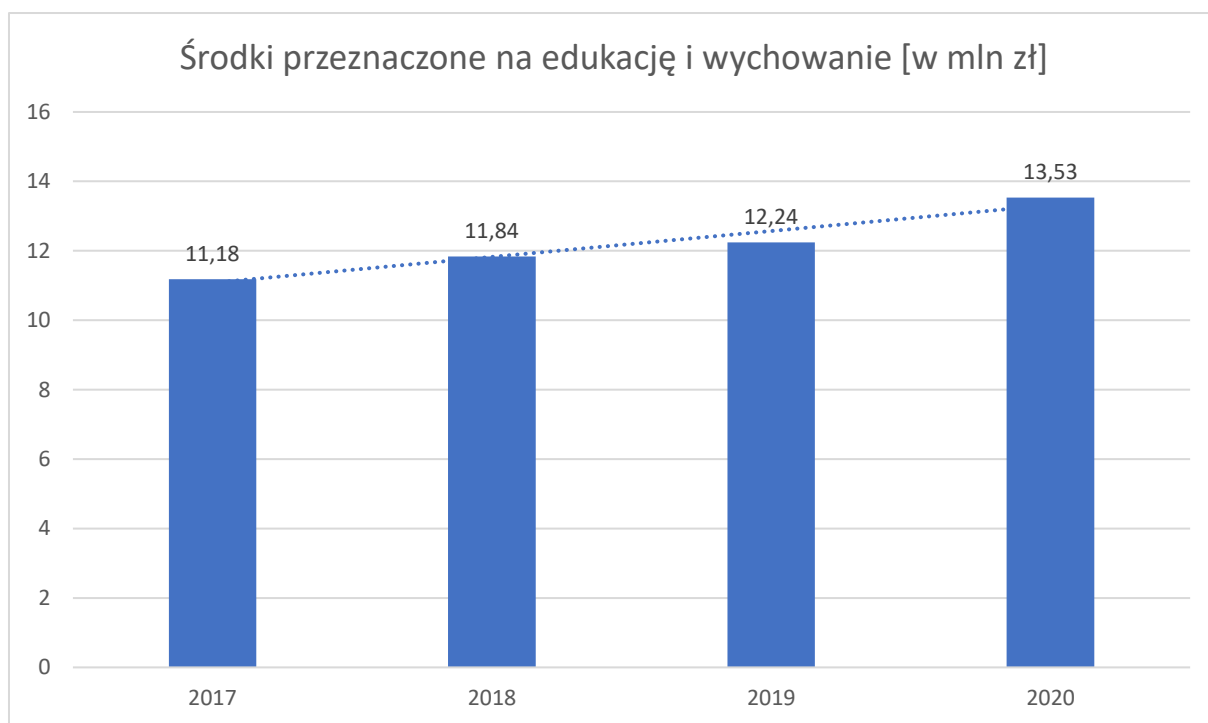

Rysunek 14: Liczba dzieci w przedszkolach w Gminie Uście Gorlickie. Źródło: dane GUS.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w ubiegłym roku kwota środków przeznaczanych na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wynosiła 13 513 443,05 zł. Dla porównania w 2017 r. wynosiła ona 11 187 756,75 zł, w 2018 r. - 11 845 051,44 zł, a w 2019 r. - 12 241 604,45 zł, co oznacza tendencję wzrostową. Wydatki na ten cel to około 28,86% ogółu wydatków, z czego większość przeznaczana jest na

wynagrodzenia i pochodne. W 2020 Gmina otrzymała na realizację zadań oświatowych subwencję oświatową w wysokości 8 888 901 zł, w tym kwotę 410 481 zł dla dzieci 6-letnich⁵³. Ubiegły rok był kolejnym rokiem, w którym koszty utrzymania jednostek oświatowych były wyższe od wysokości subwencji oświatowej otrzymanej przez samorząd gminny, a różnica ta została pokryta ze środków własnych gminy.

⁵³ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 24.

Rysunek 15: Środki przeznaczone na edukację i wychowanie. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS za lata 2017-2020

III.3. Sport i rekreacja

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020” na terenie gminy działa 6 klubów sportowych:

- LKS „Biała” Brunary,
- LKS „Torcida” Smerekowiec,
- LKS „Viktoria” Śnietnica,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej,
- LKS Uście Gorlickie,

– UKS Hańczowa⁵⁴.

Na zadania w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu Gmina zaplanowała w budżecie kwotę 123.000,00 zł. Ze względu na pandemię oraz związane z nią ograniczenia na zadania wypłacono w sumie 86.000,00 zł dotacji na realizację projektów, co stanowiło 69,92% wcześniej zakładanej kwoty. Dofinansowane projekty dotyczyły organizacji lokalnych rozgrywek, zawodów, zakup sprzętu sportowego oraz organizację zajęć.

Infrastruktura sportowa obejmuje:

- 13 małych trawiastych boisk uniwersalnych,

⁵⁴ Tamże, s. 50.

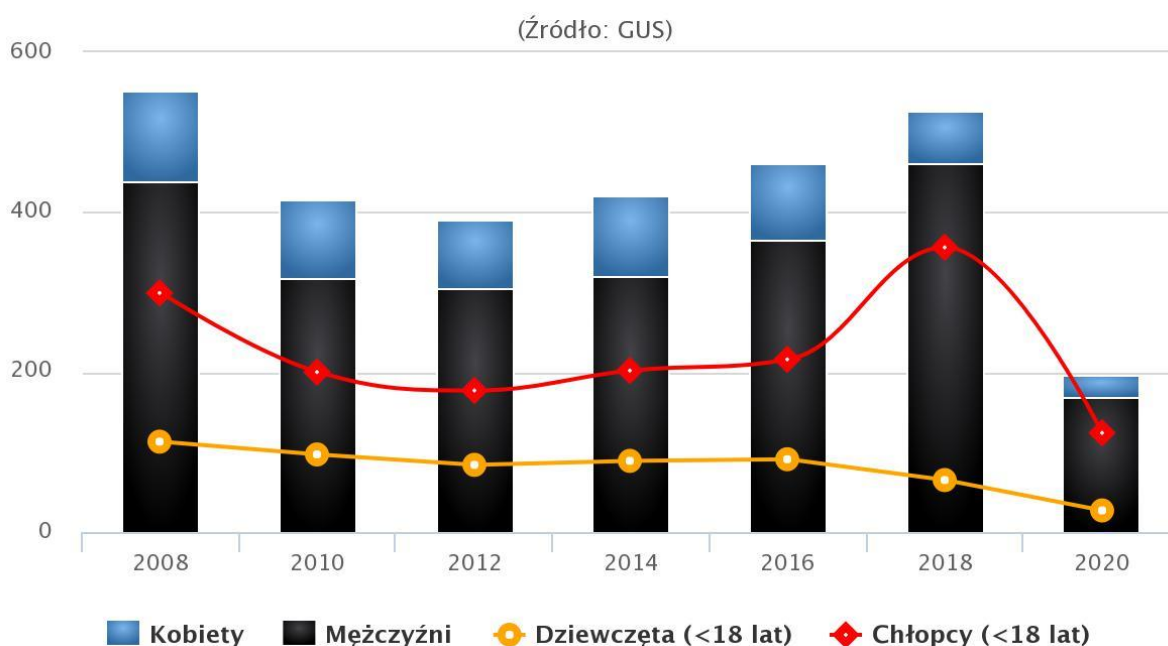
- 3 duże trawiaste boiska do piłki nożnej w miejscowościach: Śnietnica, Smerekowiec, Brunary.
- kompleks sportowy w Uściu Gorlickim, w tym: trawiaste boisko piłkarskie z pełnowymiarową bieżnią, trawiaste boisko treningowe, miejsce asfaltowe przygotowane pod boisko do piłki ręcznej i tenisa ziemnego, zaplecze rekreacyjne, boisko do piłki plażowej,
- boisko wielofunkcyjne rekreacyjno-sportowe ze sztuczną nawierzchnią w Banicy,
- boisko asfaltowe wielofunkcyjne przy Zespole Szkół w Uściu Gorlickim,
- sala gimnastyczna w Uściu Gorlickim,
- mini hala sportowa w Brunarach,
- Park Wodny w Wysowej-Zdroju,
- kompleks sportowy „ORLIK”,
- place zabaw (przy obiektach oświatowych i świetlicach wiejskich),
- Park Zdrojowy w Wysowej-Zdroju,
- Park rekreacyjny w Uściu Gorlickim (z placem zabaw),
- trasy narciarstwa biegowego na terenie miejscowości Wysowa-Zdrój⁵⁵.

Gmina Uście Gorlickie w 2020 roku na dział Kultura fizyczna przeznaczyła łącznie 508 593,65 zł.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 roku w gminie Uście Gorlickie zarejestrowano 463 aktywnych członków klubów sportowych (mężczyźni: 365, kobiety: 96, chłopcy do lat 18: 216, dziewczęta do lat 18: 91). W latach 2012 - 2018 liczba osób należących do klubów sportowych systematycznie wzrastała, zmniejszyła się ona w roku 2019 oraz 2020. W 2018 roku zanotowano rekordową liczbę zarejestrowanych mężczyzn (462), co stanowi istotny wzrost o 157 osób od roku 2012.

⁵⁵ Tamże, s. 51.

Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Uście Gorlickie w latach 2008 – 2020

Rysunek 16: Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Uście Gorlickie w latach 2008-2020.

III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Gmina Uście Gorlickie to obszar turystyczno-uzdrowiskowy, który znajduje się z dala od większych miast, tras przelotowych oraz ośrodków przemysłowych. Charakteryzuje się bogactwem walorów przyrodniczych oraz czystym środowiskiem naturalnym. Obszar gminy wynosi 287 km², z czego 60% stanowią lasy⁵⁶.

Tereny Gminy Uście Gorlickie wyróżniają się atrakcyjnymi widokami na Beskid Niski oraz sąsiadujący z nim Beskid Sądecki oraz Bieszczady. Ukształtowanie terenu sprzyja turystyce rekreacyjnej oraz wypoczynkowi. Na obszarze gminy znajdują się najwyższe szczyty Beskidu Niskiego: Lackowa (997 m.n.p.m.), Ostry Wierch (930 m.n.p.m.), Cigielka (807 m.n.p.m.) czy Obicz (789 m.n.p.m.). Liczne szlaki turystyczne o łącznej długości 905 km (np. Główny Szlak

⁵⁶ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Turystyczno-Uzdrowiskowa Gmina Uście Gorlickie, materiały promocyjne, s. 3-4.

Beskidzki, Transgraniczny Szlak Rowerowy) oraz największa w Europie Stadnina Koni Hocułskich „Gładyszów” w Regietowie przyciągają osoby ceniące aktywny wypoczynek. W okresie zimowym na turystów czeka wyciąg narciarski w Smerekowcu oraz ścieżki narciarstwa biegowego w Hańczowej i Wysowej-Zdroju.

Na terenie Gminy Uście Gorlickie znajdują się również liczne zabytki (głównie architektura sakralna). Przebiegający przez gminę Szlak Architektury Drewnianej obejmuje aż 18 budowli, które zlokalizowane są w Bianicy, Kwiatoniu, Leszczynach, Kunkowej, Brunarach, Nowicy, Przysłupiu, Skwirnym, Śnietnicy, Uściu Gorlickim, Zdyni oraz Wysowej-Zdroju. Na szczególną uwagę zasługuje Cerkiew pw. Michała Archanioła w Brunarach z XVIII w. oraz Cerkiew pw. Św. Paraskiewy w Kwiatoniu z XVII w., które w 2013 roku wpisane zostały na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO⁵⁷.

Leżącą na terenie Gminy Wysowa-Zdrój to znana w regionie miejscowość uzdrowiskowa. Wydobywane w tym miejscu wody mineralne wykorzystuje się do leczenia m.in. chorób układu trawienia, krążenia, moczowego czy cukrzycy. Do głównych atrakcji uzdrowiska zaliczyć można park zdrojowy z Pijalnią Wód Mineralnych, Park Wodny, amfiteatr oraz Szlak Przemysłu Uzdrowiskowego. W Pijalni Wód Mineralnych próbować można wielu unikalnych wód mineralnych posiadających wartości lecznicze: Franiszek, Aleksandra, Henryk, Józef II oraz Słone⁵⁸.

W Gładyszowie znajduje się Muzeum Jazdy Konnej, które powstało przy małej stadninie (ok. 20 koni), na potrzeby grupy rekonstrukcji historycznej w barwach I Pułku Ułanów Krechowickich im. Bolesława Mościckiego. W swoich zbiorach Muzeum posiada liczne siodła z całego świata, siodła wojskowe, siodła rekreacyjne, kostiumy i mundury, a także bryczki i sanie⁵⁹.

⁵⁷ Tamże 10-11.

⁵⁸ Zob. Wysowa-Zdrój, <http://www.wysowa-zdroj.pl/index.php/wody-mineralne.html?7eccd5d3e48f3cc0414b8e71b933>

[6afc=e7508509b4efccb03395974c5b6345da](http://www.wysowa-zdroj.pl/index.php/wody-mineralne.html?7eccd5d3e48f3cc0414b8e71b933) [dostęp: 24.09.2021 r.]

⁵⁹ Zob. Muzeum Jazdy Konnej, http://muzeum.sacz.pl/strony_wystawy/muzeum-jazdy-konnej/ [dostęp: 24.09.2021r.]

Kolejnym istotnym miejscem na mapie Gminy jest Góra Jawor, która stanowi miejsce pielgrzymek dla grekokatolików oraz prawosławnych. Zgodnie z przekazami w miejscu, w którym aktualnie stoi świątynia miały miejsce objawienia Matki Bożej. Na polanie przy świątyni znajduje się źródło, któremu przypisuje się cudowne właściwości.

Przez obszar Gminy Uście Gorlickie przebiega także Szlak Cmentarzy z okresu I Wojny Światowej, którego elementem jest 13 cmentarzy znajdujących się w miejscowościach Konieczna, Regietów, Wyżny, Blechnarka, Wysowa-Zdrój, Rotunda, Zdynia, Gładyszów, Smerekowiec, Uście Gorlickie oraz Nowica⁶⁰.

Baza noclegowa Gminy obejmuje 17 obiektów, które oferują 902 miejsca noclegowe⁶¹.

III.5. Kultura

Głównymi instytucjami kulturalnymi gminy są:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Uściu Gorlickim,
- Gminny Ośrodek Kultury w Uściu Gorlicki,
- Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego Beskidu Gorlickiego.

Gminny Ośrodek Kultury w Uściu Gorlickim to samorządowa instytucja kultury, która prowadzi swoją działalność w oparciu o świetlice wiejskie. Do zadań Ośrodka należy organizowanie imprez kulturalnych i plenerowych, organizowanie i nadzorowanie prac świetlic wiejskich, wspieranie amatorskiej twórczości dzieci i młodzieży szkolnej oraz wspieranie i dbanie o dalszy rozwój działającej przy GOK:

- Młodzieżowej Orkiestry Dętej,
- Zespołów Wokalnych - Chóru „Rosa” i „Zoria”,

⁶⁰ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Turystyczno-Uzdrowiskowa Gmina Uście Gorlickie, materiały promocyjne, s. 14.

⁶¹ Zob. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.turystykawgminie.pl/usciegorlickie> [dostęp: 24.09.2021r.]

– Zespołów Ludowych i Stowarzyszeń⁶².

W 2020 roku Ośrodek zatrudniał 14 osób (na umowach o pracę o zróżnicowanym wymiarze czasu). Wydatki Gminnego Ośrodka Kultury wyniosły w 2020 roku 862 772,39 zł, co stanowiło 99,23% założonych w budżecie wydatków. Przychody własne wyniosły 214 242,45 zł, zaś dotacja od Gminy wyniosła 648 500,00 zł. Działalność kulturalno-animacyjna prowadzona jest w świetlicach w miejscowościach: Banica, Brunary, Hańczowa, Kwiatów, Smerekowiec, Śnietnica, UścieGorlickie, Wysowa-Zdrój oraz Zdyni. Pomimo pandemii,

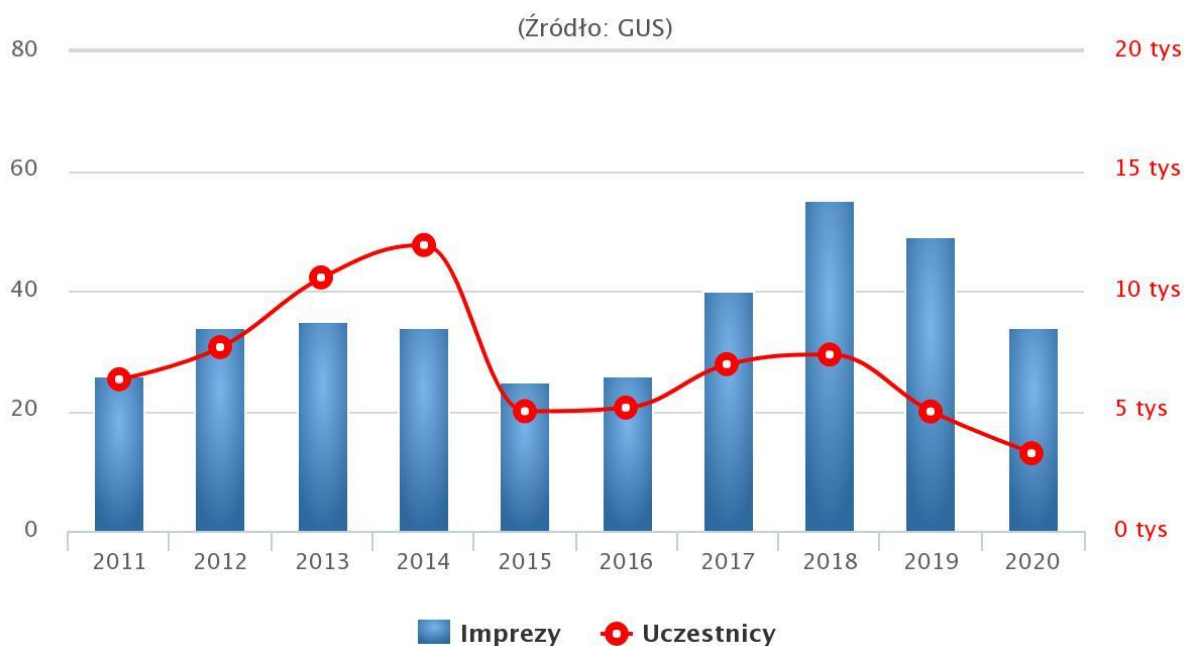
Ośrodkowi udało się zorganizować w reżimie sanitarnym szereg spotkań i zajęć dla lokalnej społeczności, m.in. jasełka charytatywne, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Walentynki, Dzień Seniora 60+ oraz liczne zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży⁶³.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku zorganizowano 34 imprezy, w których udział brało ponad 3200 osób. Najwięcej imprez dla mieszkańców zorganizowano w roku 2018 - 55 (7340 uczestników), 2019 roku - 49 (4970 uczestników) oraz 2017 roku - 40 (6940 uczestników).

⁶² Zob. Gmina Uście Gorlickie, http://www.uscie.pl/pl/47900/0/Gminny_Osrodek_Kultury.html [dostęp 24.09.2021 r.]

⁶³ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 43-44.

Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011 – 2020

Rysunek 17: Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie#kultura-i-rekreacja

Gminna Biblioteka Publiczna w Uściu Gorlickim posiada 4 placówki biblioteczne w miejscowościach Uście Gorlickie, Śnietnica, Gładyszów, Wysowa Zdrój. Gminna Biblioteka zatrudniała w 2020 roku łącznie 7 osób. Wydatki poniesione przez Bibliotekę wyniosły w zeszłym roku 272 250 zł. Zbiory biblioteczne liczą 29975 woluminów, z czego 1108 to nowo zakupione pozycje. W Bibliotece zarejestrowanych jest 1048

czytelników, którzy w 2020 roku wypożyczyli 14315 pozycji⁶⁴.

Instytucja organizuje każdego roku liczne zajęcia i wydarzenia, które obejmują m.in. konkursy literackie, spotkania z bajką, lekcje biblioteczne dla klas od 2 do 8 czy pasowania uczniów klas pierwszych na czytelników.

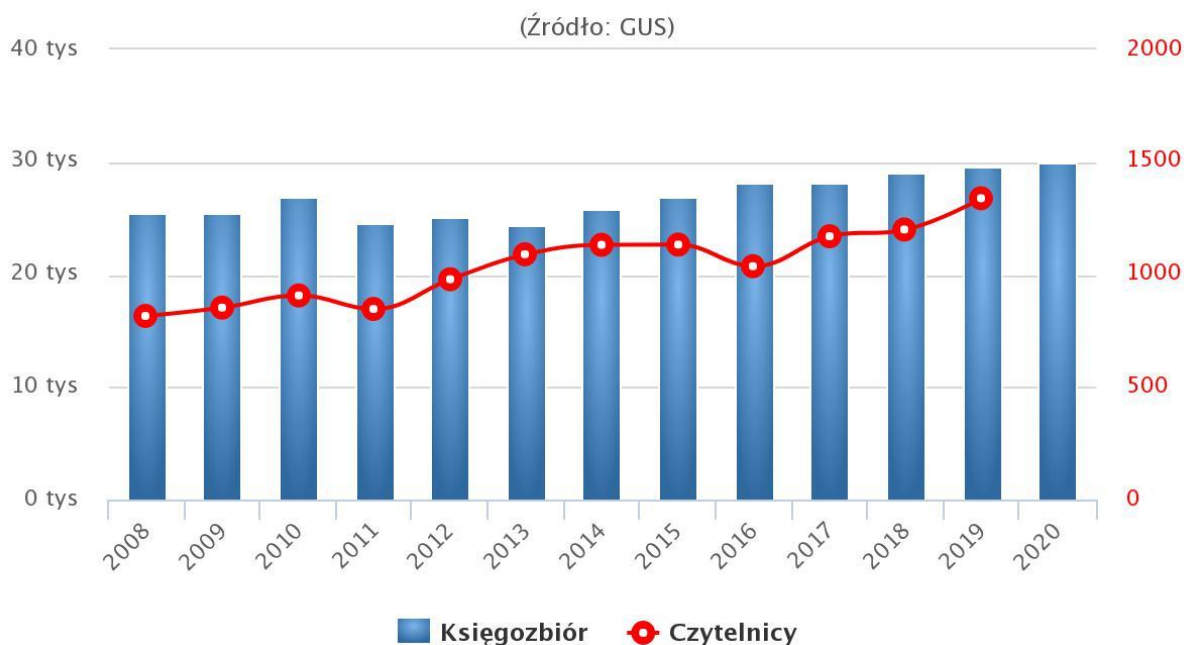
Liczba czytelników w latach 2016-2019 stale wzrastała. W 2011 roku zarejestrowano 847 czytelników,

⁶⁴ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 43-44.

a w roku 2019 było ich aż 1339. Ze względu na pandemię w 2020 roku nie

organizowano spotkań autorskich z czytelnikami.

Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008 – 2020

Rysunek 11: Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Uście_Gorlickie#kultura-i-rekreacja

Centrum Produktu Turystycznego i Kulturowego Beskidu Gorlickiego to instytucja, która powstała we współpracy Gminy Uście Gorlickie z Lokalną Grupą Działania Beskid Gorlicki. Celem działalności Centrum jest promocja lokalnego dziedzictwa bazującego na bogatych zasobach kulturowych i turystycznych Ziemi Gorlickiej. Do głównych zadań Centrum należy świadczenie usług informacji turystycznej dla Gminy,

sprzedaż map i przewodników, organizowanie imprez kulturalno-promocyjnych (wystawy, kiermasze, pokazy, spotkania branżowe) oraz promowanie marki galerii „Stara Remiza Wysowa-Zdrój”⁶⁵.

Na terenie Gminy Uście Gorlickie odbywa się szereg imprez cyklicznych, które przyciągają turystów z całego regionu. Są to m.in. Maraton Beskid Niski, Górski Szosowy Wyścig Kolarski,

⁶⁵ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 46.

Święto Rydza, wakacyjne spotkania z operą, INNOWICA - spotkania teatralne, Łemkowska Watra.

III.6. Bezpieczeństwo publiczne

Obszar Gminy Uście Gorlickie podlega Komendzie Powiatowej Policji w Gorlicach, stanowiąc rejon nr 22 oraz 23 pod nadzorem Posterunku Policji w Uściu Gorlickim. W 2020 roku w gminie w oparciu o dane powiatowe stwierdzono szacunkowo 170 przestępstw. Główny Urząd Statystyczny udostępnia statystyki przestępstw jedynie dla powiatów, dlatego prezentowane dane są wartościami szacunkowymi bazującymi na ilości mieszkańców powiatu oraz mieszkańców gminy

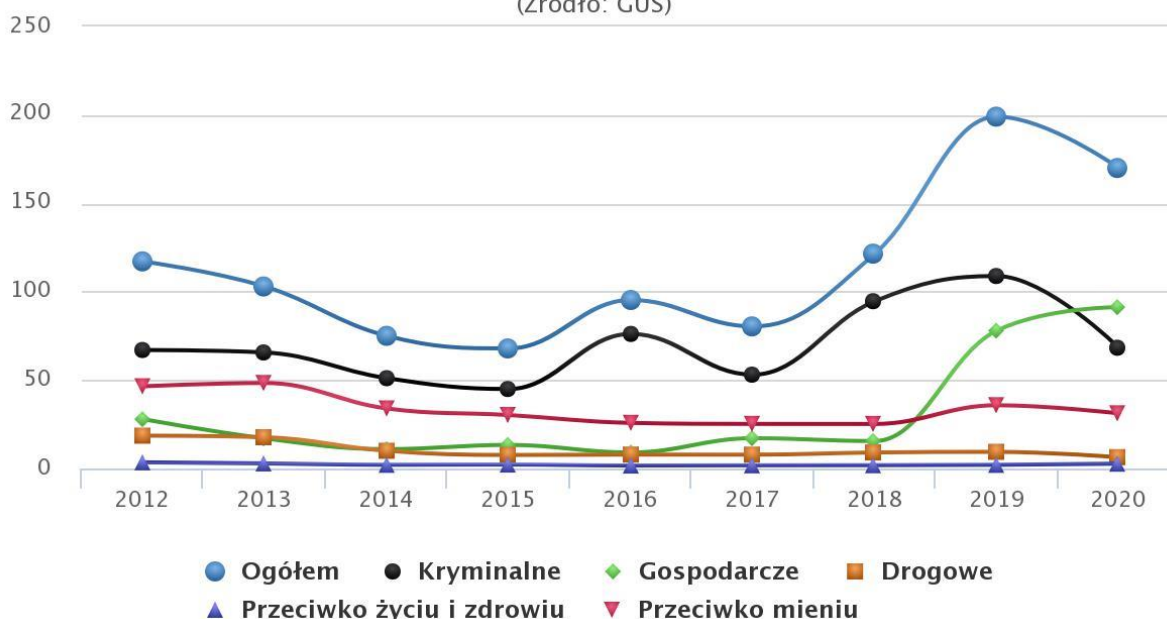
Uście Gorlickie. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Uście Gorlickie najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze gospodarczym - 13,23 (wykrywalność 93%) oraz o charakterze kryminalnym - 9,90 (wykrywalność 82%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa przeciwko mieniu - 4,52 (59%), drogowe - 0,93 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,40 (90%)⁶⁶. Według danych Komendy Powiatowej w Gorlicach do głównych zagrożeń na terenie rejonu nr 22 oraz 23 należą przypadki nieprawidłowego parkowania pojazdów w rejonie parku zdrojowego w miejscowości Wysowa Zdrój oraz niestosowanie się kierowców samochodów oraz motocykli do znaków drogowych.

⁶⁶ Zob. Polska w liczbach, [https://www.polskawliczbach.pl/gmina Uście Gor](https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Uście_Gorlickie)

[lickie_malopolskie#poziom-przestepczosci](https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Uście_Gorlickie_malopolskie#poziom-przestepczosci) [dostęp: 16.09.2021 r.]

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w gminie Uście Gorlickie w latach 2012 – 2020

(Źródło: GUS)

Rysunek 12: Przestępstwa oszacowane w gminie Uście Gorlickie w latach 2012 - 2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie#poziom-przestepczosci.

W ramach ochrony przeciwpożarowej na obszarze gminy funkcjonuje jednaście jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Uście Gorlickie, OSP Brunary, OSP Gładyszów, OSP Śnietnica, OSP Wysowa-Zdrój, OSP Zdynia, OSP Banica, OSP Smerekowiec oraz OSP Hańczowa. Wszystkie jednostki zrzeszają łącznie 308 osób, z czego 147 członków może brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczych. W 2020 roku straż interweniowała 125 razy. Koszty finansowania działalności

jednostek OSP z budżetu Gminy w zeszłym roku wyniosły 582 155,81 zł. Gmina Uście Gorlickie w 2020 roku zatrudniała 12 kierowców-konserwatorów, których zadaniem jest obsługa pojazdów i sprzętu oraz wyjazdy do pożarów⁶⁷.

III.7. Infrastruktura mieszkaniowa

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku w gminie Uście Gorlickie oddano do

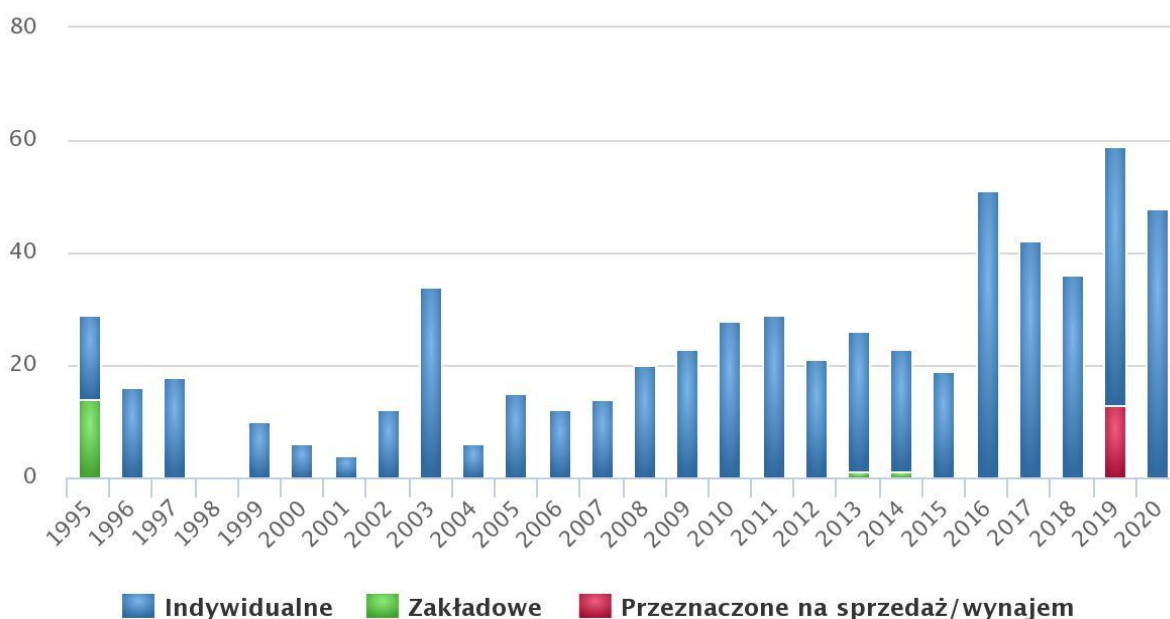
⁶⁷ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 57-58.

użytku 48 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 6,98 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Uście Gorlickie to 2130 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada

zatem 311 mieszkań. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Uście Gorlickie to 5,19 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce.

Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 1995–2020

(Źródło: GUS)

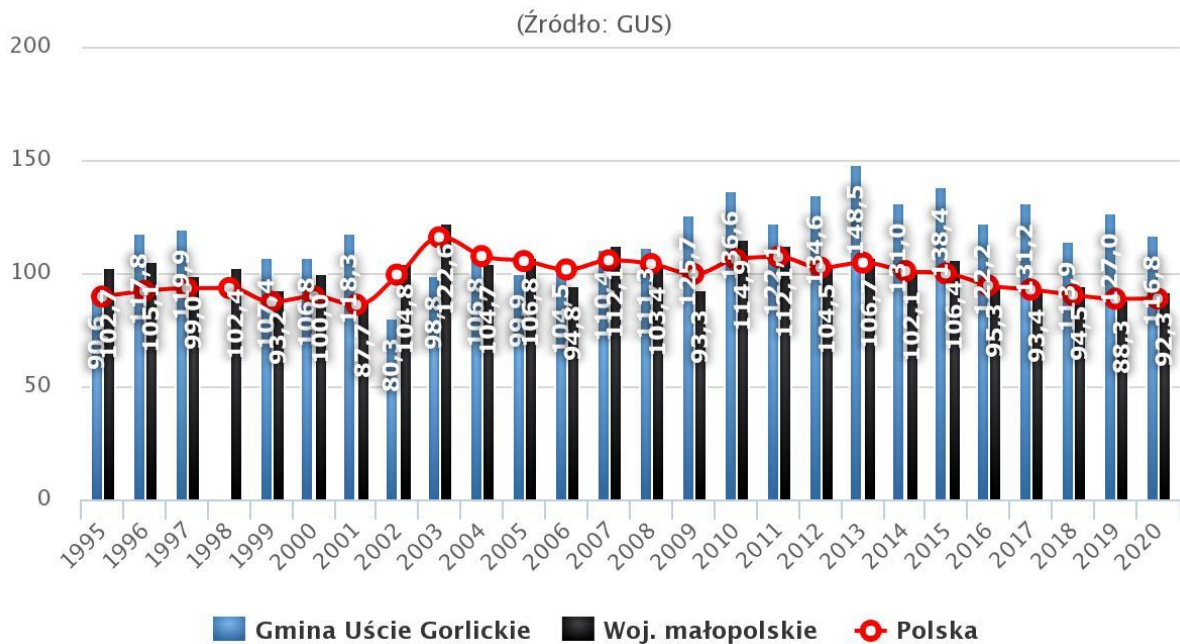
Rysunek 13: Liczba mieszkań w latach 1995-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie#nieruchomosci

Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku w gminie Uście Gorlickie to 116,80 m² i jest

znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej

powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Powierzchnia (m²) nieruchomości oddanych do użytku w 95–2020

Rysunek 14: Powierzchnia (m²) nieruchomości oddanych do użytku w latach 1995-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#nieruchomosci

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 93,47% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 90,56% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 87,23% mieszkań posiada łazienkę, 71,17% korzysta z centralnego ogrzewania, a 10,47% z gazu sieciowego⁶⁸.

⁶⁸ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#nieruchomosci [dostęp 24.09.2021 r.]

Zasoby mieszkaniowe	2018	2019
Mieszkania	2074	2130
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	36	59
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	90	91

Tabela 5: Zasoby mieszkaniowe w Gminie Uście Gorlickie. Źródło: dane GUS.

Mieszkaniowy zasób gminy Uście Gorlickie stanowi 28 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 1019,79 m². Najwięcej lokali znajduje się w miejscowości Wysowa-Zdrój - 14 oraz Uście Gorlickie - 5. Stawki czynszów wahają się w przedziale od 2,22 zł/m² do 7,27 zł/m². Najmniejszy lokal mieszkalny posiada powierzchnie 14,85 m², największy 95,91 m²⁶⁹.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku Gmina Uście Gorlickie przeznaczyła z budżetu 255 705,57 zł na dział Gospodarka mieszkaniowa.

III.8. Rodzina i pomoc społeczna

Instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz polityki społecznej i prorodzinnej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim.

W 2019 roku wydatki w działach „Pomoc społeczna” i „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” wynosiły 1 770 098,38 zł, a w 2020 roku 1 805 232,59 zł. W roku 2019 blisko 9,1% osób mieszkających w Gminie Uście Gorlickie korzystało ze środowiskowej pomocy społecznej (przy czym w powiecie jest to niemal 8%, a w województwie 4,1% ludności ogółem)⁷⁰. Od 2015 roku zauważyć

⁶⁹ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 64-65.

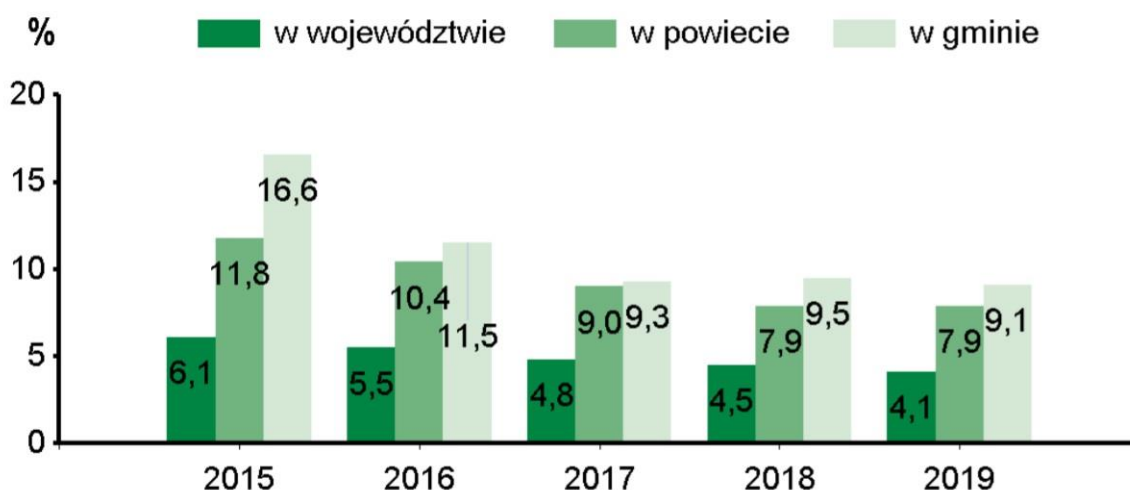
⁷⁰ Dane Głównego Urzędu Statystycznego

można spadek odsetka osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej – w 2015 roku było to 16,6%.

W 2020 roku wydatki w dziale „Rodzina” wynosiły 13 572 491,49 zł (co

stanowi 27,95% wydatków ogółem). W roku 2019 wydatki w wyżej wymienionym dziale wynosiły 12 786 839,69 zł, czyli 30,12% wydatków ogółem⁷¹.

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Rysunek 15: Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem. Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie, Gmina Uście Gorlickie. Powiat Gorlicki, 2020.

Do najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej mieszkańcom gminy należy:

- Ubóstwo (132 rodziny),
- długotrwała i ciężka choroba (134 rodziny),
- niepełnosprawność (79 rodzin),

- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności (63 rodziny),
- bezrobocia (21 rodzin),
- alkoholizmu (15 rodzin),
- przemocy w rodzinie (7 rodzin).

W 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej (materialnej, usługowej lub

⁷¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego

instytucjonalnej) korzystało 339 rodzin, w których wspólne gospodarstwo domowe prowadziło 606 osób. W roku 2020 na realizację zadań z zakresu polityki społecznej wydatkowano kwotę 894 523,78 zł w tym: 623 737,47 zł finansowane z budżetu państwa, 270 786,31 zł finansowane ze środków własnych gminy⁷².

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił:

- 567 zasiłków stałych na kwotę 300 088,73 zł,
- 361 zasiłków okresowych na kwotę 100 366,17 zł,
- 20 zasiłków celowych na kwotę 10 800 zł,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki na kwotę 2436,00 zł.

W 2020 roku swoją działalność rozpoczął Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Z usług ośrodka skorzystało 17 mieszkańców gminy.

Na terenie Gminy realizowany jest rządowy program „Posiłek w szkole

i w domu”. W 2020 roku wypłacono 221 świadczeń na zakup żywności dla 81 rodzin na kwotę 124 315,50 zł oraz przekazano pomoc w formie posiłków dla 182 osób na kwotę 76 126,00 zł⁷³.

W ramach programu „Rodzina 500 plus” wypłacono świadczenia dla 804 rodzin (1548 dzieci) na kwotę 8 968 576,10 zł.

III.9. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Uście Gorlickie działają dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- Zakład Mateusz Gałuszka Ośrodek Zdrowia „GAMED”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK”.

W ramach Ośrodka Zdrowia „GAMED” działają 3 poradnie w Uściu Gorlickim, Śnietnicy oraz Gładyszowie. Placówki obejmują opieką 3828 pacjentów oraz 907 uczniów z terenu gminy. W ośrodku zatrudnionych jest 3 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, 4 pielęgniarki, jedna położna oraz jedna pielęgniarka

⁷² Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 29-34.

⁷³ Tamże, s.30.

w środowisku nauczania i wychowania. Ośrodek Zdrowia realizował programy profilaktyki zdrowotnej:

- program wykrywania chorób układu krążenia (ChUK)-skorzystały 94 osoby,
- program wykrywania chorób gruźlicy realizowany przez pielęgniarki -skorzystało 9 osób
- program profilaktyki fluorkowej obejmujący uczniów od pierwszej klasy do szóstej szkoły podstawowej - łącznie 444 uczniów.

W Ośrodku Zdrowia nie działały poradnie specjalistyczne. Opiekę całodobową dla mieszkańców zapewnia Szpital specjalistyczny

im. H. Klimontowicza w Gorlicach.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” prowadzi poradnię w Wysowej-Zdroju, w której zatrudnionych jest 2 lekarzy. Zakład obejmuje opieką 1000 mieszkańców.

Na obszarze gminy działają dwa gabinety stomatologiczne w ramach indywidualnych praktyk stomatologicznych w miejscowościach Uście Gorlickie oraz Śnietnica.

Według Danych Głównego Urzędu Statystycznego gmina przeznaczyła w 2020 roku z budżetu 173 812,43 zł na ochronę zdrowia. W 2019 roku na jedną przychodnię przypadało 1370 mieszkańców, podczas gdy w powiecie liczba ta wyniosła 2178.

2019	Powiat	Gmina
Przychodnie	50	5
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię	2178	1370
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	4,6	3,0

Tabela 6 Przychodnie na terenie gminy i powiatu, źródło: https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_gmin/powiat_gorlicki/usciegorlickie.pdf [dostęp: 24.09.2021r.]

III.10 Seniorzy

Polityką społeczną prowadzącą do integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zajmuje się przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim.

„Wspieraj Seniora”

Projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Uściu Gorlickim.

W ramach programu zorganizowano i realizowano wsparcie polegające w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby dla osób w wieku 70 lat i więcej, a w wyjątkowych przypadkach w wieku poniżej 70 lat, którzy w związku z pandemią zdecydowali się pozostać w domach. Udzielenie pomocy w ramach programu nie zależało od kryterium dochodowego. Z programu nie mogły skorzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych, czy

specjalistycznych usług opiekuńczych⁷⁴. Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał na realizację programu 8 838,05 zł⁷⁵.

Szkolenia informatyczne dla seniorów

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zrealizowano projekt szkoleń informatycznych dla seniorów z gminy Uście Gorlickie. Projekt zakładał zakup 12 komputerów przenośnych typu laptop oraz monitora interaktywnego, a następnie realizację szkoleń dla osób 60+. Po zakończeniu realizacji projektu sprzęt został przekazany na wyposażenie Szkoły Podstawowej w Gładyszowie⁷⁶.

„Rozwój usług opiekuńczych na Ziemi Gorlickiej przez stworzenie placówek dziennej opieki dla osób niesamodzielnych i centrów wsparcia dla opiekunów faktycznych w Uściu Gorlickim i Klimkówce”.

Projekt realizowany przez Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Przemysko-Gorlickiej „ELEOS” oraz Gminę Ropę, współfinansowany

⁷⁴ Zob. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.usciegorlickie.pl/komunikat-w-sprawie-realizacji-programu-wspieraj-seniora> [dostęp 24.09.2021 r.]

⁷⁵ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 33.

⁷⁶ Tamże, s.25.

ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt skierowany jest do osób, które ze względu na wiek przekraczający 60 lat, zły stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki i aktywizacji w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania przynajmniej jednej z podstawowych czynności i są zagrożone wykluczeniem społecznym. Dienne Placówki Wsparcia oferują dla seniorów wyżywienie, transport do i z ośrodka, usługi opiekuńczo - pielęgnacyjne oraz usługi aktywizujące - usprawniające, w tym: muzykoterapia - arteterapia - choreoterapia - ćwiczenia psychoruchowe - terapia informatyczna.

W ramach projektu opiekunowie osób starszych i niepełnosprawnych będą mogli skorzystać ze wsparcia i doradztwa psychologicznego oraz ze szkoleń z zakresu opieki nad os. zależnymi i szkoleń informatycznych⁷⁷.

III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą Rady Gminy Uście Gorlickie Nr XXXIV/318/2017 z dnia 12 grudnia 2018r. przyjęto Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020. Zgodnie z programem w budżecie przewidziano kwotę 148 000,00 zł na rzecz wsparcia projektów organizacji pozarządowych. Większość kwoty przeznaczona została na wsparcie projektów z zakresu sportu, które realizowane są przez lokalne kluby sportowe (LKS i UKS) - 123 000,00 zł. Pozostała kwota przewidziana została na wsparcie finansowe zadań wynikających z Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi - 25 000,00 zł.

W poniższej tabeli znajduje się wykaz organizacji pozarządowych, które otrzymały wsparcie w 2020 roku. W związku z pandemią i ograniczeniami sanitarnymi Gmina

⁷⁷ Zob. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.usciegorlickie.pl/rekrutacja-seniorow->

[do-dziennej-placowki-wsparcia](#) [dostęp: 24.09.2021 r.]

Uście Gorlickie ostatecznie

wydatkowała kwotę 89 718,50 zł.

Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Uście Gorlickie, które otrzymały wsparcie finansowe w 2020 roku	Wysokość przyznanych środków	Tytuł realizowanego zadania
Stowarzyszenie Przyjaciół Nowicy	1.000 zł	Wydanie trójjęzycznego katalogu prezentującego „NOWICKIE IKONY”
PCK Oddział Rejonowy w Gorlicach	500 zł	Zakup upominków dla krwiodawców
OSP Uście Gorlickie	218,50 zł	Akcja sprawdzania stanu bezpieczeństwa i czystości brzegów jeziora przed letnim wypoczynkiem „Lato 2020”
LKS „Biała” Brunary	14.000 zł	Rozgrywki piłki nożnej w kategorii seniorów w A-klasie
LKS „Torcida” Smerekowiec	3.500 zł	Rozgrywki piłki nożnej
LKS „Viktoria” Śnietnica	14.000 zł	Rozgrywki piłki nożnej A-Klasa seniorzy
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej	8.000 zł	Sekcja piłki nożnej w kategorii juniorów (II liga).
LKS Uście Gorlickie	54.500 zł	Rozgrywki piłki nożnej, liga młodzika, junior młodszy, trampkarz, A-Klasa, liga okręgowa seniorzy, rozgrywki piłki siatkowej
UKS Hańczowa	29.000 zł	Zajęcia sportowe w dyscyplinie biegów narciarskich

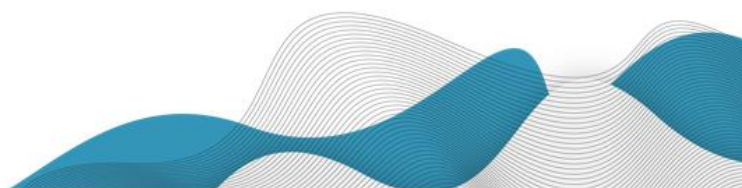
Tabela 7: Organizacje pozarządowe Gminy Uście Gorlickie, które otrzymały wsparcie w 2020 roku. Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Gminy Uście Gorlickie z organizacjami pozarządowymi w 2020 roku.

Wszyscy beneficjenci otrzymali dotacje w terminie określonym w umowie. Rozliczenie dotacji beneficjenci złożyli w terminie

przewidzianym w umowie tj. 30 dni od zakończenia zadania⁷⁸.

⁷⁸ Zob. Gmina Uście Gorlickie, Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 50.

IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ

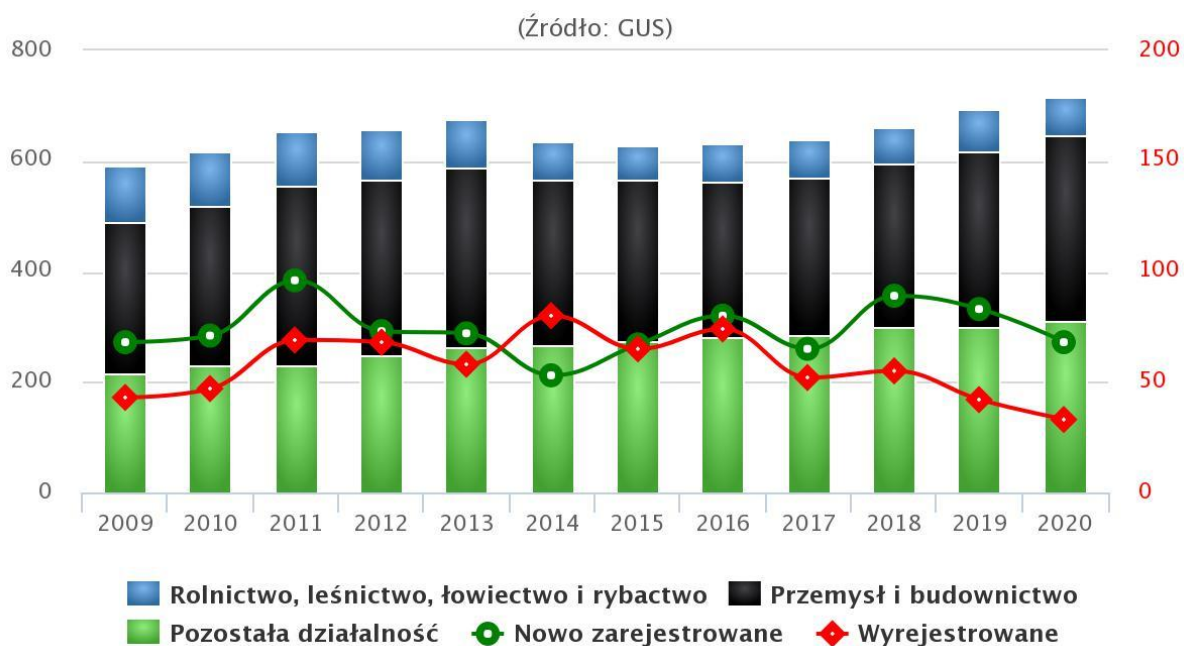
IV.1. Potencjał gospodarczy

IV.1.1. Podmioty gospodarcze

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Uście Gorlickie w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 717 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 533 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W zeszłym roku zarejestrowano 68 nowych podmiotów gospodarczych, a 33 firmy zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej podmiotów zarejestrowano w roku 2011 - 96, a najmniej w roku 2014 - 53. W tym samym okresie najwięcej podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2014 roku - 80, najmniej

podmiotów wyrejestrowano zaś w roku 2020 - 33. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że największą grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa, które zatrudniają od 0 do 9 pracowników. Tego rodzaju przedsiębiorstw zarejestrowanych jest aż 695, małych (od 10 do 49 pracowników) - 20, a średnich (od 50 do 249 pracowników) - 2. Wśród zarejestrowanych podmiotów blisko 46,7% stanowią firmy działające w sektorze przemysłowym i budowlanym (335), 10% to sektor rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (72), a 43,23% stanowią firmy prowadzące pozostałą działalność (310).

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009 – 2020

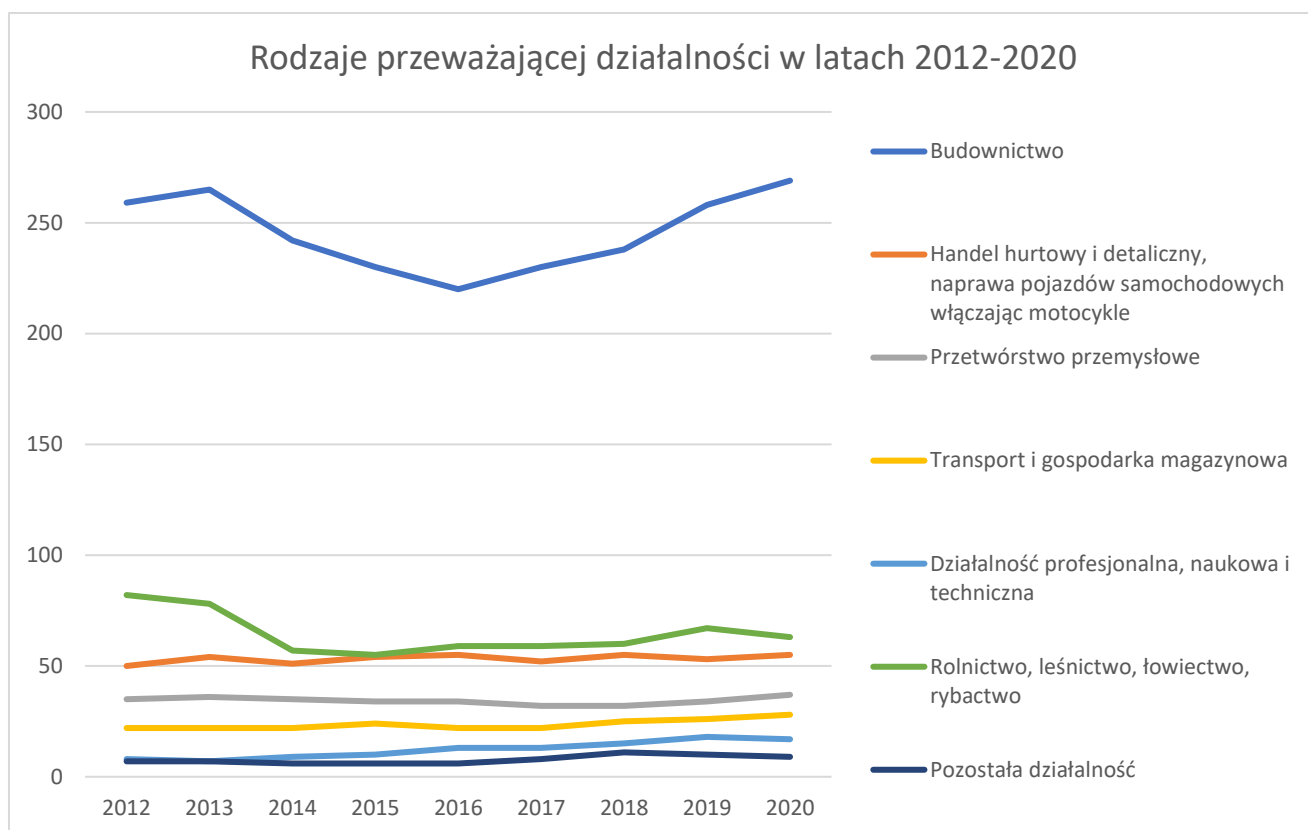

Rysunek 16: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie/#rynek-pracy

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Uście Gorlickie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są

budownictwo (50,5%), oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (11,8%)⁷⁹.

⁷⁹ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie/#rejestr-regon [dostęp: 24.09.2021].

Rysunek 17: Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uście_Gorlickie#rynek-pracy

Od 2015 roku widoczna jest tendencja wzrostowa w zakresie podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. W 2020 roku było to 717 podmiotów, o 87 więcej niż w 2015 roku. Od 2016 roku zaobserwować można również duży przyrost liczby przedsiębiorstw działających

w sektorze budownictwa. W 2016 roku w branży zarejestrowane były 220 podmioty, a w 2020 liczba ta wzrosła do 269. Od 2012 roku zmalała liczba przedsiębiorstw działających w rolnictwie, leśnictwie oraz łowiectwie.

IV.1.2. Rolnictwo

Gmina Uście Gorlickie jest obszarem typowo rolniczym. Charakteryzuje go duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych (dominuje tutaj rolnictwo indywidualne, małoobszarowe). Dla około 20-25% mieszkańców rolnictwo stanowi podstawę utrzymania. Gleby w Gminie

charakteryzują się niską jakością i należą do IV, V i VI klasy bonitacyjnej. Najmniej żyzne gleby z V i VI klasy bonitacyjnej znajdują się na stromych stokach w części górskiej⁸⁰. Lasy porastają ok. 61% powierzchni gruntów, użytki zielone stanowią ok. 20%, a grunty orne – ok. 14%.

Kierunek wykorzystania	Powierzchnia (całkowita 28.771 ha)
Grunty orne	4075 ha
Użytki zielone	5776 ha
Pastwiska	1175 ha
Sady	3 ha
Lasy	17535 ha

Tabela 8. Kierunki wykorzystania gruntów rolnych na terenie gminy Uście Gorlickie. Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego, Powszechny Spis Rolny 2010.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2010 roku na terenie Gminy dominowały gospodarstwa rolne o wielkości do 5 ha (672), które stanowiły 57% wszystkich gospodarstw. Gospodarstwa o powierzchni od 5 do 10 ha stanowiły 27% (320), gospodarstwa od 10 do 15 ha 8,5% (101), a gospodarstwa powyżej 15 ha stanowiły 7% (83).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2010 roku (Powszechny Spis Rolny) na terenie gminy uprawiano przede wszystkim zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi. Pośród wszystkich zasiewów dominowały: żyto (138,90 ha), ziemniaki (223,25 ha), owies (45,48 ha), pszenica (91,44 ha) oraz mieszanki zbożowe jare (109 ha)⁸¹.

⁸⁰ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 12-14.

⁸¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego, Powszechny Spis Rolny 2010.

Rodzaj zasiewów	Powierzchnia
Zboża razem	388,32 ha
Pszenica ozima	77,29 ha
Pszenica jara	14,15 ha
Żyto	138,90 ha
Jęczmień ozimy	3,75 ha
Jęczmień jary	37,52 ha
Owies	45,48 ha
Pszenżyto ozime	19,10 ha
Mieszanki zbożowe jare	24,08 ha
Ziemniaki	223,25 ha
Uprawy przemysłowe	2,50 ha
Buraki cukrowe	1,60 ha
Warzywa gruntowe	1,17 ha

Tabela 9. Rodzaje zasiewów oraz ich powierzchnia. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Spis Rolny 2010)

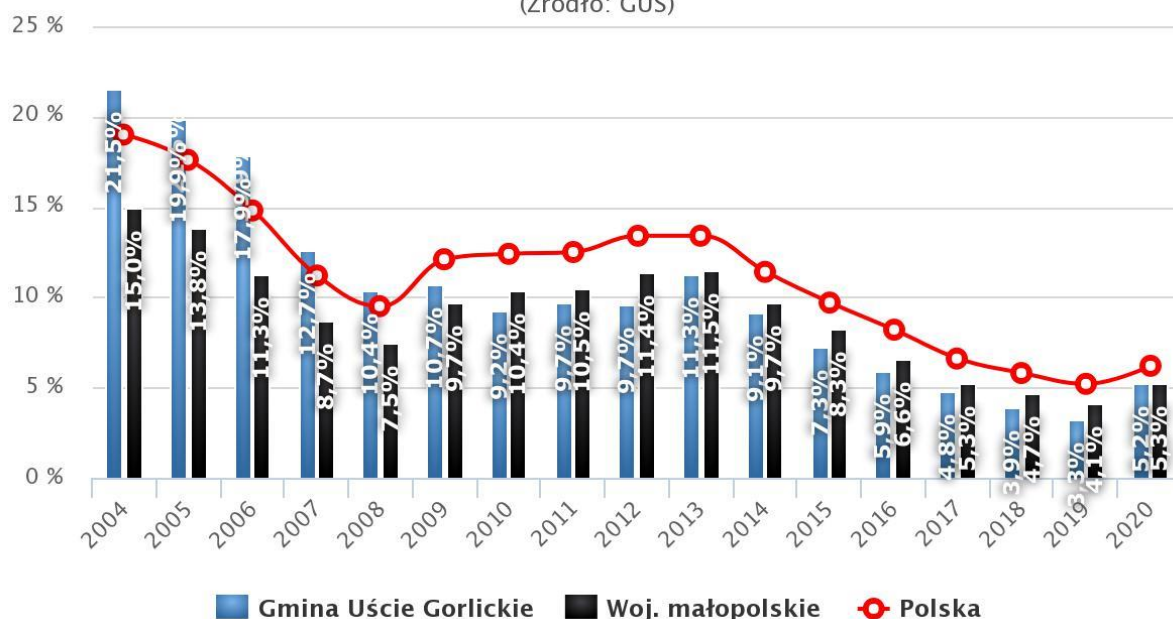
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Gminie Uście Gorlickie największą grupę zwierząt gospodarskich stanowił drób (5 785 sztuk), bydło (4 441 sztuk), trzoda chlewna (105 sztuk) oraz konie (567 sztuk).

IV.2. Rynek pracy i bezrobocie

Bezrobocie rejestrowane w gminie Uście Gorlickie wynosiło w 2020 roku 5,2% (7,8% wśród kobiet i 3,0% wśród mężczyzn).

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Uście Gorlickie w latach 2004 – 2020

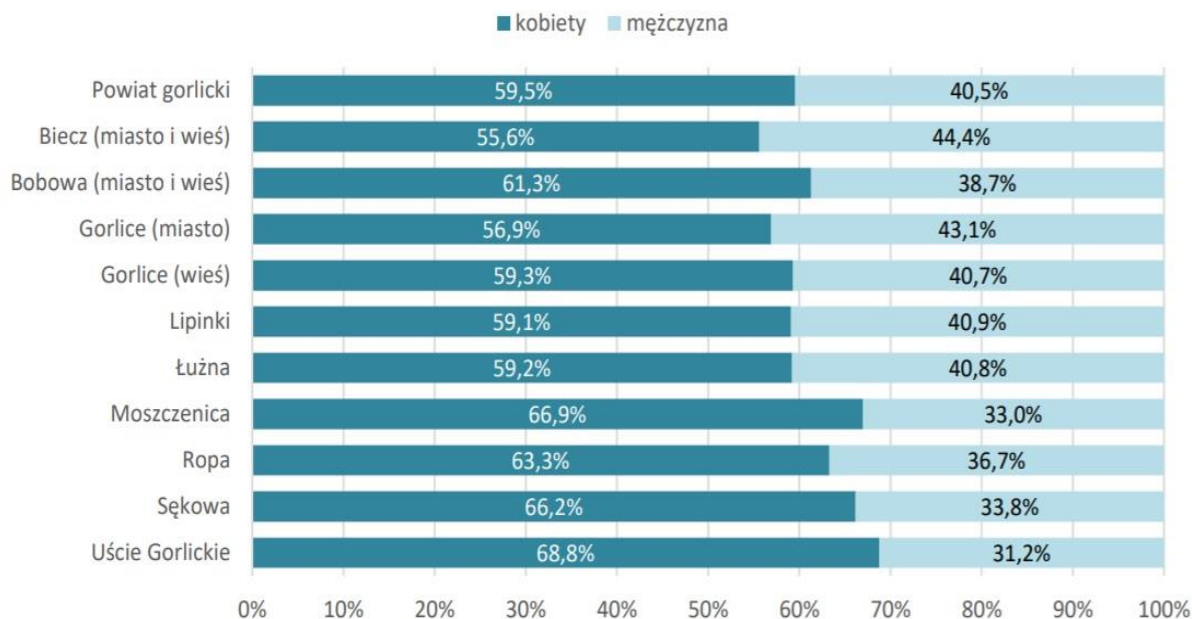
(Źródło: GUS)

Rysunek 19 Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Uście Gorlickie w latach 2004-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#rynek-pracy

Od 2013 roku szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Uście Gorlickie malała z roku na rok, a od 2009 roku utrzymuje się poniżej stopy bezrobocia dla całego kraju. W 2020 roku wzrosła,

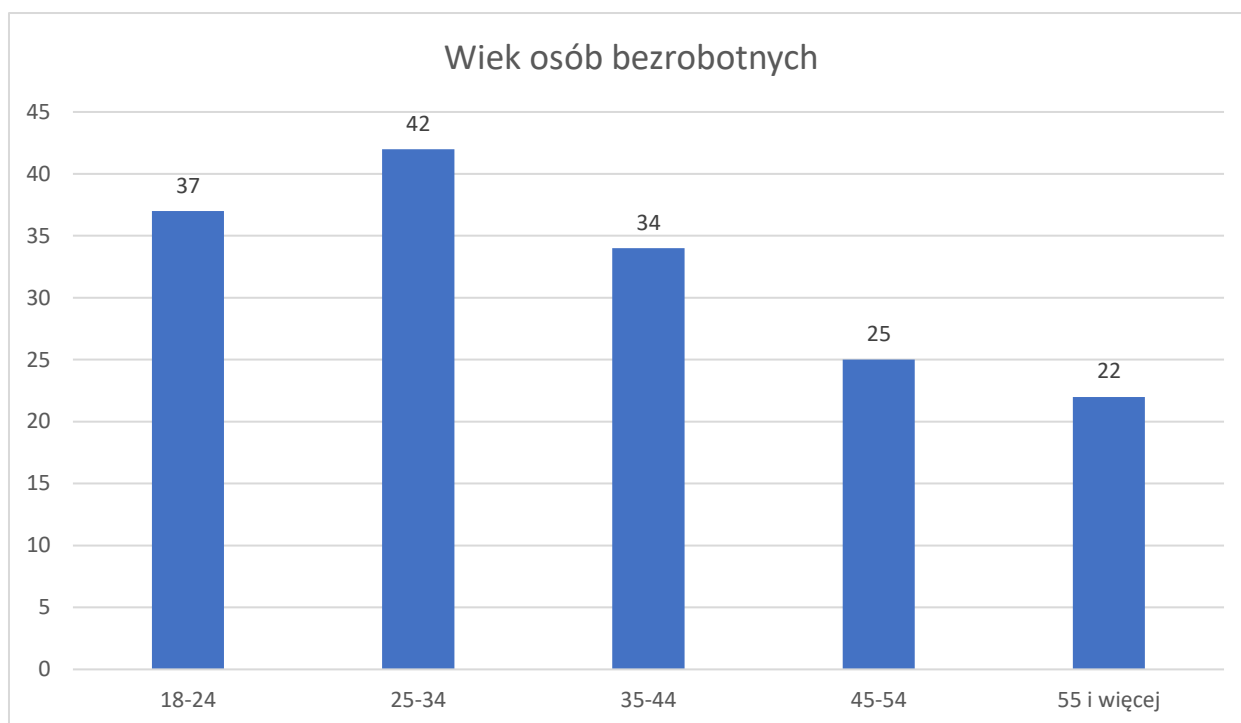
co spowodowane było pandemią koronawirusa. Stopa bezrobocia utrzymuje się od 2010 roku na niższym poziomie, niż średnia dla całego województwa małopolskiego.

Rysunek 20 Struktura płci osób bezrobotnych w podziale dla poszczególnych jednostek terytorialnych w 2020 roku. Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, „Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego”, 2020.

W 2020 roku kobiety stanowiły 59,5% ogółu bezrobotnych w całym powiecie gorlickim. Największy odsetek kobiet był wśród bezrobotnych z gminy Uście Gorlickie (68,8%) oraz Moszczenica (66,9%), a najmniejszy wśród bezrobotnych z gminy Biecz (55,6%). Najwięcej bezrobotnych w gminie Uście Gorlickie mieściło się w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat

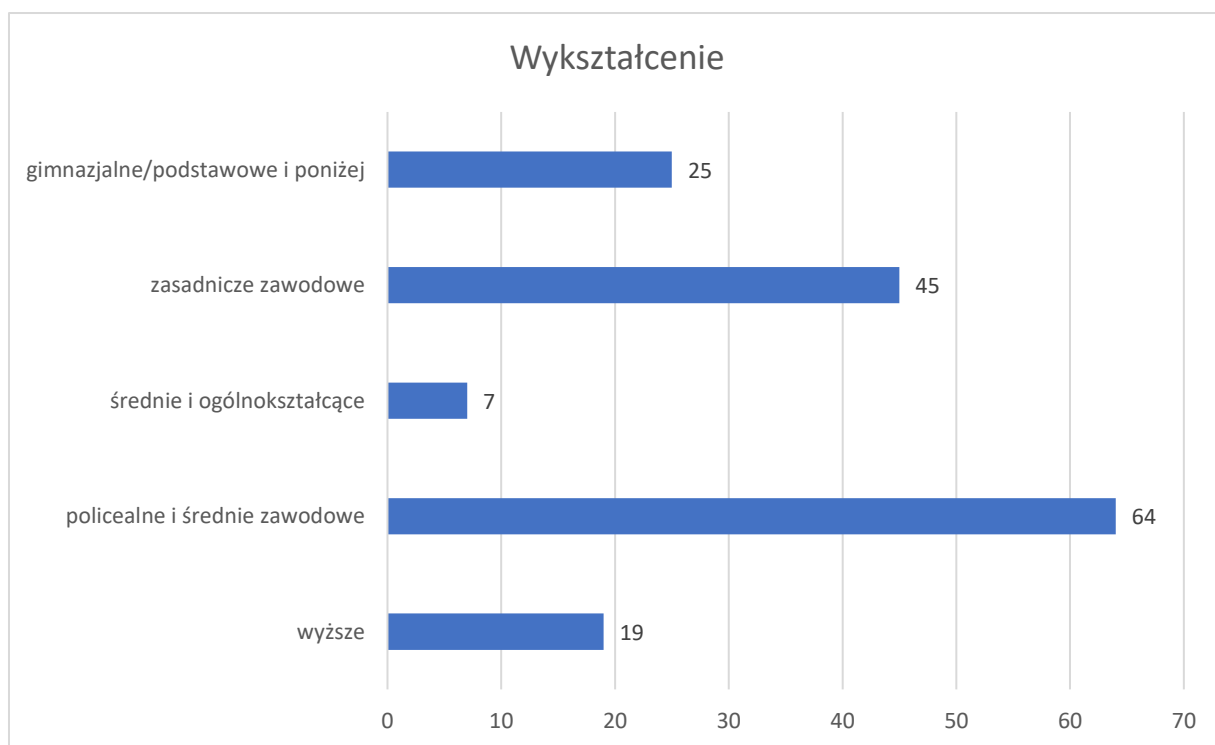
- 42 osoby oraz od 18 do 24 lat - 37 osób. Najmniej natomiast w przedziale od 55 i więcej - 22 osoby. Na tle powiatu gorlickiego Gmina Uście Gorlickie wyróżnia się stosunkowo dużym odsetkiem osób bezrobotnych w grupie wiekowej 18 - 24 (23,1%) oraz niskim odsetkiem w grupie wiekowej 55 i więcej (13,8%).

Rysunek 21: Wiek osób bezrobotnych w gminie Uście Gorlickie. Źródło: opracowanie własne na podstawie Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, „Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego”, 2020.

Najwięcej osób bezrobotnych miało wykształcenie policealne i średnie zawodowe - 64 oraz zasadnicze zawodowe - 45. Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie

średnie i ogólnokształcące - 7 oraz wyższe - 19.

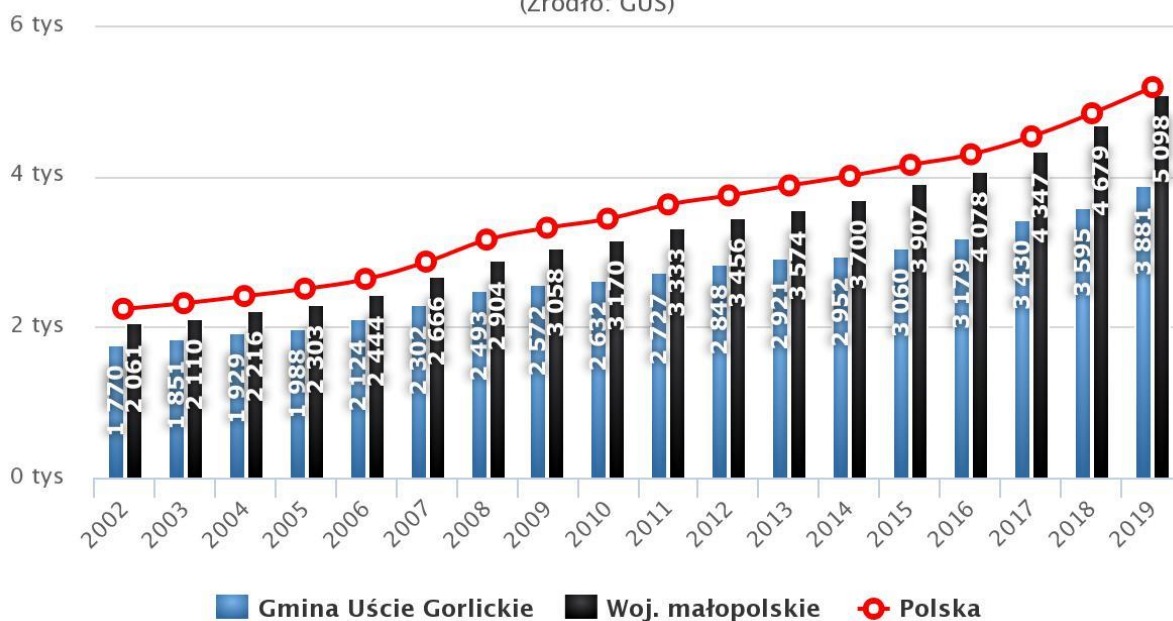
Rysunek 22: Wykształcenie osób bezrobotnych w gminie Uście Gorlickie. Źródło: opracowanie własne na podstawie Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, „Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego”, 2020.

W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Uście Gorlickie wynosiło 3 881,28 PLN, co odpowiada 74.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców

gminy Uście Gorlickie 171 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 124 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -47.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Uście Gorlickie w latach 2002 – 2019

(Źródło: GUS)

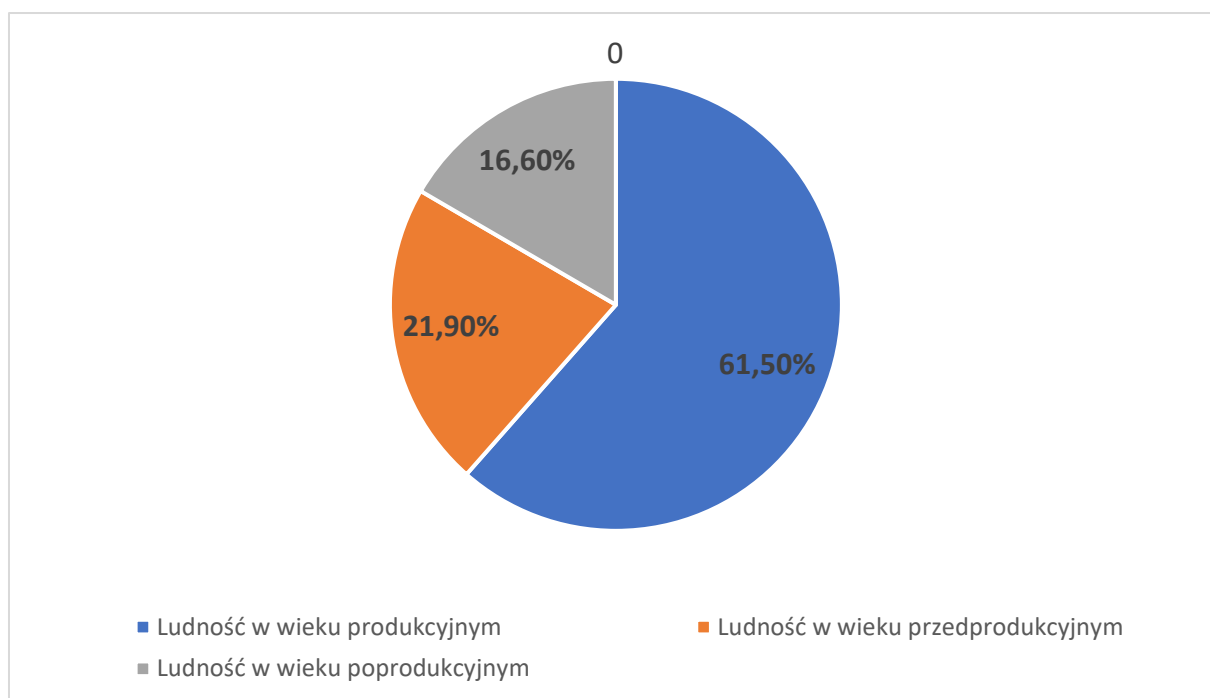

Rysunek 23: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Uście Gorlickie w latach 2002-2019. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#rynek-pracy

Większość mieszkańców gminy Uście Gorlickie – 61,5% jest w wieku produkcyjnym, 21,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 16,6% mieszkańców jest w wieku

poprodukcyjnym. W przypadku osób w wieku poprodukcyjnym występuje duża różnica pomiędzy odsetkiem kobiet (20,8%), a mężczyzn (12,6%)⁸².

⁸² Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#rynek-pracy [dostęp: 24.09.2021 r.]

Rysunek24: Produkcyjne grupy wieku w gminie Uście Gorlickie w 2020. Źródło: dane GUS.

IV.3. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy

Suma wydatków z budżetu gminy Uście Gorlickie wyniosła w 2020 roku 48 555 611,64 zł, a w 2019 roku – 42 415 538,95 zł. Wydatki budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca systematycznie wzrastają: w 2015 kwota ta wynosiła 4 542,36 zł, a w 2020 roku – 7 074,98 zł. Wydatki inwestycyjne majątkowe wyniosły

w 2020 roku 7 276 118,20 zł (67,71% wykonania planu). W 2020 roku największa część budżetu gminy Uście Gorlickie – 27,95% została przeznaczona na dział „Rodzina”, „Oświata i wychowanie” – 26,88% oraz „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” – 11,61%. W ostatnich latach sukcesywnie wzrastają wydatki na oświatę i wychowanie, w 2012 roku było to 9,2 mln zł, a w 2020 roku 13,05 mln zł⁸³.

Wydatki budżetu Gminy Uście Gorlickie [w%]	2018	2019	2020
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,4	5,1	8,12
Transport i łączność	11,2	3,7	5,43

⁸³ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarka mieszkaniowa	1,1	0,9	0,53
Administracja publiczna	9,8	8,7	7,63
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,9	0,8	1,31
Oświata i wychowanie	25,8	27,8	26,88
Pomoc społeczna	3,6	4,3	3,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,0	0,0	0,02
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,7	1	0,95
Rodzina	25,34	30,14	27,95
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11,2	9,5	11,61
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,1	2,2	2,08
Kultura fizyczna	3	2,7	1,05

Tabela 10: Wydatki budżetu Gminy Uście Gorlickie [w%]. Źródło: Bank Danych Lokalnych.

Na koniec 2020 roku zadłużenie gminy wyniosło 15 554 978,66 zł. Dochody budżetu wyniosły w 2020 roku 50 653 856,88 zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca kwota ta wyniosła 7 380,72 zł (w przypadku dochodów własnych - 2 167,23 zł). Największą część dochodów w 2020 roku wygenerował dział „Różne

rozliczenia” (36,20%) oraz „Rodzina” (26,71%). W budżecie gminy Uście Gorlickie wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 408,64 zł na mieszkańca, natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 11,20 zł na mieszkańca⁸⁴.

Struktura dochodów budżetu gminy Uście Gorlickie według działów [w%]	2018	2019	2020
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,3	2,7	3,63
Transport i łączność	6,4	2,6	2,36
Gospodarka mieszkaniowa	3,7	1,8	2,76
Administracja publiczna	0,5	0,2	0,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,4	0	0,47

⁸⁴ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Usci_Gorlickie#finanse-publiczne [dostęp: 24.09.2021].

Różne rozliczenia	33,9	34,4	36,20
Oświata i wychowanie	1,6	1,3	2,0
Pomoc społeczna	1,8	2,2	2,03
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0	0	0,02
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,5	1	0,6
Rodzina			26,71
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,7	6,7	7,04
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	15	15,7	14,35

Tabela 11: Struktura dochodów budżetu gminy Uście Gorlickie według działań [w%]. Źródło: Bank Danych Lokalnych.

Zgodnie z danymi umieszczonymi w „Raporcie o stanie Gminy Uście Gorlickie za 2020 rok” na koniec roku 2020 wystąpiła nadwyżka, która wyniosła 2 098 245,24 zł⁸⁵.

Wydatki inwestycyjne majątkowe wyniosły w 2020 roku 7 276 118,20 zł. Najważniejsze inwestycje realizowane w zeszłym roku:

- rozbudowa potencjału uzdrowiskowego Uzdrowiska Wysowa w oparciu o bogactwo wód mineralnych Beskidu Niskiego – program koordynuje Urząd Gminy w latach 2016 – 2020 na łączną kwotę 6 539 798,79 zł.),
- obniżenie niskiej emisji na terenie Związku Gmin Ziemi Gorlickiej przez wykorzystanie urządzeń grzewczych na paliwa stałe oraz odnawialnych źródeł energii. Projekt realizowany w latach 2016-2021 na łączną kwotę 188 914,00 zł, z tego na rok 2020 – 16 350,00 zł,
- budowa i przebudowa systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków Gmin Ziemi Gorlickiej. Program koordynuje Urząd Gminy. Gmina realizuje projekt z kilkoma gminami Powiatu Gorlickiego. Łączne nakłady w latach 2018 –2021 wyniosą 16 005 521,01 zł, z tego: na rok 2020 – 1 637 535,00 zł,

⁸⁵ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 12.

- zagospodarowanie zbiornika Klimkówka – program koordynował Urząd Gminy. Łączna wartość 1 883 806,45 zł, do realizacji w latach 2018 – 2020,
- obniżenie niskiej emisji poprzez zastosowanie urządzeń grzewczych na paliwa gazowe lub biomasę w gminach członkowskich Klastra Biała – Ropa – realizuje Urząd Gminy w latach 2019 – 2021. Łączne nakłady wynoszą 395 575,99 zł, z tego na rok 2020 – 63 100,00 zł,
- budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych - zadanie zaplanowano do realizacji przez Urząd Gminy w latach 2016-2020, o łącznej wartości 203 238,50 zł, z czego na rok 2020 przypadało 173 200,00 zł,
- instalacja odnawialnych źródeł energii „Klaster Biała-Ropa” - program koordynuje Gmina Moszczenica. Łączna wartość projektu wynosi 3 659 933,13 zł, z tego w 2020 r. – 1 000 792,14 zł⁸⁶.

⁸⁶ Zob. Tamże, s. 14-15.

V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy

Powiat gorlicki znajduje się w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego w paśmie Beskidu Niskiego i graniczy od zachodu z powiatem nowosądeckim, od północy

z powiatem tarnowskim, od wschodu z powiatem jasielskim, od południa ze Słowacją. Siedzibą powiatu jest miasto Gorlice. W skład powiatu wchodzi dziesięć gmin: miejska Gorlice, miejsko-wiejska Biecz oraz wiejskie - Bobowa, Gorlice, Lipinki, Łużna, Moszczenica, Ropa, Sękowa i Uście Gorlickie (łącznie 91 miejscowości).

Rysunek 25 Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/122.html>

Powiat gorlicki jest 5. co do wielkości powiatem w województwie i zajmuje powierzchnię 966 km²⁸⁷.

⁸⁷ Por. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Powiat gorlicki*, Kraków 2020, https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_powiatow/powiat_gorlicki.pdf [dostęp: 18.08.2021].

Rysunek 26 Województwo małopolskie z podziałem na gminy. Źródło: <http://www.gminy.pl/województwa/6.html>.

Przez teren powiatu przebiega odcinek drogi krajowej nr 28 Zator – granica państwa. Na obszarze powiatu (gmina Uście Gorlickie), znajduje się polsko – słowackie drogowe przejście graniczne Konieczna. Powiat zamieszkuje ponad 108 487 mieszkańców (wg danych statystycznych z 2020 r.), z czego miasta zamieszkuje 35108 osób. Gęstość zaludnienia w powiecie to 113 os/km²⁸⁸.

Gmina Uście Gorlickie jest gminą wiejską położoną w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie gorlickim. Gmina od północy graniczy z gminą Ropa oraz Gorlice, od wschodu z gminą Sękowa, od zachodu z gminami Grybów i Krynica. Na południu gmina graniczy ze Słowacją. Jej obszar to 287 km² (29,71% powierzchni powiatu gorlickiego), co czyni ją jedną

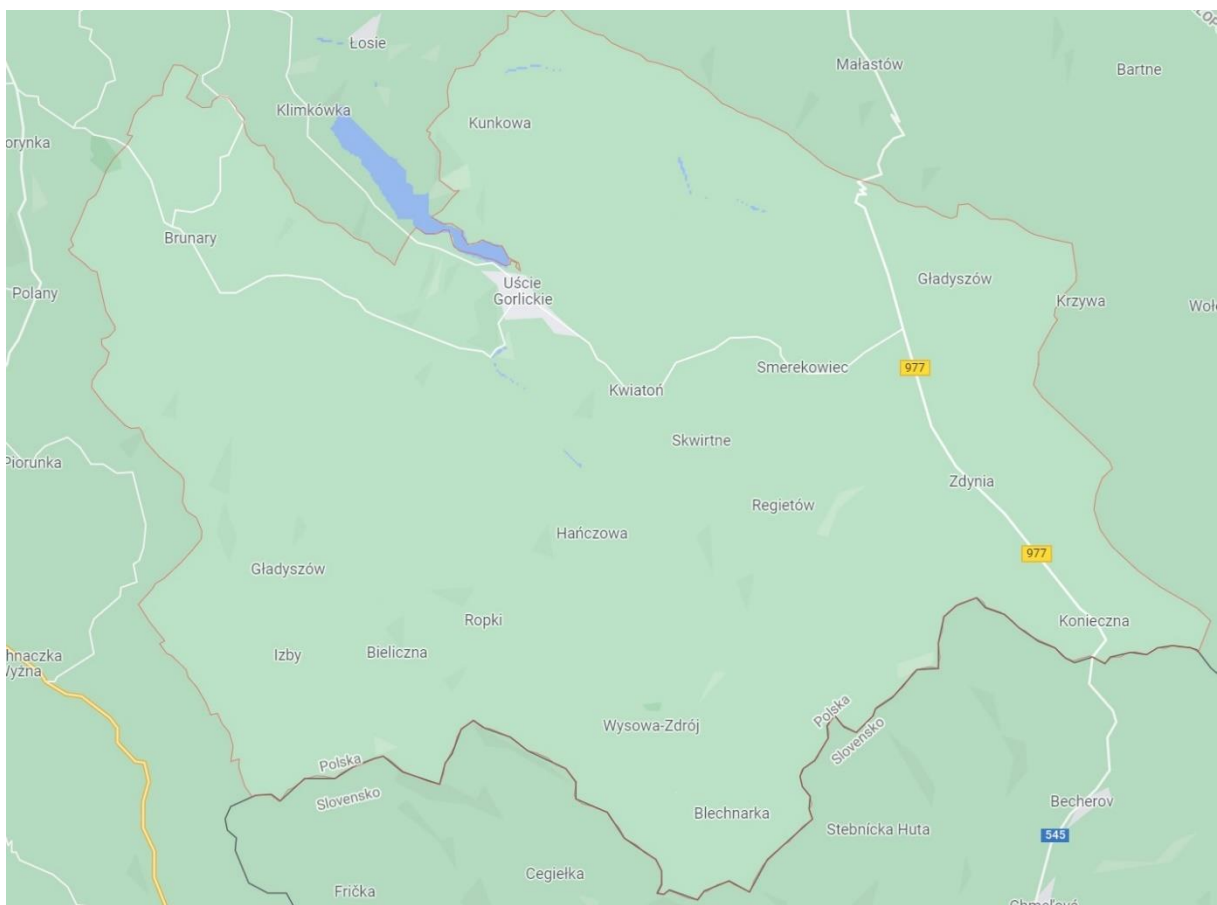
⁸⁸ J. w.; Zob. Wójt Gminy Lipinki, *Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lipinki*, Lipinki 2019, s. 7.

z największych obszarowo gmin w Polsce.

W skład gminy wchodzi 21 wsi oraz 19 sołectw. Największymi miejscowościami są: Uście Gorlickie (2595 ha), Hańczowa (2039 ha) oraz Wysowa-Zdrój (2019 ha). W skład gminy wchodzi obszar ochrony

uzdrowiskowej obejmujący 4 wsie gminy: Blechnarka, Hańczowa, Ropki i Wysowa-Zdrój.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 977 Tarnów-Gorlice-Słowacja.

Rysunek 27: Gmina Uście Gorlickie. Źródło: mapy Google

W strukturze powierzchni gminy użytki rolne stanowią około 34%, grunty leśne 61%.

V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy

Gmina Uście Gorlickie jest gminą wiejską, która usytuowana jest na obszarze zachodniej części Beskidu

Niskiego oraz części Pasma Magurskiego. Najwyższy szczyt w gminie to Lackowa, która sięga 997m n.p.m⁸⁹. Teren ten charakteryzuje się górzystym ukształtowaniem należącym do gór średnich. W krajobrazie dominują zalesione pasma górskie oraz pojedyncze góry poprzedzielane przełomami rzek i potoków oraz rozległe obszary łąk, pastwisk i pól uprawnych. Około 3/4 powierzchni gminy leży w zlewni rzeki Ropy i jej największego dopływu – Zdynianki. Średnie wzniesienie obszaru gminy nad poziom morza wynosi 350 – 500 m.

Większa część gminy znajduje się w piętrze klimatycznym umiarkowanie ciepłym, przy średnich temperaturach wahających się od 6 do 8 °C. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest silne przewietrzenie grzbietów i dolin⁹⁰.

Gmina Uście Gorlickie posiada bogate zasoby podziemnych wód mineralnych znajdujące się w miejscowości Wysowa-Zdrój. Wody te posiadają właściwości lecznicze

dzięki szczawom alkalicznym, które nasycone są dwutlenkiem węgla o bardzo zróżnicowanym stopniu mineralizacji od 1 000 do 25 000 mg/dm³. Podziemne wody mineralne wykorzystywane są w lecznictwie uzdrowiskowym oraz do produkcji wód leczniczych i mineralnych.

Na terenie Gminy Uście Gorlickie znajdują się 4 obszary chronione w ramach programu Natura 2000. Są to 3 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Ostoja Popradzka, Biała Tarnowska, Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Beskid Niski. Cały teren gminy znajduje się w obrębie Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w związku z tym obowiązują na nim szczegółowe ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększania różnorodności biologicznej⁹¹.

⁸⁹ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 4.

⁹⁰ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie*, 8-9.

⁹¹ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie*, s. 12-14.

V.3. Komunikacja i transport

Przez teren gminy Uście Gorlickie przebiegają:

- droga wojewódzka nr 977 Tarnów - Gorlice - Konieczna o długości odcinka 12,96 km,
- drogi powiatowe o łącznej długości 85,167 km (droga nr 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503),
- drogi gminne o łącznej długości 82,736 km,
- drogi dojazdowe.

Sieć połączeń autobusowych obejmuje połączenia z Nowym Sączem, Krakowem oraz Gorlicami. Długość dróg na terenie gminy objętych komunikacją autobusową wynosi 82 km. Przez Gminę Uście Gorlickie nie przebiegają linie kolejowe. Z położonej w sąsiedniej gminie stacji kolejowej Krynica kursują pociągi pasażerskie np. do Krakowa. Na obszarze gminy

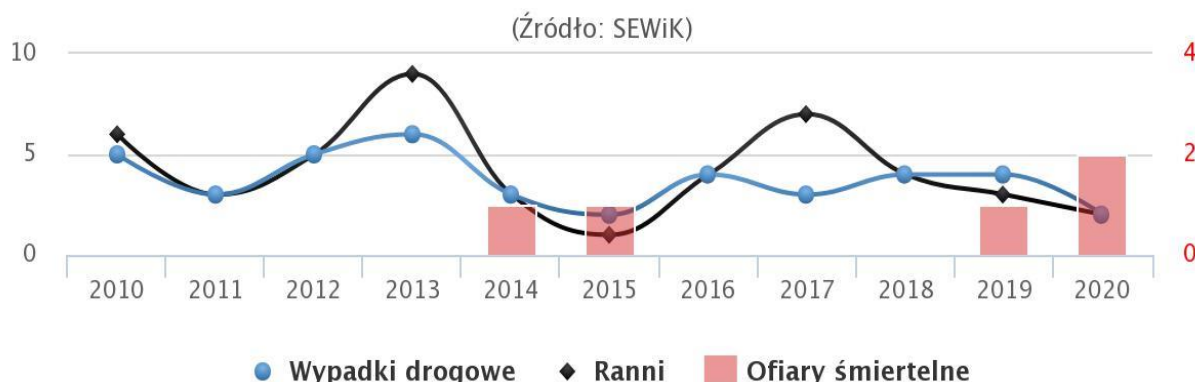
znajduje się sześć niestrzeżonych parkingów samochodowych, które oferują około 200 miejsc parkingowych.

Według danych z 2020 roku w gminie Uście Gorlickie doszło do 2 wypadków drogowych, w których odnotowano 2 ofiary śmiertelne oraz 2 osoby ranne. Oznacza to, że na 100 tys. ludności przypadło 29,1 wypadków (znacznie mniej od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniej od wartości dla całej Polski) oraz 29,1 ofiar śmiertelnych (znacznie więcej od wartości dla województwa i znacznie więcej od wartości dla kraju). Według danych z lat 2010 - 2020 na terenie gminy doszło do niewielkiej liczny wypadków drogowych (5 ofiar śmiertelnych)⁹². W przeciągu ostatnich 10 lat ilość wypadków i kolizji utrzymuje się na podobnym, niskim poziomie.

⁹² Zob. Polska w liczbach, [https://www.polskawliczbach.pl/gmina Uscie Gor](https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Uscie_Gorlickie)

[lickie#transport-i-komunikacja](#)
[dostęp:24.09.2021r.]

Wypadki drogowe w gminie Uście Gorlickie w latach 2010 – 2020

Rysunek 28: Wypadki drogowe w gminie Uście Gorlickie w latach 2010-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Uscie_Gorlickie#transport-i-komunikacja

W 2020 roku gmina zrealizowała szereg remontów dróg gminnych ze środków pozyskanych z budżetu województwa małopolskiego, Lasów Państwowych oraz środków własnych. W ramach środków z budżetu Województwa Małopolskiego oraz własnych zmodernizowano 5 odcinków dróg gminnych o łącznej długości 2170 m. W ramach środków uzyskanych z Lasów Państwowych zmodernizowano drogę nr K270907, dokonano również remontu drogi gminnej nr K271110. Ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego przebudowano drogę powiatową nr 1496K oraz nr 1503K. Ponadto ze

środków własnych gmina zrealizowała szereg mniejszych inwestycji⁹³.

W 2020 roku z budżetu gminy wydatkowano łącznie 2 634 665,58 zł na dział „Transport i łączność”⁹⁴.

V.4. Infrastruktura techniczna

Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Według danych zawartych w „Raporcie o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020” gmina posiada sieć kanalizacyjną o długości 36,4 km, która obejmuje 4 miejscowości: Wysowa-Zdrój (21,1 km), Hańczowa (1,6 km), Uście Gorlickie (8,5 km) oraz Gładyszów (5,4 km). W 2020 roku

⁹³ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 53-55.

⁹⁴ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

liczba przyłączy kanalizacyjnych wyniosła 732, a w tym samym roku wybudowano 200 m sieci kanalizacyjnej oraz wydano 16 zgód na przyłączenie do sieci. Na terenie gminy znajdują się 4 oczyszczalnie ścieków będące pod nadzorem Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wysowej (Wysowa-Zdrój, Uście Gorlickie, Hańczowa oraz Gładyszów)⁹⁵.

Gmina posiada również sieć wodociągową o łącznej długości eksploatowanej sieci liczącej 23,5 km. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych wynosi 428. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wysowej eksploatuje na terenie Gminy jedną stację uzdatniania wody w Wysowej Zdroju, która w 2020 roku przeszła modernizację⁹⁶.

W zeszłym roku rozpoczęto prace nad projektem „Budowa i przebudowa systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków gmin Ziemi Gorlickiej”, w ramach którego wybudowana zostanie sieć wodociągowa

i kanalizacyjna na terenie miejscowości Uście Gorlickie⁹⁷.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Dostawa energii elektrycznej dla Gminy jest prowadzona od stacji GPZ 110/30/15 kV „Stróżówka” siecią średnich napięć w wykonaniu napowietrznym. Wskazano potrzebę modernizacji i rozbudowy istniejącej sieci średnich i niskich napięć oraz budowę w miarę potrzeb nowych stacji transformatorowych.

Gmina Uście Gorlickie bierze udział m.in. w programie „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich klastra energii Biała - Ropa”. W ramach programu montowane są instalacje fotowoltaiczne, instalacje solarne oraz pompy ciepła na potrzeby indywidualnych gospodarstw domowych mieszkańców Gminy. Na koniec 2020 roku stopień zaawansowania realizacji zadania określono na ok. 20%⁹⁸.

⁹⁵ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 60-62.

⁹⁶ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

⁹⁷ Tamże, s.77.

⁹⁸ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Raport o stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020*, s. 15.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku zaledwie 10,47% mieszkań na terenie gminy Uście Gorlickie miało dostęp do gazu sieciowego (234 gospodarstwa domowe). Długość czynnej sieci gazowej wynosiła w ubiegłym roku 24 370 m.

W zachodniej części Gminy istnieje sieć gazu ziemnego wysokometanowego średniego ciśnienia na bazie istniejącego gazociągu wysokoprężnego Grybów-Krynica-Zdrój, który zlokalizowany jest poza obszarem Gminy, rozprowadzany jest na jej terenie poprzez sieć rozdzielczą⁹⁹.

V.5. Gospodarowanie odpadami

Gmina Uście Gorlickie nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zebrane odpady komunalne przewożone są do regionalnego punktu przetwarzania odpadów w Gorlicach (Zakład Zagospodarowania Odpadów). Na

terenie gminy działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Uściu Gorlickim.

W 2020 roku 6580 osób oraz 82 przedsiębiorstw objętych było systemem odbioru i zagospodarowania odpadów. Na jednego mieszkańca przypadło około 291 kg zebranych odpadów. Wydatki związane z obsługą systemu odbioru odpadów w 2020 r. wyniosły 2 077 993,12 zł, a wpływy z opłat od firm i osób fizycznych w tym okresie wyniosły 1 506 725,17 zł. Jednym z priorytetowych zadań gminy Uście Gorlickie są programy edukacyjne w celu zwiększenia świadomości ekologicznej okolicznych mieszkańców poprzez promocję selektywnej zbiórki odpadów oraz ograniczenia masy wytworzonych odpadów zmieszanych¹⁰⁰.

Gminie Uście Gorlickie nie udało się w 2020 roku osiągnąć wymaganego poziomu (50%) recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji opadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Poziom wyniósł 33%¹⁰¹.

⁹⁹ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie, s. 22.

¹⁰⁰ Zob. Urząd Gminy Uście Gorlickie, Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Uście Gorlickie – rok 202, s. 4-5.

¹⁰¹ Tamże, s. 3.

VI WYNIKI ANKIET

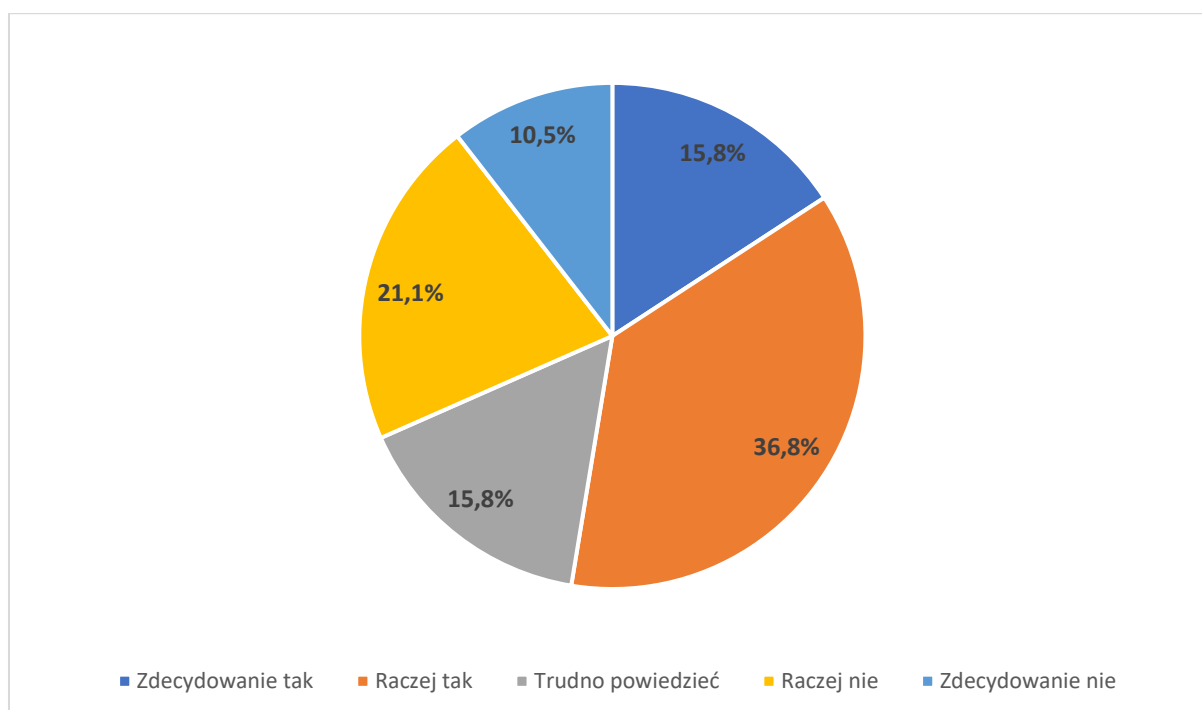
VI badanie ankietowe

VI.1. Wyniki badania ankietowego

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę papierową oraz online na temat

warunków życia w Gminie. Ankieta zawierała 9 pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Do próby włączono 38 respondentów. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

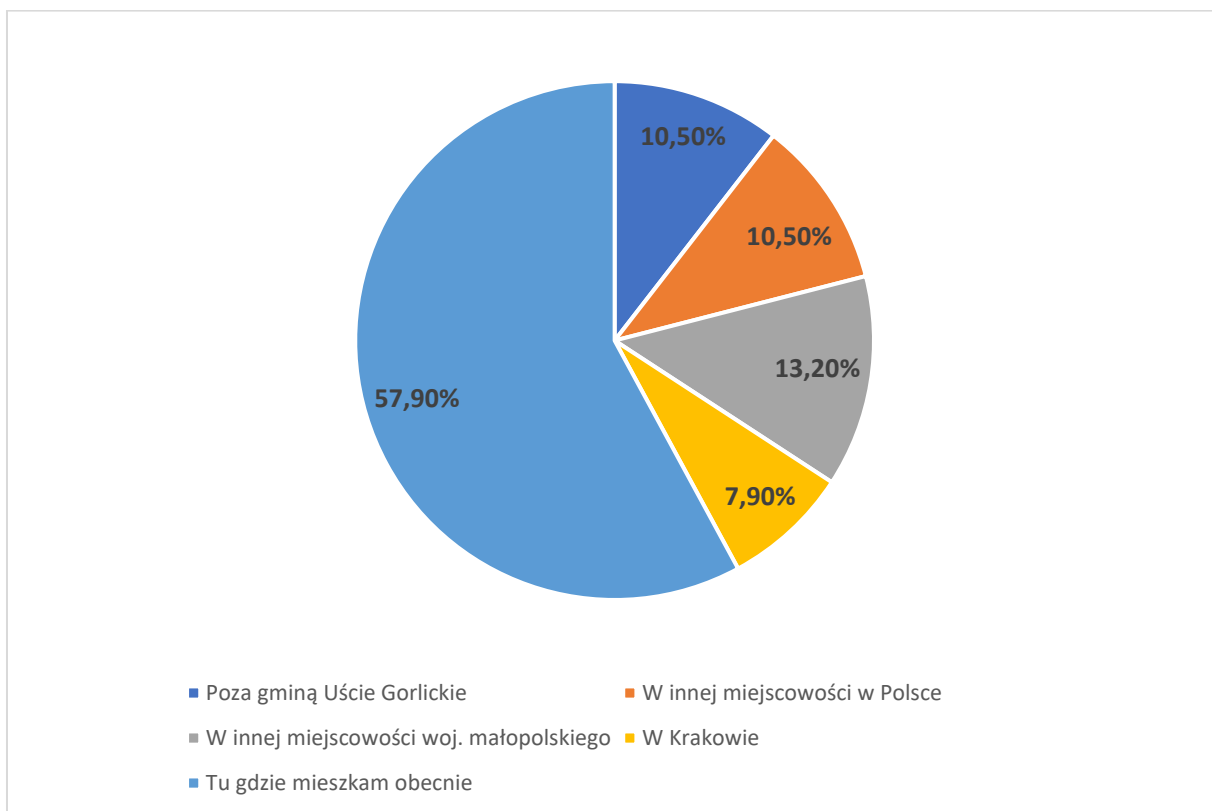
1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia?

Większość respondentów – 36,8% wskazała, że Gmina Uście Gorlickie jest raczej dobrym miejscem do życia. Sporo część osób jest zdania, że Gmina jest zdecydowanie dobrym miejscem do

życia (15,8%). W przeciwny sposób myśli 31,6% ankietowanych, a 15,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

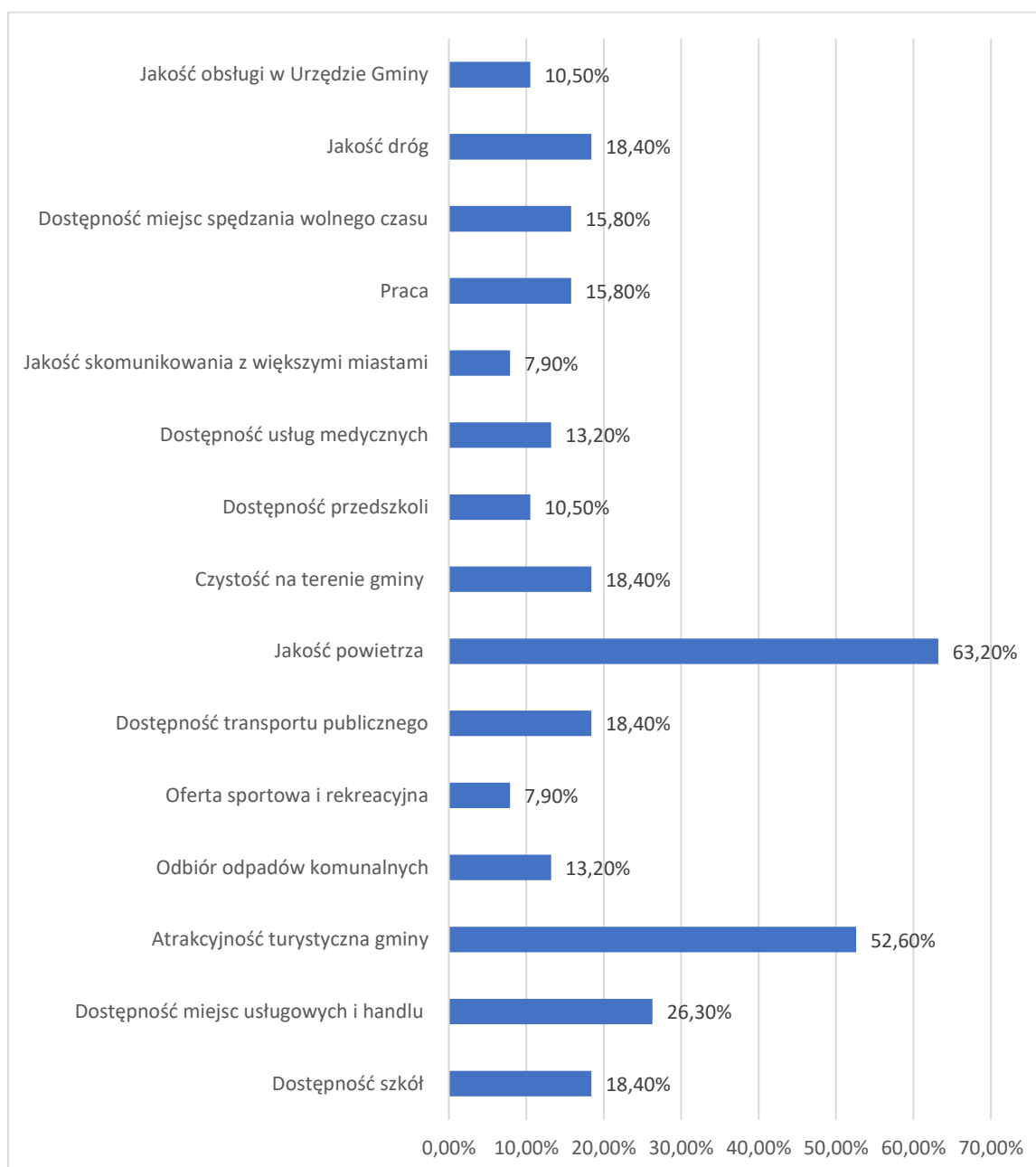
2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

Większość ankietowanych - 57,9% podjęłaby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 42,1% respondentów chciałoby

przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania - do innej miejscowości, z czego 7,9% - do Krakowa.

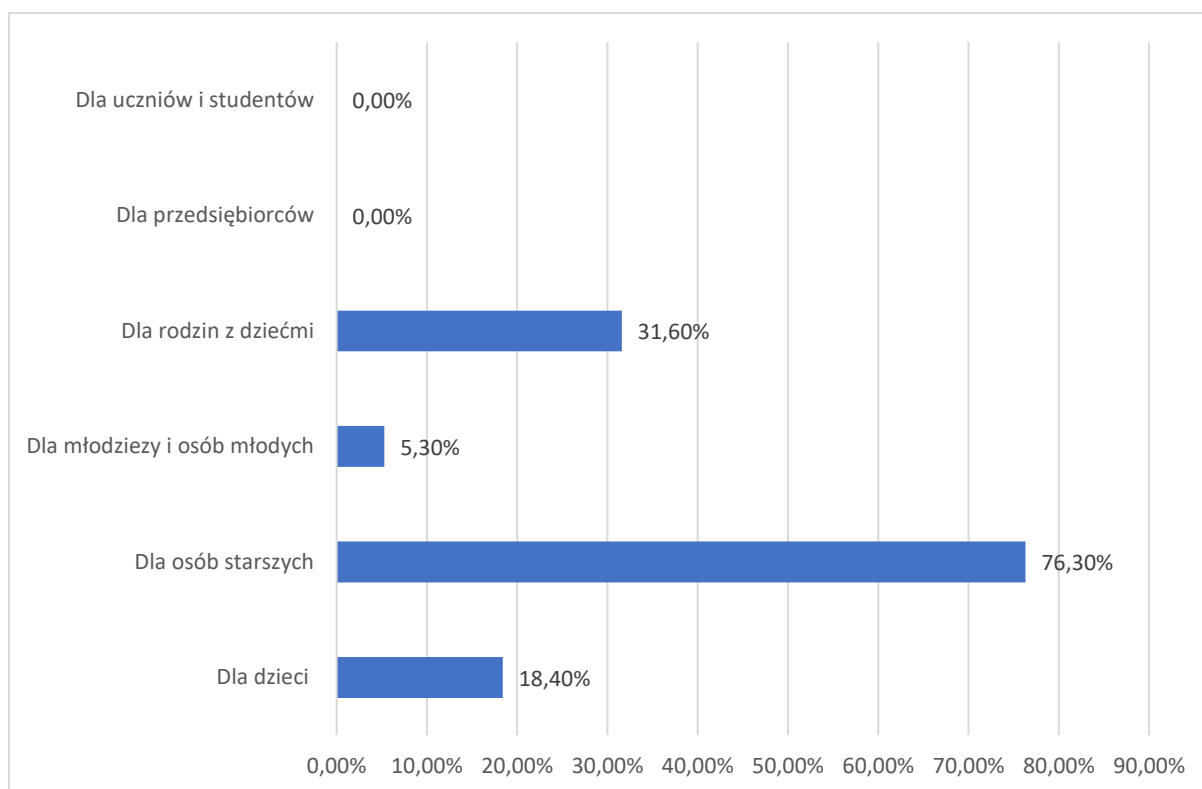
3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie?

Ankietowani stwierdzili, że na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie wpływa szczególnie jakość powietrza (63,2% respondentów), atrakcyjność

turystyczna gminy (52,6%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (26,3%).

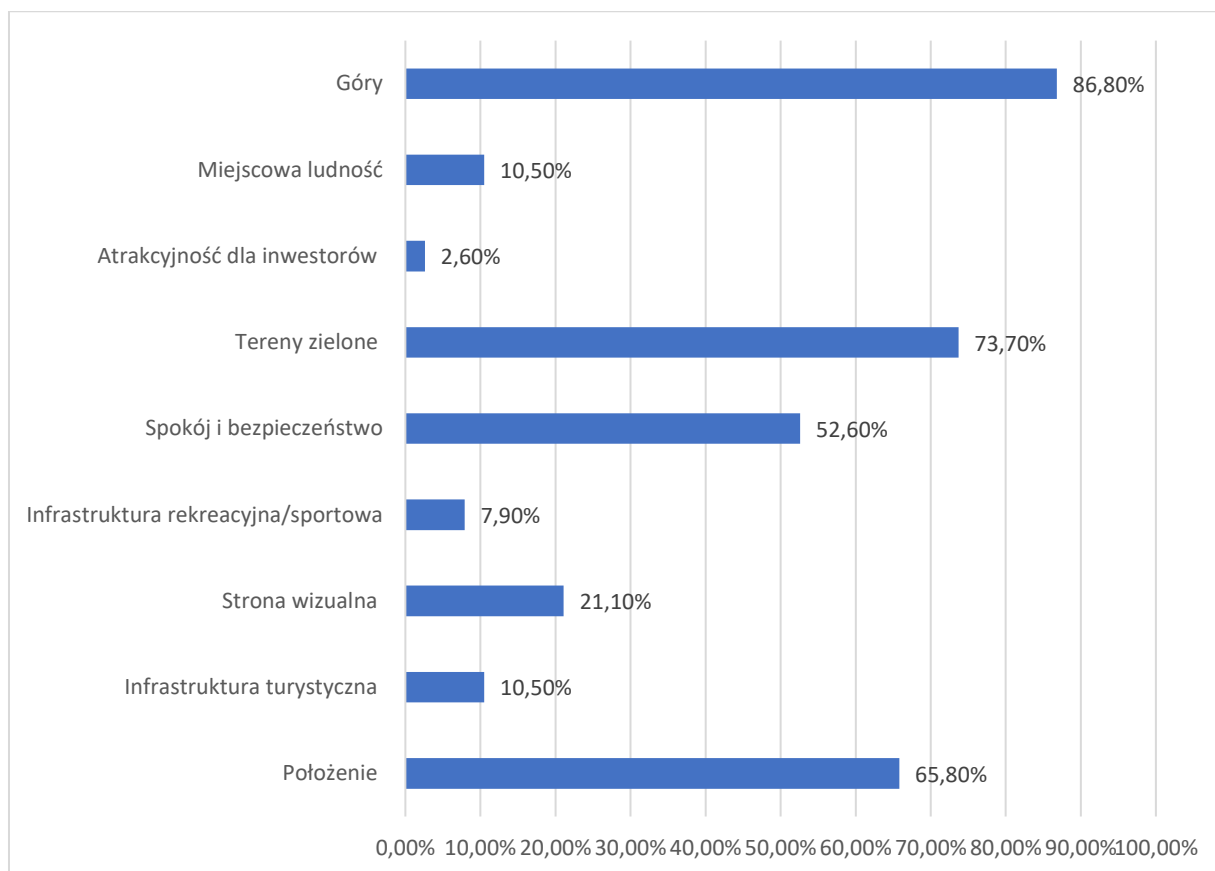
4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (76,3%). Prawie co trzecia osoba wskazała również na rodziny z dziećmi (31,6%). Znacznie mniej osób wskazało

odpowiedzi: „dla młodzieży i osób młodych” (5,3%) oraz „dla dzieci” (18,4%). Żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „dla przedsiębiorców” oraz „dla uczniów i studentów”.

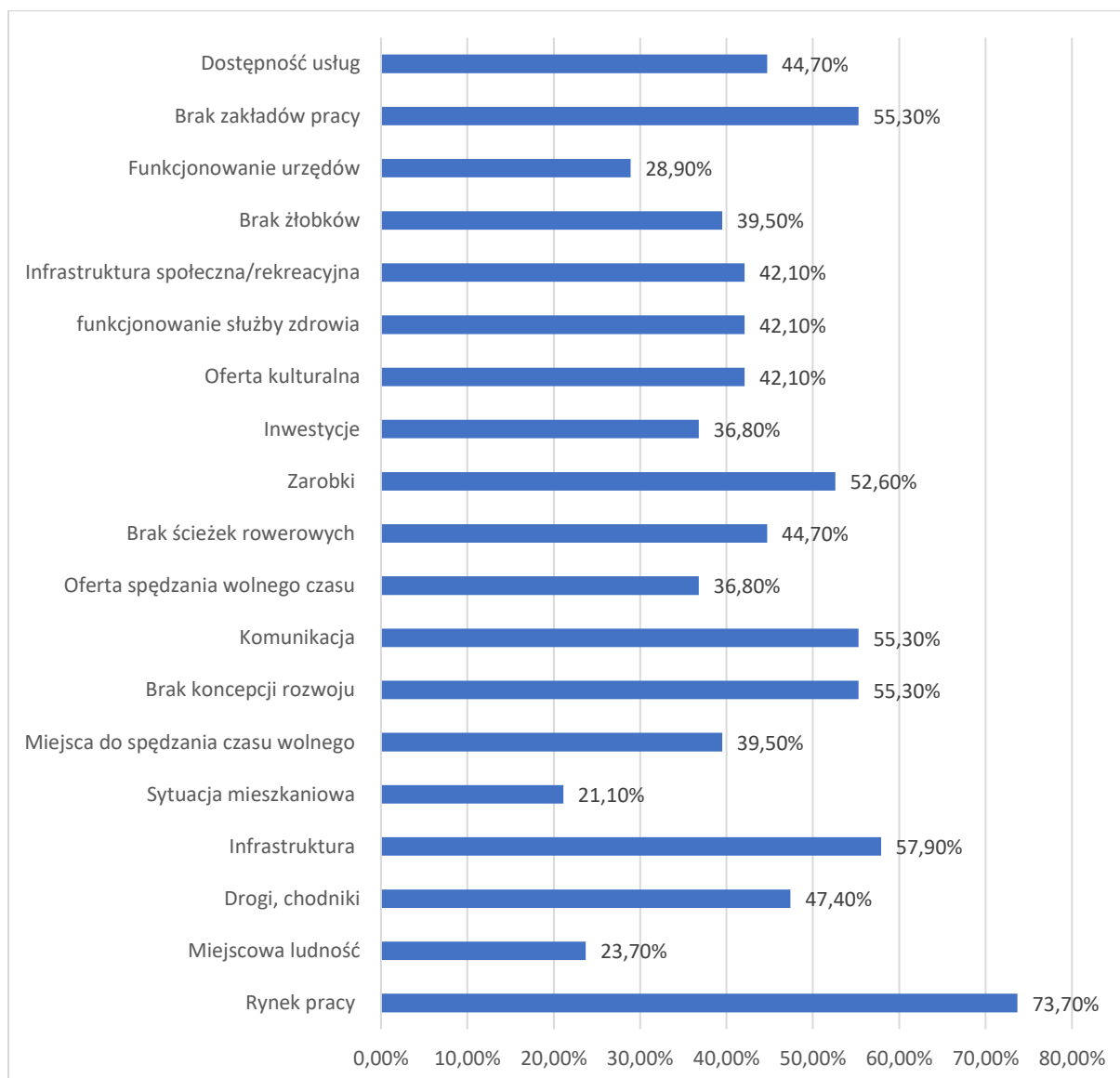
5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Uście Gorlickie?

Blisko 86,8% respondentów za największy atut Gminy Uście Gorlickie uważa góry oraz tereny zielone (73,7%), a także położenie (65,8%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (52,6%) oraz strona

wizualna (21,1%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (10,5%), infrastrukturze turystycznej (10,5%) i infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (7,9%).

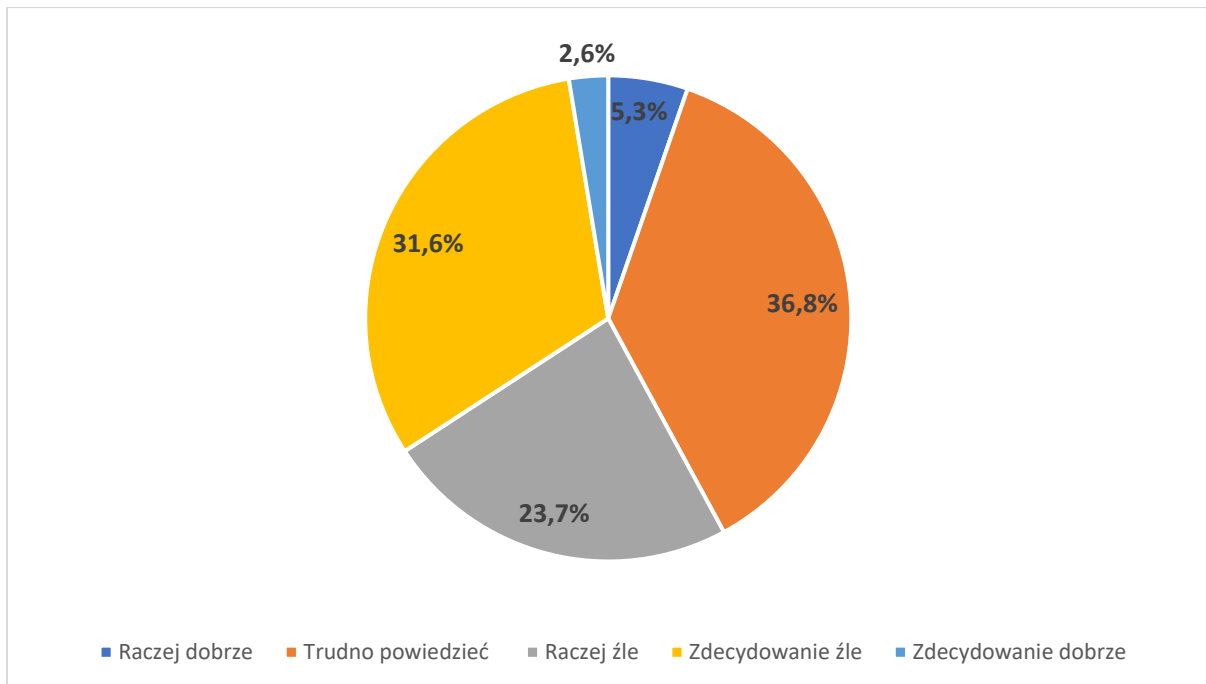
6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Uście Gorlickie?

Największymi problemami Gminy Uście Gorlickie zdaniem respondentów są: lokalny rynek pracy (73,7% respondentów wskazało ten obszar), infrastruktura (57,9%), brak zakładów pracy (55,3%), brak koncepcji rozwoju (55,3%) oraz komunikacja (55,3%).

Problematyczne są także kwestie zbyt niskich zarobków (52,6%), funkcjonowanie służby zdrowia (42,1%), drogi i chodniki (47,4%), dostępność usług (44,7%), brak ścieżek rowerowych (44,7%) oraz oferta kulturalna (42,1%).

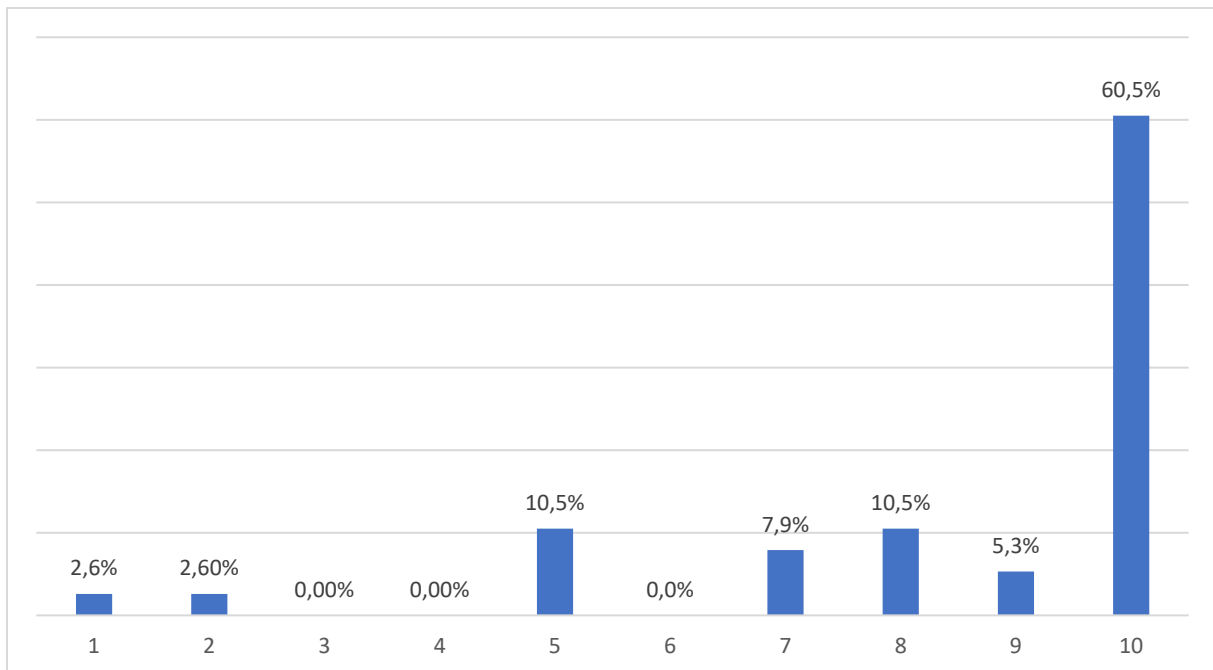
7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

Okolo 55% badanych negatywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze

gminy. Blisko 8% ankietowanych ocenia ją dobrze, a 36,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

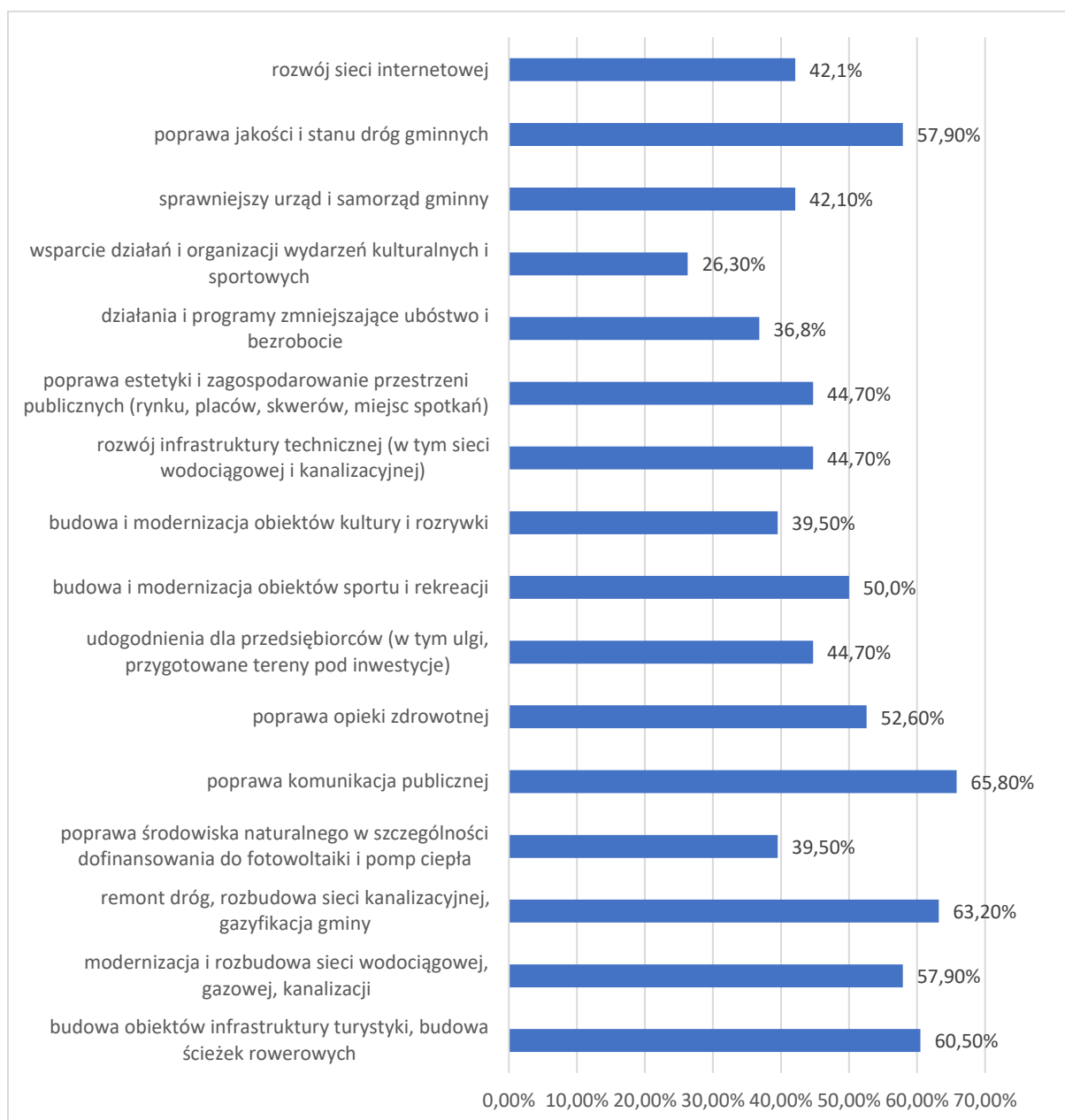
8. Czy plan rozwoju gminy Uście Gorlickie na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.

Największa ilość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju (60,5%). Około 3% respondentów uznało, że należy

zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Ponad 10% ankietowanych udzieliło odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii.

9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości

Blisko 65,8% ankietowanych wskazało na poprawę komunikacji publicznej, remont dróg i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i gazyfikacja gminy (63,2%), budowa obiektów infrastruktury turystycznej (60,5%) oraz wsparcie działań i organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych

(55,3%). Ważna okazała się również poprawa opieki zdrowotnej (52,6%), budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji oraz kultury i rozrywki (44,7%), a także udogodnienia dla przedsiębiorców (44,7%).

VI.2 Podsumowanie badania ankietowego

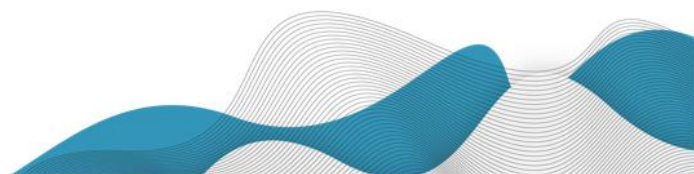
Ponad połowa ankietowanych jest zdania, iż Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia (52,6%), przeciwnego zdania było 31,6% respondentów, a 15,8% nie posiada jednoznacznej opinii w tej kwestii. Większość nie planuje w perspektywie najbliższych 5 lat zmiany miejsca zamieszkania (57,9%). 42,1% respondentów chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 7,9% – do Krakowa. Ankietowani uznali, że na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie wpływa szczególnie jakość powietrza (63,2% respondentów), atrakcyjność turystyczna gminy (52,6%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (26,3%). Większość osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym wskazało, iż Gmina jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (76,3%), rodzin z dziećmi (31,6%) oraz dzieci (18,4%). Znacznie mniej wskazało na młodzież (5,3%), a żaden z ankietowanych nie skazał na przedsiębiorców oraz uczniów i studentów. Wśród mocnych stron Gminy większość respondentów

wskazała na góry (86,8%) oraz tereny zielone (73,7%), a także położenie (65,8%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (52,6%) oraz strona wizualna (21,1%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (10,5%), infrastrukturze turystycznej (10,5%) i infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (7,9%). Główne obszary problematyczne w Gminie stanowią według ankietowanych: lokalny rynek pracy (73,7% respondentów wskazało ten obszar), infrastruktura (57,9%), brak zakładów pracy (55,3%), brak koncepcji rozwoju (55,3%) oraz komunikacja (55,3%). Problematiczne są także kwestie zbyt niskich zarobków (52,6%), funkcjonowanie służby zdrowia (42,1%), drogi i chodniki (47,4%), dostępność usług (44,7%), brak ścieżek rowerowych (44,7%) oraz oferta kulturalna (42,1%). Blisko 55% badanych negatywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Około 8% ankietowanych ocenia ją źle, a prawie 36,8% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Największa ilość ankietowanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju Gminy (60,5%). Około 3%

respondentów uznało, że należy zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Część ankietowanych udzieliła odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii (10%). Na pytanie dotyczące obszarów priorytetowych, które wpłynęłyby na rozwój Gminy, 65,8% ankietowanych

wskazało na poprawę komunikacji publicznej, remont dróg i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i gazyfikacja gminy (63,2%), budowa obiektów infrastruktury turystycznej (60,5%) oraz wsparcie działań i organizacji wydarzeń sportowych i kulturalnych (55,3%).

VII ANALIZA SWOT

Analiza SWOT

Kolejnym etapem syntezy ustaleń diagnostycznych oraz propozycji rozwiązań strategicznych jest analiza SWOT, której celem jest identyfikacja głównych kierunków rozwoju strategicznego. Nazwa jest akronimem czterech angielskich słów:

S (*Strengths*) – mocne strony,

W (*Weaknesses*) – słabe strony,

O (*Opportunities*) – szanse,

T (*Threats*) – zagrożenia.

Na mocne i słabe strony wpływ mają czynniki wewnętrzne, a na szanse i zagrożenia – czynniki zewnętrzne.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- walory przyrodnicze Gminy: krajobraz, duże powierzchnie zalesione, zbiornik wodny Klimówka,- czyste środowisko naturalne – teren oddalony od dużych ośrodków miejskich, dróg tranzytowych oraz przemysłu,- długoletnie tradycje produkcji rolniczej,- rozległe tereny o walorach rekreacyjno-wypoczynkowych,- położenie gminy na granicy ze Słowacją,- dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego,	<ul style="list-style-type: none">- słabo funkcjonująca gospodarka lokalna, zdominowana w dużym stopniu przez rozdrobnione rolnictwo oraz słabo rozwiniętą przedsiębiorczość pozarolniczą,- brak szybkiego połączenia komunikacyjnego z miastem wojewódzkim – Krakowem,- małe sołectwa o charakterze wiejskim,- braki w infrastrukturze (chodniki, ścieżki rowerowe, sieć gazowa, sieć kanalizacyjna, sieć wodociągowa),- niewykorzystywane walory turystyczne gminy, ograniczona infrastruktura turystyczna znajdująca się głównie w Wysowej,

<ul style="list-style-type: none"> - miejscowość uzdrowskowa wraz z zapleczem turystycznym (Wysowa-Zdrój), - Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie, - Cerkiew pw. Michała Archanioła w Brunarach oraz Cerkiew pw. Św. Paraskiewy w Kwiatoniu, które wpisane są na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, - infrastruktura sportowa odpowiadająca potrzebom gminy, - bliskość Nowego Sącza i Gorlic, - czyste i różnorodne środowisko sprzyjające rozwojowi upraw ekologicznych w małych rodzinnych gospodarstwach. 	<ul style="list-style-type: none"> - trudne warunki glebowe i terenowe dla produkcji rolniczej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - plany w zakresie zwiększenia udziału korzystania z odnawialnych źródeł energii, - zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe terenu, które pozwoli na wzrost zatrudnienia w usługach turystycznych, - możliwość promocji gminy na terenie sąsiadującej Słowacji, - szanse rozwoju rolnictwa ekologicznego, - ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych i w rezultacie 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie koszty inwestycji związanych z wdrożeniem odnawialnych źródeł energii, - niskie dochody gospodarstw rolniczych przy zachowaniu tradycyjnych metod gospodarowania, - konieczność długotrwałych działań w zakresie kształtowania postaw proekologicznych, - konkurencja ze strony lepiej rozwiniętych sąsiednich jednostek, - migracja młodych i wykształconych osób w inne rejony Polski lub zagranicę, zwłaszcza migracja zarobkowa.

redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie stopnia degradacji środowiska naturalnego,

- podejmowanie działań zmierzających do systematycznej modernizacji i rozbudowy gminnej infrastruktury,
- rozwój źródeł ciepła opartych o energię z odnawialnych źródeł energii w postaci: energii słonecznej, energii geotermalnej (pompy ciepłe), biomasy i biogazu,
- dalsza gazyfikacja gminy,
- dalszy rozwój i modernizacja rolnictwa, w tym rozwój przetwórstwa żywności (żywność ekologiczna).

Tabela 12: Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia w Gminie Uście Gorlickie.

VIII LITERATURA

1. Angrosino M., *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140, 176.
2. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.
3. Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.
4. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.turystykawgminie.pl/usciegorlickie> [dostęp: 24.09.2021r.]
5. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.usciegorlickie.pl/komunikat-w-sprawie-realizacji-programu-wspieraj-seniora> [dostęp 24.09.2021 r.]
6. Gmina Uście Gorlickie, <http://www.usciegorlickie.pl/rekrutacja-seniorow-dodziennej-placowki-wsparcia> [dostęp: 24.09.2021 r.]
7. Gmina Uście Gorlickie, *Turystyczno-Uzdrowiskowa Gmina Uście Gorlickie*, materiały promocyjne, s. 3-4.
8. Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach, <https://gorlice.policja.gov.pl/kgr/dzielnicowi/-pp-uscie/3928,Dzielnicowi-Posterunku-Policji-w-Usciu-Gorlickim.html> [dostęp: 24.09.2021 r.]
9. Kostera M., *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.
10. Muzeum Jazdy Konnej, http://muzeum.sacz.pl/strony_wystawy/muzeum-jazdy-konnej/ [dostęp: 24.09.2021r.]
11. Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Gorlickiego na lata 2017 - 2020, Gorlice 2016, s 63-100.
12. Raport o Stanie Gminy Uście Gorlickie za rok 2020, s. 22.
13. RB Services sp. z o.o., *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Uście Gorlickie*, Kraków 2016, s. 37.
14. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Uście Gorlickie - rok 202*, s. 4-5.
15. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Uście Gorlickie*, s. 12-14.
16. Urząd Gminy Uście Gorlickie, *Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie*, 8-9.
17. Urząd Statystyczny w Krakowie, Powiat gorlicki, Kraków 2020, https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_powiatow/powiat_gorlicki.pdf [dostęp: 18.08.2021].
18. Wysowa-Zdrój, <http://www.wysowa-zdroj.pl/index.php/wody-mineralne.html?7eccd5d3e48f3cc0414b8e71b9336afc=e7508509b4efccb03395974c5b6345da> [dostęp: 24.09.2021 r.]
19. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XL/390/2010 Rady Gminy Uście Gorlickie z dnia 16 marca 2010 r., *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Uście Gorlickie*, s. 38.

ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY

1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Uście Gorlickie jest dobrym miejscem do życia?
 - zdecydowanie tak
 - raczej tak
 - trudno powiedzieć
 - raczej nie
 - zdecydowanie nie

2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?
 - Tu gdzie mieszkam obecnie
 - Poza Gminą Uście Gorlickie, ale jeszcze nie wiem gdzie
 - Za granicą
 - W innej miejscowości w Polsce
 - W innej miejscowości województwa małopolskiego
 - W Krakowie

3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Uście Gorlickie?
 - Dostępność szkół
 - Dostępność miejsc usługowych i handlu
 - Atrakcyjność turystyczna gminy
 - Odbiór odpadów komunalnych
 - Dostępność transportu publicznego
 - Stan techniczny chodników
 - Oferta sportowa i rekreacyjna
 - Dostępność przedszkoli
 - Jakość obsługi w Urzędzie Gminy
 - Dostępność usług medycznych
 - Liczba ścieżek rowerowych
 - Praca (ocena możliwości rozwoju zawodowego na terenie gminy, znalezienia pracy na terenie gminy)
 - Jakość powietrza
 - Jakość skomunikowania z większymi miastami
 - Jakość dróg
 - Możliwość wynajmu/zakupu mieszkania
 - Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców
 - Czystość na terenie gminy
 - Aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań
 - Dostępność miejsc spędzania wolnego czasu – place zabaw, skwery, miejsca zielone, itp.

4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?
- Dla dzieci
 - Dla młodzieży i osób młodych
 - Dla osób starszych
 - Dla rodzin z dziećmi
 - Dla przedsiębiorców
 - Dla uczniów i studentów
5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Uście Gorlickie?
- Położenie
 - Infrastruktura turystyczna
 - Strona wizualna
 - Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
 - Spokój, bezpieczeństwo
 - Miejscowa ludność
 - Tereny zielone
 - Góry
 - Rozwój
 - Infrastruktura
 - Dostępność i bliskość usług
 - Atrakcyjność dla inwestorów
 - Infrastruktura edukacyjna
 - Drogi, chodniki
 - Komunikacja
6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Uście Gorlickie?
- Rynek pracy
 - Miejscowa ludność
 - Drogi, chodniki
 - Infrastruktura
 - Sytuacja mieszkaniowa
 - Miejsca do spędzania czasu wolnego
 - Funkcjonowanie służby zdrowia
 - Brak koncepcji rozwoju
 - Jakość powietrza
 - Spokój, bezpieczeństwo
 - Komunikacja
 - Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
 - Oferta spędzania wolnego czasu
 - Brak ścieżek rowerowych
 - Funkcjonowanie służb mundurowych
 - Komunikacja miejska

- Brak żłobków
 - Zarobki
 - Funkcjonowanie urzędów
 - Brak zakładów pracy
 - Dostępność usług
 - Inwestycje
 - Oferta kulturalna
7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?
- zdecydowanie dobrze
 - raczej dobrze
 - trudno powiedzieć
 - raczej źle
 - zdecydowanie źle
8. Czy plan rozwoju gminy Uście Gorlickie na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.
9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości:
- Budowa obiektów infrastruktury turystyki, budowa ścieżek rowerowych
 - Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, gazowej, kanalizacji
 - Remont dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazyfikacja gminy
 - Poprawa środowiska naturalnego w szczególności dofinansowania do fotowoltaiki i pomp ciepła
 - Poprawa komunikacja publicznej
 - Poprawa opieki zdrowotnej
 - Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)
 - Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji
 - Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki
 - Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)
 - Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (ryнку, placów, skwerów, miejsc spotkań)
 - Działania i programy zmniejszające ubóstwo i bezrobocie
 - Modernizacja i wyposażenie szkół
 - Rozwój sieci internetowej
 - Wsparcie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych
 - Sprawniejszy urząd i samorząd gminny
 - Poprawa jakości i stanu dróg gminnych

ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELE UWALUACYJNE

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy	Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej poprzez zakup sprzętu, wozów bojowych oraz umundurowania.				
	Rozbudowa systemu monitoringu oraz współpraca z policją.				
	Zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych oraz wykonanie nowych oświetleń ulicznych dróg i placów.				
	Tworzenie miejsc parkingowych, budowa chodników oraz infrastruktury zwalniającej.				

	Współpraca z administracją centralną i regionalną w celu rozbudowy i utrzymania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego poprzez monitorowanie stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz prowadzenie wspólnych działań mających na celu ich rozbudowę i modernizację.				
	Ochrona mieszkańców przed skutkami powodzi i podtopień.				
Rozwój usług edukacyjnych	Modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Uście Gorlickie wraz z infrastrukturą towarzyszącą.				
	Doposażenie placówek oświatowych w sprzęt specjalistyczny, pomoce edukacyjne, laboratoria itp.				
	Wsparcie nauczycieli w dostosowaniu do wymagań rynku edukacyjnego oraz				

	w doksztalcaniu i podnoszeniu kwalifikacji.				
	Przygotowanie placówek pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych.				
	Przygotowanie placówek do pracy on-line.				
	Rozwijanie działalności świetlic, prowadzenie różnych zajęć rozwijających dzieci i młodzież.				
	Stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju i aktywnego czasu wolnego.				
Profilaktyka i ochrona zdrowia	Efektywne wykorzystanie środków z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na realizację działań promujących spędzanie czasu w zdrowy sposób.				
	Podjęmowanie działań mających na celu ochronę zdrowia, w tym				

	rehabilitacja i profilaktyka zdrowotna.				
	Wsparcie rozwoju funkcjonowania opieki zdrowotnej.				
	Kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych.				
	Realizacja zadań prozdrowotnych w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym.				
Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej	Zachowanie i utrwalanie tożsamości kulturowej, etnicznej i narodowej poprzez organizację imprez prezentujących twórczość artystów nieprofesjonalnych w zakresie rękodzielnictwa i rzemiosła ludowego.				
	Zapewnienie powszechnego dostępu do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców.				
Stały kontakt z mieszkańcami i	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez				

prowadzenie konsultacji społecznych	promowanie budżetu obywatelskiego.				
	Konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy na zasadach wskazanych w ustawach i właściwej uchwale Rady Gminy dotyczącej zasad i trybu ich przeprowadzania.				
	Stworzenie przy użyciu własnych lub istniejących narzędzi, bezpośredniej i interaktywnej platformy wymiany informacji pomiędzy władzami Gminy, a mieszkańcami, którą można wykorzystywać również w sytuacjach kryzysowych.				
	Wykorzystanie istniejących platform społecznościowych dla mieszkańców w celu aktywizacji i rozbudzenia inicjatyw obywatelskich.				

	Stworzenie jednolitego graficznego wizerunku Gminy i podległych Urzędowi Gminy jednostek.				
	Zbudowanie nowej strony www Gminy, dostosowanej do najnowszych osiągnięć technologicznych.				
Aktywizacja społeczna osób starszych	Udział w programach aktywizujących Seniorów.				
	Zapewnienie oferty dla seniorów: kultura, sport, rekreacja, infrastruktura, rehabilitacja, opieka medyczna.				
	Wspieranie działań aktywizujących wszystkie pokolenia mieszkańców Gminy, zwłaszcza w zakresie wymiany doświadczeń międzypokoleniowych.				
	Likwidacja barier architektonicznych.				
Wsparcie działania lokalnych stowarzyszeń i	Aktywizacja mieszkańców poprzez promocję i wspieranie działających na				

organizacji społecznych	terenie Gminy organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.				
	Włączenie organizacji pozarządowych jako partnera w realizacji zadań publicznych.				
	Wsparcie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych oraz instytucji współpracujących z gminą i gminnymi jednostkami organizacyjnymi.				
	Realizacja funduszu sołectkiego na rzecz mieszkańców.				
Rozszerzenie zakresu e-usług oraz wzrost poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie	Koncentracja na zapewnieniu e-usług adekwatnych do realnych potrzeb, zgłaszanych przez mieszkańców i przedsiębiorców.				
	Stworzenie zunifikowanego i przejrzystego portalu informacyjno-usługowego				

	całej administracji samorządowej.				
	Przebudowa strony internetowej Gminy.				
	Wdrożenie procesu zarządzania opartego na podejściu zwinnym w celu poprawy procesu podejmowania decyzji dotyczących inwestycji w technologie informatyczne i nadzoru nad nimi.				
	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą z łatwym dostępem dla mieszkańców do e-usług.				
	Opracowanie zestawu szkoleń edukacyjnych oraz coroczne uczestnictwo w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa cybernetycznego dla pracowników.				
Podnoszenie jakości usług komunalnych	Wdrożenie nowych technologii w zakresie odzysku, recyklingu oraz				

	zmniejszenia ilości odpadów, w tym wykorzystanie odpadów komunalnych jako źródła energii.				
	Podniesienie standardu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z ustalonych norm krajowych i dyrektyw unijnych.				
	Wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi.				
	Dbłość o czystość w przestrzeni publicznej poprzez sprzątanie terenów Gminy i usuwanie dzikich wysypisk śmieci (wybór wykonawców oraz zawieranie umów na wykonywanie usług utrzymania czystości i porządku oraz na wykonywanie usług likwidacji dzikich wysypisk odpadów).				
	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu				

Podnoszenie jakości pracy urzędu	Zarządzania Gminą w celu poprawy jakości usług gminnych.				
	Prowadzenie badań w zakresie zadowolenia z obsługi klientów w Urzędzie Gminy.				
	Przeszkolenie wszystkich pracowników Urzędu Gminy Uście Gorlickie z zakresu profesjonalnej obsługi klienta w latach 2022-2023.				
	Systematyczny audyt jakości usług komunalnych w celu zdiagnozowania słabszych obszarów działania urzędu.				
	Wprowadzanie kolejnych e-usług dla mieszkańców.				

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Kontynuacja pomocy mieszkańcom Gminy w korzystaniu z dotacji na wymianę starych pieców (Rządowy program „Czyste Powietrze”).				
	Montaż instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródeł ciepła na ekologiczne.				
	Promowanie wśród mieszkańców małej retencji oraz gromadzenia wody opadowej.				
	Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.				
	Kontynuowanie działań związanych z likwidacją azbestu.				

	Podejmowanie działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii.				
	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy.				
Optymalizacja w zaopatrzeniu energetycznym, w zaopatrzeniu cieplnym oraz gazowym, a także wspieranie OZE	Pozyskiwanie finansowania zewnętrznego na rozwój OZE w gminie (w sferze publicznej oraz wsparcie dla mieszkańców i podmiotów prywatnych), termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła.				
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.				
	Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań postawionych w dyrektywach unijnych oraz osiągnięcie w 2025 r.				

	statusu systemu efektywnego energetycznie (co najmniej 50% ciepła wytwarzane z innych paliw niż węgiel).				
	Realizacja inwestycji Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich Klastra Energii Biała Ropa.				
Oświetlenie najważniejszych budynków w Gminie oraz wymiana oświetlenia	Przystanki - oświetlenie i monitoring - poprawa bezpieczeństwa.				
	Rozpoczęcie montażu paneli fotowoltaicznych na ekranach akustycznych - pozyskiwanie energii dla bilansu w oświetleniu ulicznym.				
	Zwiększenie liczby latarni ulicznych przestawionych na energooszczędną technologię LED zgodnie z przyjętym planem.				
Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	Zwiększenie poziomu konkurencyjności MŚP.				
	Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości				

	poprzez udzielanie dofinansowania do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz ochronę istniejących m.in. poprzez podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kapitału ludzkiego.				
	Badanie oraz prognozowanie zmian na rynku pracy i praktyczne wykorzystywanie efektów badań.				
Aktywizacja zawodowa osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych	Wykorzystanie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy w celu dopasowania form wsparcia do indywidualnych potrzeb poszczególnych odbiorców w ramach aktywizacji zawodowej osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych, w szczególności kobiet,				

	osób w wieku 50 lat i więcej, powracających z zagranicy oraz osób z niepełnosprawnościami.				
	Realizacja projektów społecznych w ramach aktywizacji społecznej i zawodowej osób korzystających z pomocy społecznej.				
Dostosowanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb różnych grup społecznych	Budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej.				
	Rozwój sieci i infrastruktury przystankowej.				
	Zwiększenie dostępności obiektów i miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez znoszenie barier architektonicznych.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni.				

	Inwestycje w sferze gospodarki odpadami zgodnie z nowoczesnym i technikami z odpadami, w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z ochrony środowiska określonymi normami krajowymi i dyrektywami unijnymi.				
--	--	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Wykorzystanie dziedzictwa historycznego Gminy w celu osiągnięcia korzyści wizerunkowych oraz zwiększenia ruchu turystycznego	Wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.				
	Rewitalizacja zabytków na terenie Gminy.				
	Stworzenie aplikacji łączącej miejsca atrakcyjnie				

	turystycznie na terenie Gminy.				
	Utworzenie szlaku turystycznego w miejscu szlaku handlowego, który łączył Austro-Węgry.				
	Promowanie regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych.				
Dbałość o krajobraz Gminy, estetykę i ład przestrzenny	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca różny potencjał rozwojowy poszczególnych części Gminy.				
	Poprawa jakości, funkcjonalności i dostępności istniejących				

	przeestrzeni publicznych.				
	Uporządkowanie przestrzeni publicznej w zakresie istniejących reklam, jak również kreowania nowych nośników informacji wizualnej, obiektów małej architektury i ogrodzeń.				
	Ochrona przed degradacją terenów problemowych i funkcjonalnie z nimi powiązanych.				
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne i turystyczne	Budowa i rozbudowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (ścieżki pieszo-rowerowe, wiaty przystankowe, siłownie zew, place zabaw).				
	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych				

	i infrastruktury rowerowej.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej.				
	Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Gminy.				
Rozwój w obszarze usług komunikacyjnych i transportu	Rozwój ścieżek, dróg i ciągów komunikacyjnych dla rowerów wraz z parkingami rowerowymi.				
	Efektywne zarządzanie infrastrukturą Gminy i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie				

	rozwiązań niskoemisyjnych.				
	Budowa i modernizacja dróg.				
Stałe podnoszenie atrakcyjności turystycznej Gminy	Opracowanie programu (koncepcji) rozwoju turystyki w Gminie (narzędzia, produkty, typ turysty oraz forma turystyki).				
	Promocja szlaków turystyki konnej, pieszej turystyki górskiej, cmentarzy I Wojny Światowej czy Architektury Drewnianej.				
	Ofensywna promocja walorów turystycznych Gminy.				
	Wzbogacenie atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie walorów historyczno-				

	zabytkowych i krajobrazowych.				
	Przygotowanie mieszkańców do roli zapraszających.				
	Podejmowanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki.				
	Podejmowanie współpracy z mediami lokalnymi, ogólnokrajowymi i zagranicznymi o				

	<p>charakterze turystycznym (portale, blogi, strony społecznościowe).</p>				
	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz branżą turystyczną w ramach organizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów.</p>				